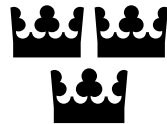

Internationellt bistånd

7

Förslag till statens budget för 2015

Internationellt bistånd

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	9
2.1	Omfattning	9
2.2	Utgiftsutveckling	13
2.3	Mål för utgiftsområdet	14
2.4	Resultatredovisning	14
2.4.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	15
2.4.2	Resultat	15
2.4.3	Analys och slutsatser	44
2.5	Politikens inriktning	50
2.6	Beskrivning av anslagsposterna	62
2.7	Budgetförslag	65
2.7.1	1:1 Biståndsverksamhet	65
2.7.2	1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete	67
2.7.3	1:3 Nordiska Afrikainstitutet.....	68
2.7.4	1:4 Folke Bernadotteakademin	69
2.7.5	1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete	70
2.7.6	1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	71

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	8
Tabell 2.1 Biståndsram, härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	12
Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7	13
Tabell 2.3 Härledning av ramnivån 2015–2018, Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	13
Tabell 2.4 Ramnivå 2015 Realekonomiskt fördelad. Utgiftsområdet 7 Internationellt bistånd.....	13
Tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom Sida 2011-2013	16
Tabell 2.6. Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl. 2011-2013	17
Tabell 2.7 Utfall anslag 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa 2011-2013.....	18
Tabell 2.8 Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till.....	20
Tabell 2.9 Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom EU-biståndet och det bilaterala biståndet.....	24
Tabell 2.10 Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till	28
Tabell 2.11 Förbättrad grundläggande hälsa: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till	32
Tabell 2.12 Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till	35
Tabell 2.13 Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till	39
Tabell 2.14 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	62
Tabell 2.15 Reformsamarbete i Östeuropa genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	62
Tabell 2.16 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl.	63
Tabell 2.17 Reformsamarbete i Östeuropa genom UD m.fl.....	63
Tabell 2.18 De 10 största kärnstöden till multilaterala organisationer 2013-2014 ¹	64
Tabell 2.19 Anslagsutveckling för 1:1 Biståndsverksamhet	65
Tabell 2.20 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet.....	66
Tabell 2.21 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:1 Biståndsverksamhet	67

Tabell 2.22 Anslagsutveckling för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	67
Tabell 2.23 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	67
Tabell 2.24 Anslagsutveckling för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	68
Tabell 2.25 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	68
Tabell 2.26 Anslagsutveckling 1:4 Folke Bernadotteakademien	69
Tabell 2.27 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:4 Folke Bernadotteakademien	69
Tabell 2.28 Anslagsutveckling för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	70
Tabell 2.29 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	70
Tabell 2.30 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	71
Tabell 2.31 Anslagsutveckling 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	71
Tabell 2.32 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	72

Diagramförteckning

Diagram 2.1 Utbetalt stöd från UD och Sida 2013.....	19
--	----

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. fastställer biståndsramen för 2015 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2015 beräknat enligt den europeiska förordningen för nationalräkenskaperna ENS 1995 (avsnitt 2.1),
2. bemyndigar regeringen att under 2015 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 000 000 kronor 2016–2026 (avsnitt 2.7.1),
3. bemyndigar regeringen att under 2015 ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 2.7.1),
4. bemyndigar regeringen att besluta om deltagande i den stiftelse som bildats som genomförandestruktur för det andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP2) (avsnitt 2.7.1),
5. för budgetåret 2015 anvisar ramanslagen under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning:

Riksrevisionen föreslår att riksdagen

6. bemyndigar Riksrevisionen att under 2015 för anslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2016–2018 (avsnitt 2.7.5),
7. för budgetåret 2015 anvisar ett ramanslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag		
1:1	Biståndsverksamhet	28 851 579
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	988 393
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	14 353
1:4	Folke Bernadotteakademin	99 651
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	40 000
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	15 080
Summa		30 009 056

2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

2.1 Omfattning

Under utgiftsområdet Internationellt bistånd finns sex anslag: biståndsverksamhet, förvaltningsanslagen för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Nordiska Afrikainstitutet (NAI), Folke Bernadotteakademien (FBA), Riksrevisionens anslag för internationellt utvecklingssamarbete samt anslaget för utvärdering av internationellt bistånd. De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen samt garantiavgifter, avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån, som inte klassificeras som bistånd.

Ramen för utgiftsområdet

Regeringen föreslår att biståndsramen för 2015 uppgår till 40,4 miljarder kronor. Regeringen föreslår vidare att 500 miljoner kronor tillförs utgiftsområde 7 för att finansiera ytterligare klimatinsatser i utvecklingsländer.

Biståndsramen motsvarar 1 procent av beräknad bruttonationalinkomst (BNI) beräknat enligt det europeiska regelverket för nationalräkenskaper ENS 1995. Enligt den uppdaterade EU-förordningen för nationalräkenskaper ENS 2010 som infördes i september 2014, och som medförde förändringar i beräkningsmetoden för BNI, motsvarar biståndsramen 0,96 procent av beräknad BNI. Regeringens målsättning är att 1 procent av Sveriges BNI enligt den nya beräkningsmetoden längre fram under mandatperioden ska avsättas för bistånd.

För 2015 avsätts 1 procent av BNI enligt den tidigare definitionen. Därutöver avsätts 500 miljoner kronor additionellt till internationell klimatfinansiering.

I biståndsramen ingår kostnader som klassificeras som bistånd (Official Development Assistance, ODA) i enlighet med den definition som används av biståndskommittén vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC). Majoriteten av kostnaderna återfinns under anslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Det föreslagna beloppet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgår till 30,0 miljarder kronor. I utgiftsområde 7 ingår 1,9 miljoner kronor för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån och 5 miljoner kronor som avser förvaltningsutgifter för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som bistånd. Dessa kostnader ingår inte i biståndsramen.

I biståndsramen ingår också kostnader från andra delar av statens budget som kan klassificeras som bistånd. Kostnaderna uppgår till 11 miljarder kronor 2015 och är en ökning med ca 3,4 miljarder kronor jämfört med föregående år. Detta beror på att kostnaderna för asylmottagande i Sverige ökar, till följd av humanitära kriser i världen. Som andel av biståndsramen uppgår kostnader inom andra utgiftsområden till 27 procent 2015, jämfört med 20 procent 2014.

Kostnader inom andra utgiftsområden som ingår i biståndsramen

Nedan följer en beskrivning av de kostnader som ingår i biståndsramen men som återfinns under andra utgiftsområden.

Kostnader för mottagande av asylsökande

Kostnader för mottagande av asylsökande från låg- och medelinkomstländer under deras första år i Sverige ingår i den svenska biståndsramen. Sverige ska i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer såväl kunna hjälpa en person i behov av skydd i ett flyktingläger i t.ex. Sudan, som bekosta omhändertagandet av en flykting under den första tiden han eller hon befinner sig i Sverige. Sverige ska vara en fristad för dem som flyr undan förföljelse och förtryck och tar ett stort ansvar för det internationella skyddet av flyktingar.

År 2015 beräknas kostnaden för asylsökande från låg- och medelinkomstländer, som räknas in i biståndsramen, uppgå till 8,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 21 procent av det totala biståndet. Det innebär en ökning med 3,4 miljarder från 2014.

Att kostnaden ökar beror främst på en ökning av antalet asylsökande. Den humanitära situationen i världen har allvarligt förvärrats, inte minst i Mellanöstern. Som följd har miljontals människor drivits på flykt. Merparten av världens flyktingar befinner sig på flykt i sina hemländer eller i något angränsande land. Libanon, Jordanien, Irak och Turkiet har tillsammans tagit emot närmare 3,5 miljoner syriska flyktingar. Sedan konflikten i Syrien bröt ut 2011 har också fler än 100 000 syrier och statslösa från Syrien sökt skydd i något EU-land. Över hälften av dessa har ansökt om asyl i Tyskland eller Sverige. Under 2014 har också antalet asylsökande eritreaner ökat och för 2015 bedömer regeringen att närmare två tredjedelar av antalet asylsökande kommer att komma från Syrien, Irak och Eritrea.

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ett huvudansvar för mottagandet av asylsökande från det att ansökan om asyl lämnas in till dess att personen tas emot i en kommun, om uppehållstillstånd har beviljats, alternativt lämnar landet vid avslagsbeslut.

För att beräkna kostnaden som ska ingå i biståndsramen görs först en bedömning av hur

många personer som kommer att söka asyl i Sverige under det kommande året samt en beräkning av hur stor andel av dessa som antas komma från låg- och medelinkomstländer enligt OECD/DAC:s klassificering, vilket i normalfallet är ca 95 procent av det totala antalet asylsökande i Sverige. Därefter räknas den genomsnittliga vistelsetiden i Migrationsverkets mottagande fram för dessa personer. I beräkningarna ingår tiden från ansökan till bosättning efter beslut om uppehållstillstånd eller till slutligt beslut om avvisning eller utvisning. Det är emellertid endast kostnader för det första årets vistelse i Sverige som klassificeras som bistånd. Den genomsnittliga vistelsetiden beräknad som antal dygn multipliceras sedan med antalet asylsökande samt kostnaden per person och dygn i mottagandet. Beräkningarna för 2015 bygger på en prognos om 79 000 asylsökande, varav 98 procent antas komma från låg- och medelinkomstländer. Den genomsnittliga dygnskostnaden uppskattas till 432 kronor per person och genomsnittligt antal dygn per person prognostiseras till 244.

Kostnader för självmant återvändande för personer vars asylansökningar avslås ingår också i det belopp som klassificeras som bistånd, liksom kostnader under det första året för mottagandet av personer som vidarebosätts i Sverige och deras resor till Sverige.

Regeringens förhoppning är att en global utveckling kommer till stånd, politiskt, ekonomiskt, socialt och ekologiskt, som innebär att allt färre människor ska lida nöd och tvingas på flykt. Men med den humanitära situation som råder nu, är behoven av asyl omfattande och de kostnader för asylsökande som faller inom biståndsramen förhållandevis höga.

Kostnaderna för mottagande av asylsökande ingår i utgiftsområde 8 Migration.

EU-bistånd

I biståndsramen ingår även kostnader för det svenska bidraget till den del av Europeiska unionens (EU) gemensamma bistånd som finansieras genom EU:s reguljära budget. För 2015 uppgår dessa kostnader inom utgiftsområde 27 till 1,7 miljarder kronor, vilket motsvarar Sveriges del av de faktiska kostnaderna för biståndet inom den totala EU-budgeten 2013.

EU bedriver utvecklingsamarbete med nästan alla låg- och medelinkomstländer och inom ett

stort antal sektorer. Allokering av resurser liksom utvecklingssamarbetets inriktning slås fast i s.k. externa finansiella instrument som har varierande geografiskt och tematiskt fokus.

I ministerrådets arbetsgrupper utarbetar Sverige tillsammans med övriga medlemsstater, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten (EEAS) EU:s gemensamma utvecklingspolitik. Sverige bidrar även till att påverka utformningen av EU:s bistånd i genomförandekommittéerna, expertgrupper och via ambassaderna i fält.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader

I biståndsramen ingår biståndsrelaterade förvaltningskostnader för utlandsmyndigheter och enheter i Stockholm. OECD/DAC:s riktlinjer lägger fast ett antal principer för vad som kan räknas som förvaltningsresurser för policyarbete och genomförande av bistånd. OECD/DAC:s regler omfattar lönekostnader för personal med biståndsrelaterat arbete vid huvudkontor och vid utlandsmyndigheter samt drift av berörda myndigheter, inklusive kostnader för lokaler, it, fordon m.m. De kostnader inom utgiftsområde 1 om 444 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2015 utgörs av 2013 års faktiska utfall för dessa verksamheter. Kostnadsberäkningen grundas på tidsåtgång för biståndsrelaterat arbete på respektive utlandsmyndighet och UD-enhet i Stockholm. Det handlar t.ex. om dialog och rapportering om utvecklingspolitiska frågor och om värdlandets roll i utvecklingspolitiken liksom multilaterala forum såsom FN och EU.

Övrigt

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) disponerar 115 miljoner kronor inom utgiftsområde 6 för sin internationella biståndsverksamhet, som inkluderas i biståndsramen.

Vidare ingår i biståndsramen bidrag till Världssjöuniversitetet (WMU) om ca 25 miljoner kronor inom utgiftsområde 22 och bidrag till demokrati-insatser i Ukraina och Vitryssland om ca 17 miljoner kronor inom utgiftsområde 5.

I biståndsramen inkluderas även den del av Sveriges bidrag till vissa FN-organ och andra internationella organisationers reguljära budget som belastar anslag inom andra utgiftsområden men som klassificeras som bistånd. Dessa organisationer är FAO, CITES, IAEA, ILO, ITU, IUCN, OSSE, UNCTAD, UNEP, UNESCO, UNIDO, UNO, UNPKO, UPU, WIPO, WHO och WMO. De kostnader om drygt 239 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2015 utgörs av faktiskt utbetalt belopp 2013 till dessa organisationer. I biståndsramen ingår från och med 2015 också en andel av Sveriges reguljära bidrag, cirka 19 miljoner kronor till Europarådet, som har inkluderats på OECD/DAC:s lista över multilaterala biståndsorganisationer.

Från och med 2011 fördelas stipendiemedel till universitet och högskolor avseende stipendier för särskilt kvalificerade studieavgiftsskyldiga studenter. Stipendiemedel som avser studenter från länder som enligt OECD/DAC klassificeras som mottagarländer för bistånd inkluderas i biståndsramen, i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer. De kostnader inom utgiftsområde 16 om 19,5 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2015 utgörs av 2013 års faktiska utfall.

Från och med 2015 till och med 2017 disponerar Konsumentverket 1 miljon kronor per år, för att upprätta en webbtjänst i syfte att öka synlighet och transparens och därigenom möjliggöra minskade avgifter vid remitteringar.

Tabell 2.1 Biståndsram, härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	2013	2014 ¹	Förslag 2015	Beräknat 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018
Biståndsram	38 157	38 370	40 445	42 403	44 467	46 474
Kostnader inom andra utgiftsområden	7 160	7 508	10 943	9 907	7 351	6 687
<i>Varav:</i>						
Flyktingkostnader ²	4 637	4 988	8 415	7 301	4 700	3 968
EU-bistånd	1 628	1 651	1 660	1 692	1 729	1 783
Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader	461	463	444	453	463	477
Övrigt	434	406	424	460	460	459
Kostnader inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	30 997	30 862	29 502	32 496	37 116	39 786
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 1995³	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 2010			0,96 %	0,96 %	0,96 %	0,96 %
Klimatinsatser inom utgiftsområde 7 som inte finansieras från biståndsramen ⁴	-	-	500	500	500	500
Kostnader inom utgiftsområde 7 som inte finansieras från biståndsramen och inte definieras som bistånd ⁵	6	7	7	7	7	7
Totalt för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	31 003	30 869	30 009	33 003	37 623	40 293

¹ Inklusivt vår- och höständringsbudgetar till statens budget 2014.² Beloppen för flyktingkostnader 2015-2018 baseras på en prognos från juli 2014 av förväntat antal asylsökande.³ Det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet. Det befintliga regelverket ENS 1995 uppdaterades i september 2014 till ENS 2010.⁴ Ytterligare medel som tillförs U07 för klimatinsatser som klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition.⁵ De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen samt garantiavgifter, avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån, som inte klassificeras som bistånd.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7

Miljoner kronor

	Utfall 2013	Budget 2014 ¹	Prognos 2014	Förslag 2015	Beräknat 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018
<i>Internationellt utvecklingssamarbete</i>							
1:1 Bistandsverksamhet	28 512	29 724	29 924	28 852	31 841	36 442	39 083
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	980	977	978	988	993	1 009	1 035
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	14	14	14	14	14	15	15
1:4 Folke Bernadotteakademin	62	98	96	100	100	102	105
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	38	40	41	40	40	40	40
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	8	15	15	15	15	15	16
Summa Internationellt utvecklingssamarbete	29 614	30 869	31 068	30 009	33 003	37 623	40 293
<i>Äldreanslag</i>							
2013 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa	1 161	0	0	0	0	0	0
Summa Äldreanslag	1 161	0	0	0	0	0	0
Totalt för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	30 776	30 869	31 068	30 009	33 003	37 623	40 293

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.3 Härledning av ramnivån 2015–2018, Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014¹	31 831	31 831	31 831	31 831
Förändring till följd av:				
Pris- och löneomräkning ²	6	14	32	62
Beslut	486	484	484	485
Övriga makroekonomiska förutsättningar	2 075	4 033	6 097	8 104
Volym	15	15	15	15
Överföring till/från andra utgiftsområden				
Övrigt	-4 404	-3 373	-836	-203
Ny ramnivå	30 009	33 003	37 623	40 293

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet. 2013/14:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2014. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2016–2018 är preliminär.

Tabell 2.4 Ramnivå 2015 Realekonomiskt fördelad. Utgiftsområdet 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	2015
Transfereringar ¹	27 568
Verksamhetskostnader ²	2 436
Investeringar ³	5
Summa ramnivå	30 009

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2013 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten, t.ex. hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats, andel av bruttonationalinkomsten (BNI), som riksdagen beslutar om för varje enskilt år. Vid beräkningen av biståndsramen används den vid budgeteringstillfället senast tillgängliga BNI-prognosen. Den uppdaterade EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 som infördes i september 2014, medförde förändringar i beräkningsmetoden för BNI. Biståndsramen beräknas därför som 0,96 procent av förväntad BNI enligt ENS 2010, som beräknas motsvara 1 procent av BNI enligt den tidigare förordningen ENS 1995. Varje år rapporteras det totala svenska biståndet efter avslutat budgetår till OECD/DAC (som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas bistånds-statistik). Vid rapporteringstillfället används den senast tillgängliga BNI-uppgiften från Statistiska centralbyrån för det år rapporteringen avser, vilket kan bidra till att det uppstår en skillnad i procentandel av BNI mellan den prognosbaserade budgeten och den rapporterade officiella statistiken. Skillnader mellan budgeterat internationellt bistånd och utfall kan också bero på att bidrag till de multilaterala finansieringsinstitutionerna rapporteras i sin helhet till OECD/DAC det år skuldsedeln läggs, medan bidraget i statens budget i stället fördelas över flera år, i den takt utbetalningar görs. För de bilaterala skuldavskrivningarna kan det belopp som ingår i biståndsramen vara i otakt med de faktiskt genomförda bilaterala skuldavskrivningarna som rapporteras till OECD/DAC. Detta beror på att utgifterna budgeteras efter planerade, snarare än genomförda, skuldavskrivningar. Även kostnaderna för EU-biståndet, som ingår i biståndsramen och som grundar sig på faktiskt utfall två år tidigare, kan skilja sig mot det faktiska utfallet för gällande år, vilket är den summa som rapporteras till OECD/DAC. I rapporteringen ingår samtliga utgifter (se tabell 2.1) som kan klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition. Se årsredovisning för staten 2013 för rapporterat utfall för biståndet 2004–2013.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd är: att skapa förutsättningar för bättre

levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop.2013/14:1 UO7, bet.2013/14:UU2).

I likhet med utformningen av politiken inom andra utgiftsområden omfattas utgiftsområdet Internationellt bistånd av Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr.2003/04:112) som regeringen redogör för i propositionen Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling.

2.4 Resultatredovisning

Resultatredovisningen i denna budgetproposition görs uppdelat på de sex tematiska områden som presenterades våren 2014;

- Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck
- Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning
- Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer
- Förbättrad grundläggande hälsa
- Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld
- Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet

Resultatredovisningen inkluderar resultat från det bilaterala biståndet, det multilaterala biståndet och biståndet genom EU.

Riksrevisionens internationella utvecklings-samarbete redovisas under avsnittet Riksrevisionen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Riksrevisionen publicerar vidare återkommande en uppföljningsrapport som beskriver inriktningen, resultat och effekter av myndighetens internationella utvecklings-samarbete.

2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Förutsättningen för en relevant resultatredovisning är att resultatstyrningskedjan bygger på förtroende, dialog och lärande. Både bra och dåliga resultat måste lyftas fram, analyseras och ligga till grund för beslut om den fortsatta inriktningen. Utvärderingar ska ses som en integrerad del i den löpande uppföljningen.

I resultatredovisningen och uppföljningen av det svenska biståndet är det viktigt att använda sig av olika metoder och källor till information. Kvantitativa och kvalitativa indikatorer behöver kompletteras med uppföljningsmetoder som möjliggör en mer kvalitativ analys av hur biståndet bidragit till varaktiga förändringar för rättighetsbärarna. Det måste finnas en balans mellan kortsiktiga och långsiktiga resultat som säkerställer att Sverige bidrar till en rättvis och hållbar utveckling i våra samarbetsländer.

Lokalt ägarskap samt ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv är viktiga utgångspunkter för regeringen i dess uppföljning, utvärdering och analys av biståndets resultat. Uppföljning ska i så stor utsträckning som möjligt utgå från samarbetsländernas system för insamling och sammanställning av resultat och statistik. Bristen på tillförlitlig statistik försvårar dock detta i många av de länder som biståndet verkar i. Därför betonar regeringen vikten av att stödja institutionsuppbyggande och förmågan att ta fram, tillhandahålla och analysera relevant statistik i fattiga länder, inklusive könsuppdelad statistik.

I redovisningen och bedömningen av biståndets resultat använder sig regeringen av framför allt myndigheters och multilaterala organisationers årsredovisningar, svenska och internationella utvärderingar, revisioner, uppföljningar, analyser samt forskning.

I denna budgetproposition presenteras ett urval indikatorer för varje tematiskt område för det multilaterala biståndet. Syftet är att visa resultatet av det multilaterala biståndet på ett övergripande plan.

Det bilaterala- och EU-biståndet redovisas i form av exempel på resultat. Det pågår ett utvecklingsarbete inom Regeringskansliet och Sida med att välja ut ett antal indikatorer i syfte att kunna följa och redovisa konkreta resultat för kvinnor, män, flickor och pojkar som lever i fattigdom. Vad biståndet åstadkommer låter sig

emellertid bara till viss del mätas i kvantitativa termer och på kort sikt. Indikatorerna behöver sättas in i en kontext och kompletteras med en djupare analys där utvärderingar och kvalitativa aspekter beaktas. Regeringen menar att utvecklingsarbetet med indikatorer måste sättas i relation till andra uppföljningsmetoder för att bli relevant, användbart och effektivt.

Indikatorerna för det multilaterala biståndet har valts ut med utgångspunkt i tre grundläggande kriterier.

- Indikatorerna ska vara relevanta för att följa utvecklingen inom respektive tematiskt område.
- Indikatorerna ska hämtas ur multilaterala organisationers befintliga resultatramverk.
- Indikatorerna ska hämtas främst från organisationer som erhåller kärnstöd om minst 20 miljoner kronor från anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*.

Resultatindikatorerna finns angivna i tabeller under respektive tematiskt område i avsnitt 2.4.2 Resultat (tabell 2.8-2.13). Statistiken för indikatorerna redovisas uppdelat på kön där så är möjligt.

2.4.2 Resultat

De resultat som biståndet förväntas bidra till kan uttryckas olika beroende på biståndets karaktär och sammanhang. Vissa resultat kan vara möjliga att följa upp omgående medan andra kan följas upp först efter en längre tid.

Resultaten av det multilaterala och bilaterala biståndet samt EU-biståndet redovisas utifrån sex tematiska områden. För varje område presenteras ett antal resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt deras utfall. Resultatindikatorerna syftar till att redovisa resultat som bidrar till att uppnå de svenska biståndspolitiska prioriteringarna genom det stöd Sverige ger till olika multilaterala organisationer. De representerar endast ett urval av organisationernas resultat. Därför redovisas även exempel på resultat från multilaterala organisationer. Resultatredovisningen inkluderar även exempel på resultat från det bilaterala biståndet, EU-biståndet, och det statliga bolaget Swedfund. Sveriges påverkansarbete som bl.a. bedrivs inom det multilaterala arbetet och inom EU redovisas likaså.

Fördelningen av det svenska biståndet

Riksdagen fastställde Sveriges biståndsram för 2013 till 1 procent av beräknad bruttonationalinkomst (BNI) vilket motsvarade 38,2 miljarder kronor. Utfallet av biståndet för 2013 som redovisades till OECD:s biståndskommitté DAC uppgick till 38 miljarder kronor motsvarande 1,02 procent av senast tillgängliga BNI-uppgift för 2013. Vidare överstiger den svenska biståndsvolymen FN:s mål om ett bistånd på 0,7 procent av BNI. Sverige är därmed, räknat i procent, den näst största biståndsgivaren av OECD-länderna.

Merparten av biståndsramen, 75 procent, utgörs av verksamhet under anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*. Kostnader från andra utgiftsområden utgörs till stor del av kostnader för mottagande av asylsökande (4 593 miljoner kronor, 12 procent av biståndsramen), EU:s

gemensamma bistånd (1 660 miljoner kronor, 4,4 procent av biståndsramen) och kostnader för utrikesförvaltningens förvaltningskostnader (444 miljoner kronor, 1,2 procent av biståndsramen).

Redovisning för kostnader och resultat för mottagande av asylsökande görs i budgetpropositionen under utgiftsområde 8. Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader redovisas under utgiftsområde 1. Vissa FN-organ får även bidrag från andra utgiftsområden och redovisas under dessa.

Tabell 2.5 Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom Sida 2011-2013

Tusental kronor

	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013
Humanitära insatser	3 061 859	2 838 053	2 804 704
Informations- och kommunikationsverksamhet	96 061	96 068	91 746
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 372 954	1 551 203	1 522 128
Regionala och bilaterala strategier för Asien	1 397 992	1 520 453	1 553 738
Bilaterala strategier för Latinamerika	572 410	522 977	557 116
Regionala och bilaterala strategier för Afrika	5 081 385	5 719 120	5 121 079
Regionala och bilaterala strategier för Mellanöstern och Nordafrika	553 080	666 348	798 165
Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering	-	-	765 103
Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling	-	-	587 321
Globala insatser för socialt hållbar utveckling	-	-	834 562
Globala insatser för ekonomiskt hållbar utveckling	-	-	695 802
Globala insatser för mänsklig säkerhet	-	-	200 104
Kapacitetsutveckling och utbyten	-	-	420 218
Forskningsarbete	525 203	724 883	841 932
Globala ämnesstrategiska utvecklingsinsatser	1 609 739	1 429 213	-
Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	117 291	217 267	-
Miljölån	154 047	175 564	-
Kapacitetsutveckling och samverkan	497 262	724 462	-
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer (PAO)	74 512	74 343	-
Östeuropa och Centralasien	-4 800	0	-
– ODA-länder	807	0	-
– icke ODA-länder	-5 607	0	-
SUMMA	15 108 462	16 259 954	16 793 718

Tabell 2.6. Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl. 2011-2013

Tusental kronor

	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013
Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	-	-	3 993 072
Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	-	-	6 774 187
Strategiskt inriktade bidrag ¹	-	-	247 277
Globalt utvecklingssamarbete (ram)	3 448 161	3 103 487	27 453
Internationella finansieringsinstitutioner	3 130 208	3 315 763	-
Europeiska utvecklingsfonden (EUF)	818 465	685 185	-
FN:s ekonomiska och sociala verksamhet	3 492 753	3 496 539	-
Konflikthantering	298 764	294 776	-
Ekonomiska program	214 425	302 203	-
Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder	1 364	-	-
SUMMA UD	11 404 140	11 197 953	11 041 989
Rikspolisstyrelsen	162 333	186 028	167 084
Kriminalvården	18 497	21 548	22 899
Åklagarmyndigheten	-	-	1 941
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-	-	38 233
Domstolsverket	-	-	1 692
Folke Bernadotteakademien	58 387	53 214	106 607
Svenska institutet	43 753	77 431	115 757
Nordiska Afrikainstitutet	13 981	14 047	13 525
Kammarkollegiet	24 531	27 119	34 741
Vetenskapsrådet	-	-	165 849
Riksgäldskontoret	-	5 390	7 500
	321 482	384 777	675 828
SUMMA TOTALT ANSLAG 1:1 Biståndsverksamhet	26 834 086	27 842 684	28 511 533

¹ De tre anslagsposterna är nya fr.o.m. 2013 och ersätter anslagsposterna Internationella finansieringsinstitutioner, Europeiska utvecklingsfonden, basbudgetstöd till FN:s ekonomiska och sociala verksamhet, Övrigt stöd till FN-relaterad verksamhet, Konflikthantering, Organisations- och temastöd och Ekonomiska program.

När det gäller bistånd som tilldelas andra myndigheter än Sida direkt från biståndsbudgeten består detta till stor del av civila krishanteringsinsatser. Resultaten av denna verksamhet redovisas främst under utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Även Svenska institutet erhåller medel från biståndsbudgeten. Deras verksamhet redovisas både under utgiftsområde 5 och 7.

Under 2013 och tidigare fanns ett särskilt anslag och tillhörande mål för reformsamarbetet med Östeuropa.

Anslaget för reformarbetet avsåg insatser för EU-närmande i länderna i Östeuropa, Västra Balkan samt Turkiet. Från 2014 sammanfördes reformsamarbetet med anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*. I årets resultatredovisning har regeringen valt att redovisa resultat från reformsamarbetet integrerat med övrig verksamhet. Tabell 2.7 nedan visar utfallet inom anslag 2:1 *Reformsarbete i Östeuropa* som uppgick till 1 116 miljoner kronor under 2013. Den största delen disponerades av Sida.

Tabell 2.7 Utfall anslag 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa 2011-2013

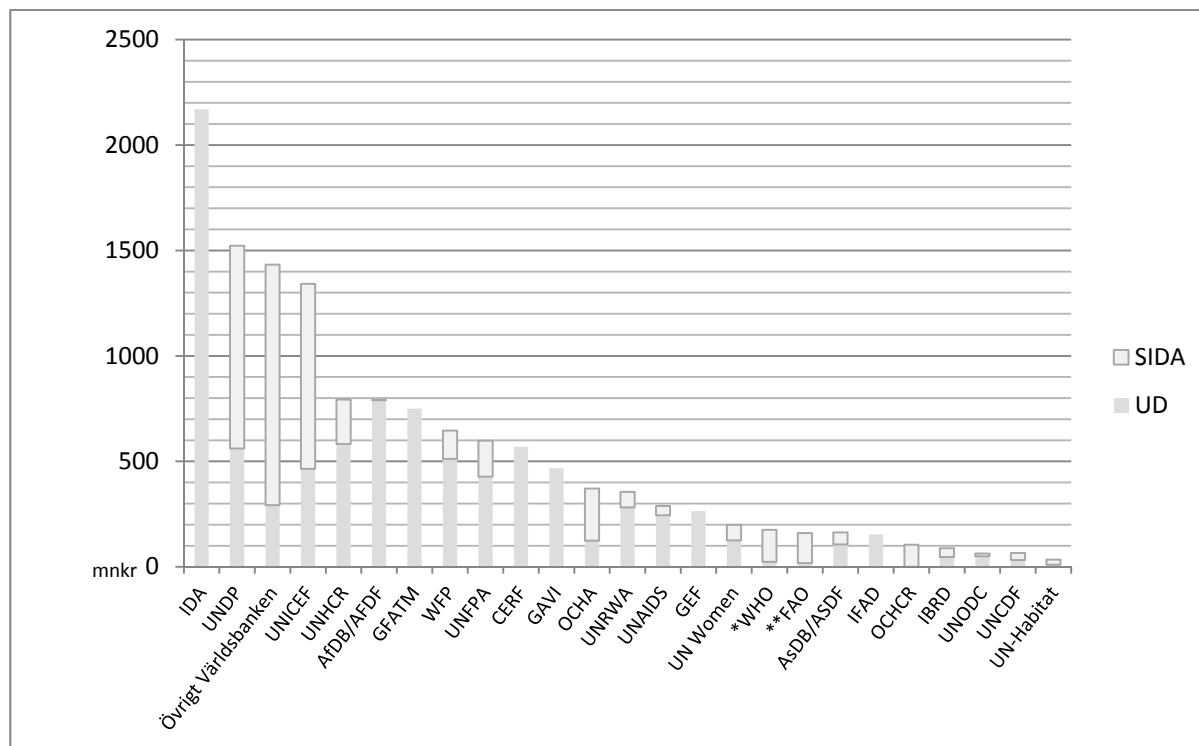
Tusental kronor

	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013
Sida	1 175 777	1 168 871	1 073 095
Svenska institutet	23 185	23 014	25 631
Strålsäkerhetsmyndigheten	11 941	14 632	12 025
Folke Bernadotteakademin	9 858	9 995	6 470
Regeringskansliet (Utrikesdepartementet beslutar, Sida disponerar)	74 351	65 321	36 516
Regeringskansliet (Utrikesdepartementet)	13 905	13 658	7 743
SUMMA	1 309 018	1 295 491	1 161 479

Multilateralt bistånd

Multilateralt bistånd är det stöd som kanaliseras genom kärnstöd till multilaterala organisationer som FN, Världsbanken, regionala utvecklingsbanker och utvecklingsfonder. Kärnstöd avser obundna och oftast icke-öronmärkta stöd direkt till organisationens centrala budget, såsom basbudgetstöd, årligt basbidrag, bidrag som lämnas efter påfyllnadsförhandlingar, uttaxerat bidrag/medlemsavgift samt ägarkapital. Hit räknas även det statliga garantikapital som utställs till de multilaterala utvecklingsbankerna. Det är sedan i organisationernas styrande organ, där Sverige har inflytande, som besluten fattas om hur medlen ska användas. Genom kärnstöd bidrar Sverige till genomförandet av samtliga resultat som finns presenterade i organisationernas resultatramverk.

Sveriges multilaterala bistånd (kärnstöd) uppgick till ca 12,4 miljarder kronor år 2013 vilket utgör ca 33 procent av Sveriges totala bistånd. Detta är dock endast en del av det totala stödet som de multilaterala organisationerna får eftersom de även erhåller öronmärkt stöd via det bilaterala biståndet (s.k. multi-bi bidrag, som 2013 uppgick till ca 6,4 miljarder kronor). De multilaterala organisationer som fick mest svenskt kärnstöd 2013 var Världsbanksgruppens Internationella utvecklingsfond (IDA), följt av Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) och Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria (GFATM). I diagram 2.1 nedan följer en mer utförlig redogörelse över de organisationer som mottagit svenskt kärnstöd.

Diagram 2.1 Utbetalt stöd från UD och Sida 2013¹

¹ Tabellen visar utbetalt stöd till de 25 multilaterala organisationer eller fonder som fått mest stöd från Sverige. * WHO:s medlemsavgift finansieras av UO 9. ** FAO:s medlemsavgift finansieras av UO 23.

Bilateralt bistånd

Bilateralt bistånd är stöd till ett geografiskt eller ett tematiskt område. Den stora merparten av det bilaterala biståndet genomförs av Sida. En del av det bilaterala biståndet kanaliseras genom multilaterala organisationer (s.k. multi-bi bidrag) och organisationer i det civila samhället. Sidas biståndsverksamhet styrs av strategier med därtill kopplad finansiering. Under 2013 styrdes Sida av totalt 52 strategier, varav 43 var geografiska (fyra regionala) och nio tematiska. Sveriges samarbetsländer och områden inom det bilaterala biståndet är Demokratiska Republiken Kongo, Etiopien, Kenya, Liberia, Mali, Moçambique, Rwanda, Somalia, Sudan/Sydsudan, Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe, Afghanistan, Bangladesh, Kambodja, Myanmar, Irak, Västbanken och Gaza, regionalt Mellanöstern och Nordafrika, Bolivia, Colombia, Guatemala, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo, Moldavien, Serbien, Turkiet, Ukraina och Vitryssland samt regionalt i Afrika och Asien.

Utvecklingssamarbetet med Botswana, Indien, Indonesien, Kina, Namibia, Sydafrika och Vietnam avslutades 2013.

EU-bistånd

Genom medlemskapet i EU har Sverige och övriga medlemsstater förbundet sig att bidra finansiellt till unionens internationella utvecklingssamarbete. Beloppen bestäms av fasta beräkningsnycklar. Det totala svenska bidraget till EU:s bistånd 2013 var 2,4 miljarder kronor, ungefär tre procent av EU:s totala biståndsbudget.

EU-institutionerna finansierar biståndsinsatser i 139 länder. Till vilka länder biståndet förmedlas framgår i EU:s årsrapport för biståndet. Möjligheterna att redovisa resultat av EU-biståndet bedöms kunna förbättras framöver med hjälp av det resultatramverk som nu håller på att utarbetas av kommissionen.

Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck

Det demokratiska samhället med respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer som grund måste ständigt hävdas. Övergriper och andra brott mot de mänskliga rättigheterna, ökad misstro mot politiska partier och valda företrädare, ett hårdnande klimat för civilsamhällets organisationer, kränkningar av kvinnor och flickor i fredstid såväl som i konfliktsituationer och bristande rättssäkerhet

har på många håll försvårat arbetet för demokratisk utveckling. Jämställdhet är också en förutsättning för långsiktig demokratisk utveckling och för en rättvis och hållbar global utveckling.

I tabell 2.8 nedan redovisas ett urval resultatindikatorer för arbetet i de multilaterala organisationerna samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom det bilaterala biståndet och EU-biståndet.

Tabell 2.8 Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till

Resultatindikator	Institution	Resultat 2012	Resultat 2013	Sveriges bidrag som % av institutionens totala kärnstöd 2013
Antal länder som på begäran mottagit stöd för att stärka vallagar, valprocesser och institutioner i syfte att öka inkluderande deltagande och professionalisera förvaltningen.	UNDP ¹	23	25	9,4 %
Antal länder där offentlig förvaltning på alla nivåer på begäran mottagit stöd för att öka förmågan att tillhandahålla jämlika samhällstjänster samt minska konflikter.	UNDP	76	75	9,4 %
Antal länder som mottagit stöd och implementerat internationella överenskommelser och nationella lagar som främjar jämställdhet och reproduktiva rättigheter	UNFPA	119	123	14,3%
Antal av UN Womens programländer som har infört procedurer (t.ex. ID-kort) för att främja marginaliserade kvinnors möjlighet att rösta	UN Women	8	8	13 %
Antal länder som mottagit stöd för stärkt inhemsk kapacitet v.g. statistik	Världsbanken	13	51	2,95 % ²
Antal länder som mottagit stöd för stärkt inhemsk kapacitet för offentlig finansiell styrning	Världsbanken	57	57	2,95 % ²
Exempel på resultat från det bilaterala biståndet				Land/resultatstrategi
I Kenya bidrog svenskt stöd till ett högre valdeltagande 2013 jämfört med föregående år. 14,3 miljoner röstberättigade registrerades till skillnad från 2012 då totalt 12 miljoner röstberättigade fanns registrerade. Bland de registrerade uppnåddes även en jämställd könsfördelning.				Kenya
Svenskt stöd till Mali bidrog till att presidentvalet organiserades och genomfördes på ett demokratiskt, rättvist och trovärdigt sätt bl.a. genom stöd till den grundläggande logistiken, röstlängder, röstkort samt medborgarupplysning i valprocessen. Valdeltagandet blev rekordhög, 46 % av väljarna röstade i andra omgången av valet.				Mali
Stöd till Legal Assistance Center (LAC) i Namibia bidrog till att centret kunde ge råd och rättshjälp till målsäganden inom flertalet sektorer. Bl.a. företrädde LAC tjänstemännens fackförbund för rätten att tillhöra ett fackförbund för poliser.				Namibia
Stöd till Palmecentret bidrog exempelvis till centrets arbete för ökad demokrati internt inom partier i Västbanken och Gaza, Sydafrika och Irak. I lokalval på Västbanken valdes personer från ledarskapsutbildningen till positioner i partiet, bl.a. unga kvinnor i det internationella utskottet i Fatah Youth. I Sydafrika antog African National Congress (ANC) policykonferens en 50/50 jämställdhetskvot för alla befattningar i partiet.				Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer
Stöd till samarbetet mellan svenska Lantmäteriet och bostadsdepartementet i Botswana har bidragit till tydligare äganderätt till mark och fastigheter. I dag är en femtedel av allt land registrerat vilket även stärker kvinnornas ägande och stöttar marginaliserade grupper i rättighetsperspektiv kring markfrågor. Det innebär att marken kan belånas, t.ex. för investeringar för att etablera en egen företagsverksamhet. Insatsen bidrar också till att det blir färre konflikter kring markägande.				Botswana
Svenskt stöd till Tunisien inom ramen för samarbetsstrategin för utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika har bidragit till att främja en deltagande och inkluderande dialog mellan civila samhället och den konstituerande församlingen. Detta har lett till förbättrade skrivningar i konstitutionen om mänskliga rättigheter, inklusive kvinnors rättigheter.				Tunisien

Svenskt stöd via Sida har under lång tid stött decentraliseringsprocessen i Kambodja. Samtidigt har Sida arbetat genom civilsamhället för att stärka kambodjanska medborgarnas förståelse för och kunskap om sina rättigheter. En undersökning visar att kambodjanska medborgarnas uppfattning om de lokala förvaltningarna i dag svarar upp mot deras förväntningar men att de är mindre nöjda med transparensen i förvaltningens verksamhet.	Kambodja
Svenskt stöd till Afghanistan bidrog till stärkt lokal demokrati i 34 619 byråd vilket motsvarar 76 % av byarna på landsbygden.	Afghanistan
Stöd till det palestinska justitieministeriet, juridiska rådet och justitiekanslern har bidragit till stärkt kapacitet vilket i sin tur ökat tillgången till rättslig prövning.	Västbanken och Gaza
Stöd till lokala MR-ombudsmän har bidragit till att möjliggöra 334 besök för att verifiera MR-situationen i utsatta samhällen där statens närvaro är svag. Genom dessa besök har även illegala väpnade grupper agerat mot befolkningen förhindrats.	Colombia
Stöd till den internationella kommissionen mot straffrihet i Guatemala och det arbete som görs av Guatemalas åklagarämbete har bidragit till att straffriheten för mord har minskat från 95 % 2009 till 72 % 2012.	Guatemala
Stöd till civilsamhällsorganisationer och en satsning på gräsrotsorganisationer i Uganda har bidragit till att tusentals män och kvinnor arbetar för att utkräva ansvar från politiska ledare och tjänstemän för hur de offentliga medlen används på lokal nivå.	Uganda
Regionalt i Asien har svenskt stöd bidragit till stärkta möjligheter för representanter från civilsamhället att delta, påverka och få tillgång till information inför beslut på regional nivå kring mänskliga rättigheter.	Regionalt Asien
Stöd till civilsamhället i Zambia har bidragit till att 122 grupper och organisationer gjort sina röster hörda genom att kräva olika typer av rättigheter.	Zambia
Svenskt stöd till flera regioner har bidragit till att flera tusen MR-aktivister har fått stöd till säkra kommunikationsmedel på Internet, rättsligt stöd och utrustning. Flera hundra har genomgått utbildningar i digital säkerhet.	Regionalt Asien, Mellanöstern och Sydamerika
Genom organisationsstödet till civila samhället i Ukraina har Sverige bidragit till att en Pride-parad genomfördes i Kiev i maj 2013 trots motstånd från myndigheter och påtagliga hot från motståndare.	Ukraina
Stöd till 5 kvinnoorganisationer har bidragit till att öka organisationernas kompetens och kapacitet vilket har stärkt deras position i dialogen med myndigheter om kvinnors utsatthet.	Irak
Stöd till FN i Georgien har bidragit till att skyddade boenden för våldsutsatta kvinnor nu bekostas genom statsbudgeten.	Georgien
Stöd till så kallade kvinnovänliga städer har bidragit till att 12 städer i Turkiet nu har jämställdhetsplaner, som integrerats i kommunernas institutionella planer med för syften öronmärkta budgetar.	Turkiet
Svenskt stöd har bidragit till att organiseringen av media har stärkts genom ett nyöppnat resurscenter för media i Myanmar. Stöd bidrog också till genomförandet av den andra nationella konferensen kring mediautvecklingen där det visades tecken på ökat ansvarstagande från myndigheterna och informationsministeriet att verka för en fri och oberoende media.	Myanmar
Stöd till Vietnam bidrog till 100 mediahus och att mer än 500 journalister har blivit utbildade i undersökande journalistik, sociala medier och i att rapportera om klimatförändringar.	Vietnam
Stöd till Irak har bidragit till stöd och rådgivning till journalister och media-aktörer som utsätts för trakasserier och hot i sin yrkesutövning med särskilt fokus på sexuella trakasserier av kvinnliga journalister.	Irak
I Kosovo har stöd bidragit till att fem radiostationer sänder program på serbiska och andra slaviska minoritetsspråk, vilket innebär att 70 %, d.v.s. 80 000 lyssnare, i den slaviska minoritetsgruppen får nyheter på sitt modersmål.	Kosovo
Svenskt stöd har bidragit till att kapaciteten att förebygga våld mot kvinnor i hemmet har ökat. Under perioden har dessutom två krisboenden öppnats för kvinnor som utsatts för våld i hemmet. Boendena öppnades i samarbete med lokala myndigheter.	Vitryssland
Exempel på resultat av EU-biståndet	
EU har utvecklat gemensamma strategier för mänskliga rättigheter i 160 länder, för gemensamma EU-prioriteringar i MR-frågor.	
I Demokratiska Republiken Kongo har EU:s bistånd bidragit till återanpassning av tidigare barnsoldater och till att skydda unga flickor från rekrytering till det militära genom att lära dem läsa och skriva och erbjuda dem yrkesutbildning.	
I Senegal har EU:s bistånd bidragit till ökad jämställdhet inom den privata sektorn, där hälften av företagen inom projektet drivs av kvinnor.	
I Armenien har EU:s bistånd bidragit till kvinnors aktiva deltagande i lokala val och i beslutsfattande processer.	
I Libyen har EU:s bistånd bidragit till könsneutral litteratur i skolan.	

¹Observera att UNDP endast kan ge stöd på respektive programlands formella begäran. Detta gäller samtliga UNDP-insatser.

²Bördeandelen gäller för svenska bidrag till institutionens fönster för gåvomedel och utlåning på förmånliga villkor (IDA).

Resultat av det multilaterala biståndet

Svenskt multilateralt stöd som direkt bidrar till resultat inom området går till United Nations Development Programme (UNDP), Världsbanken, Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), UN Women, United Nations High Commission for Refugees (UNHCR), United Nations Childrens Fund (UNICEF), United Nations Population Fund (UNFPA) och International Institute for Democracy and Electoral Assistance (International IDEA).

UNDP bidrog under 2013 till resultat inom området bl.a. genom att stärka valprocesser i 68 länder. Därtill bidrog UNDP till att utveckla policyer för offentlig information som syftar till att öka transparens och ansvarsutkrävande i tio länder samt att stärka antikorrupsionsåtgärder på nationell, regional och lokal nivå i sju länder. Sverige var under 2013 pådrivande till att jämställdhet, demokratisk samhällsstyrning och rättstatens principer integrerades i UNDP:s nya strategiska plan för perioden 2014-2017.

Genom Sveriges multilaterala bistånd till organisationer såsom UN Women, UNDP, UNICEF, Världsbanken, UNHCR och UNFPA drivs arbetet internationellt med att möjliggöra kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Sverige var 2013 den största givaren till UN Women vars verksamhet syftar till att leda, koordinera och främja ansvarsutkrävande för hela FN-systemets arbete för jämställdhet. Under sin första tid som operativt organ har UN Women bl.a. främjat kvinnors deltagande i val på olika nivåer och på så sätt bidragit till mer jämställda valprocesser i ett flertal länder, juridiska reformer, nationella handlingsplaner för jämställdhet och förbättrad vård och omhändertagande av kvinnor och flickor som utsatts för våld.

Sverige bidrar till barnkonventionens genomförande genom sitt stöd till UNICEF och driver där särskilt frågorna om skydd av barn. Inom ramen för UNICEF:s nya strategiska plan ska numera rättighets- och jämställdhetsperspektiven integreras i alla verksamhetsområden.

Sverige är värmland till International IDEA och var 2013 största givare av kärnstöd till organisationen, vars huvuduppgift är att stärka demokratiska processer och institutioner. Under

2013 lanserade International IDEA ett nytt instrument för riskhantering i samband med val – Electoral Risk Management Tool. Ett pilotprojekt hade dessförinnan genomförts i Kenya, där instrumentet bidrog till minskade konflikter vid valet i mars 2013.

Resultat av det bilaterala biståndet

Inom det tematiska området bedriver Sverige, genom Sida, biståndsverksamhet i samtliga samarbetsländer och områden. I många av dessa länder är dessutom demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet det största området volymmässigt.

Sidas verksamhet inom sektorn demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet uppgick till drygt 5,3 miljarder kronor 2013. Insatser har bl.a. bidragit till att genomföra val under 2013, stärka statliga institutioner, utbilda journalister, utarbeta lagar samt ge juridisk rådgivning och rättshjälp.

En betydande del av stödet inom området har gått till civilsamhället, både svenska och lokala organisationer. Drygt 1 800 civilsamhällsorganisationer i olika länder har fått svenskt stöd vilket framför allt har lett till att människor som lever i fattigdom och förtryck har fått ökad kunskap och medvetenhet om sina rättigheter för att kunna utkräva dessa. Verksamhet inom området har också resulterat i förbättrad dialog och deltagande av och mellan olika grupper samt i stärkta statliga institutioner på nationell och lokal nivå.

Korruption är ett allvarligt samhällsproblem i många länder där Sverige bedriver biståndsverksamhet. Korruption sätter rättstatens principer ur spel och är ett hinder för utveckling. Ofta är det fattiga människor som drabbas hårdast. Viktiga åtgärder för att motverka korruption är utvecklingen av fungerande och trovärdiga institutioner som främjar insyn, öppenhet och möjligheter till ansvarsutkrävande för medborgare. För att individer ska kunna nyttja möjligheten till ansvarsutkrävande behövs även att de är medvetna om dessa möjligheter samt har kunskap om hur de ska gå tillväga. I Bangladesh har medvetenheten om anti-korrupsionsfrågor ökat på gräsrotsnivå på grund av svenskt stöd genom Sida. Allt fler människor är engagerade i anti-korrupsionsaktiviteter eller deltar som aktivister i grupper så som Concerned Citizens'

Committees stödda av Transparency International i Bangladesh.

I arbetet mot korruption är det även angeläget att stärka aktörer som kan ha en nyckelroll i detta arbete, så som olika kontrollmyndigheter. I Västbanken och Gaza har svenskt stöd genom Sida gått till Palestinian Anti-Corruption Commission med följd att kommissionen nu kan ta emot och behandla fyra gånger så många klagomål som föregående år.

I Tanzania har Sverige arbetat med att stärka både riksrevision (NAOT, National Audit Office of Tanzania) och det civila samhället för att öka både möjligheter till och kunskap om medborgares ansvarsutkrävande. Stödet till NAOT har resulterat i ökad kapacitet och kvalitet i revisionen av offentlig verksamhet och under 2013 uppgraderades NAOT till "nivå 3 (en fullt acceptabel nivå)" på AFROSAI:s (The African Organisation of Supreme Audit Institutions) kvalitetsskala. Stödet till civilsamhället har i sin tur bidragit till att kvaliteten på deras analyser och rapporter förbättrats och att de numera debatteras i både media och parlament.

Eftersom biståndets stora resursflöden i sig kan utgöra en risk för korruption är det viktigt att alla aktörer inom biståndet har ett ansvar att förebygga och förhindra korruption. I Vietnam har svenskt stöd fokuserat på att förbättra effektiviteten i det förebyggande arbetet mot korruption. Detta har lett till att fler korruptionsfall har upptäckts.

Även Svenska institutet bedriver omfattande biståndsverksamhet i samarbetsländerna inom området. Verksamheten har bl.a. bidragit till stärkt medvetenhet om kvinnors rättigheter.

Resultat av EU-biståndet

EU:s stöd till god samhällsstyrning och stärkande av det civila samhället uppgick 2012 till ca 13 miljarder kronor, vilket motsvarar 15 procent av det totala EU-biståndet. EU har strategier för mänskliga rättigheter i över 160 länder med gemensamma prioriteringar för EU:s agerande. Vidare värnar EU de mänskliga rättigheterna, bl.a. genom stöd till organisationer som FN, Europarådet och OSSE. EU skickar också valobservatörsmissioner till ett stort antal länder vilket bidrar till bättre och mer tillförlitliga valprocesser.

Förutom landspecifika strategier stödjer EU också projekt om demokrati och mänskliga

rättigheter genom det finansiella instrumentet European Instrument for Democracy and Human Rights. Genom detta instrument ger EU stöd till civilsamhällesorganisationer som arbetar med bl.a. MR-försvarare och återintegrering av tidigare barnsoldater.

Sverige var drivande i att demokrati, mänskliga rättigheter och god samhällsstyrning fick ökat fokus i EU:s uppdaterade biståndspolicy, Agenda for Change (AfC). Detta fick tydligt genomslag i programmeringen av EU:s bistånd för budgetperioden 2014-2020. Sverige har också varit pådrivande för framtagandet av en verktygslåda för hur man kan arbeta med att integrera ett rättighetsperspektiv i EU-biståndet.

Sverige driver att jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter och egenmakt får ökat genomslag i EU-biståndet i enlighet med AfC. Sverige verkar också för att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) fortsatt prioriteras inom EU-biståndet. Viss förbättring kan skönjas på grund av detta påverkansarbete, t.ex. ökad användning av könsuppdelade indikatorer i ett större antal sektorer. Vidare ansträngningar krävs dock för att uppnå ett tydligare genomslag i biståndet på det här området.

Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning

En ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt är nödvändigt för att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom. En hållbar och inkluderande tillväxt stärker möjligheterna att finansiera bl.a. social trygghet och utbildning för alla, samtidigt som möjligheterna till självförsörjning blir bättre. När fattiga kvinnor och män bidrar till ekonomin ökar deras

möjligheter att också dra nytta av den ekonomiska tillväxten.

Rätten till utbildning är en mänsklig rättighet. Tillgång till utbildning av god kvalitet är av central betydelse för såväl den enskilda som för samhällets utveckling. Utbildning är också en nyckel för att bygga ett demokratiskt samhälle och främja jämlikhet och jämställdhet.

I tabell 2.9 redovisas ett urval resultatindikatorer för arbetet i de multilaterala organisationerna samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom det bilaterala biståndet och EU-biståndet.

Tabell 2.9 Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom EU-biståndet och det bilaterala biståndet

Resultatindikator	Institution	Resultat 2012	Resultat 2013	Sveriges bidrag som % av institutionens totala kärnstöd 2013
Stöd till finansiering av handel ¹	Asiatiska utvecklingsbanken	US\$ 4 000 000 000	US\$ 4 000 000 000	(1,37 %) ²
Antal aktiva mikrofinanslåntagare	Internationella jordbruksutvecklingsfonden	2 500 000 (74 % kvinnor)	6 200 000 (56 % kvinnor)	6,75 %
Förbättrad tillgång till transport (antal människor som drar fördel av) (kumulativt)	Afrikanska utvecklingsbanken	26 734 000	26 484 000	4,35 % ²
Förbättrad tillgång till elektricitet ¹	Världsbanken Afrikanska utvecklingsbanken	N.A. 6 970 000 (15 % kvinnor)	7 200 000 9 743 000 (51% kvinnor)	2,95 % ² 4,35 % ²
Förbättrad jordbruksproduktion (antal människor som drar fördel av)	Afrikanska utvecklingsbanken	19 813 000 (tbc)	18 896 000 (45% kvinnor)	4,35 % ²
Antal människor som fått träning i förbättrad spannmålsproduktion	Internationella jordbruksutvecklingsfonden	4 460 000 (39 % kvinnor)	3 480 000 (44 % kvinnor)	6,75 %
Sociala trygghetsprogram (antal kvinnor och flickor som drar nytta av)	Världsbanken	78 000 000	86 000 000	2,95 % ²
Lärare som har rekryterats och/eller genomgått kompetensutveckling (antal)	Världsbanken Asiatiska utvecklingsbanken	1 100 000 26 000 (81% kvinnor)	1 280 000 515 000 (47% kvinnor)	2,95 % ² 1,37 % ²
Antal barn i utsatta situationer (konflikter och naturkatastrofer) som erhåll grundläggande utbildning av god kvalitet	UNICEF	3 560 000	3 600 000	5,5%
Exempel på resultat från det bilaterala biståndet				Land/resultat strategi
Sveriges generella budgetstöd till Tanzania stödjer genomförandet av Tanzanias nationella strategi för tillväxt och fattigdomsminskning. Stödet har bidragit till ett flertal resultat inom området. Bl.a. har exportvärdet på jordbruksprodukter ökat från knappt 6 miljarder till knappt 7,5 miljarder 2012. Vidare har jordbruksproduktionen främjats genom säkrare landrättigheter och markanvändningsplaner i byarna. Ytterligare resultat är att hanteringstiden för en container i Dar es Salaams hamn har minskat från 20 dagar 2005 till 9 dagar 2013, vilket har stimulerat handeln. Budgetstödet inkluderar även stöd till utbildningssektorn. En extern utvärdering av budgetstödet visar att stödet bidragit till att offentliga investeringar i utbildningssektorn ökat kraftigt och till en ökning av inskrivningstal. Svenskt stöd till tre civilsamhällsorganisationer aktiva inom utbildningsområdet har vidare starkt bidragit till att skapa opinion kring bristerna i utbildningssystemet.				Tanzania
Svenskt stöd till universitet och ansvarigt departement i Moçambique bidrog till att fyra nya lokala utbildningsprogram inom livsmedelsförädling, förädling och hantering av skogsmaterial, kemi samt geologi påbörjades 2013 i samarbete med svenska universitet. Antalet studerande inom pågående master- och PhD- program ökade med cirka 80 studenter sedan föregående år till				Moçambique

cirka 180 (varav cirka 60 kvinnor).	
Stöd till en stiftelse i Bolivia som arbetar med utbildning inom produktiva sektorer bidrog till att andelen unga kvinnor och män som slutförde sina yrkesutbildningar ökade från 11 895 (2011) till 12 926 (2012), varav 43 % kvinnor och 57 % män.	Bolivia
I Kambodja bidrog stöd via UNICEF till att andelen flickor som hoppar av skolan innan årskurs 6 minskade från 8,7 % (2009/2010) till 7,5 % (2011/2012).	Kambodja
Stöd till ett pilotprojekt i Etiopien har bidragit till att drygt 600 personer funnit en tryggad försörjning genom hållbart brukande och användning av allmän mark som samfällt förvaltats av byn, och cirka 2 300 män och kvinnor har skapat nya jobb genom bevattningsjordbruk samt lokala marknader för produkterna. 2 253 kvinnor har startat egna företag.	Etiopien
Stöd till FN:s utvecklingsprogram i Västbanken, östra Jerusalem och Gaza har bidragit till att 255 kvinnliga småföretagare utvecklat affärsidéer med målsättning att bli självförsörjande och skapa lokala arbetstillfällen.	Västbanken och Gaza
I Guatemala har stöd via en svensk enskild organisation bidragit till skapandet av 390 fasta anställningar samt 2 450 tillfälliga anställningar under skördeperioden, vilket gett småbrukare ökade inkomster.	Guatemala
Stöd till en nationell enskild organisation i Tanzania har bidragit till att 1,1 miljoner människor (varav 56 % kvinnor) har fått tillgång till finansiella tjänster, en ökning det senaste året med 166 000 personer. Kreditvolymen från mikrofinansiärer har ökat med cirka 1 900 miljoner kronor, varav cirka 464 miljoner kronor mellan juli 2012 och juni 2013.	Tanzania
Stöd till landsbygdsdepartementet i Afghanistan har bidragit till etablerandet av 2049 spar/lån-grupper, varav 1065 kvinnogrupper.	Afghanistan
I Guatemala har stöd bidragit till att 92 971 personer fått tillgång till mikrokrediter. Av dessa lever 81 % i extrem fattigdom, 90 % tillhör urfolk och 66 % är kvinnor. Inkomstökningen har möjliggjort investeringar för att förbättra levnadsvillkoren inom hälsa, utbildning, kost m.m.	Guatemala
Stöd till ett projekt i Bosnien-Hercegovina i samarbete med USAID har bidragit till att 9 partnerorganisationer har uppnått önskade certifieringar för att få tillgång till EU-marknader.	Bosnien-Hercegovina
Stöd till Irak har bidragit till etablerandet av ett oberoende irakiskt ackrediteringsorgan enligt internationell praxis för att Irak skall kunna konkurrera i ett globalt handelssystem.	Irak
Stöd till Demokratiska republiken Kongo har bidragit till att hundratals hushåll har diversifierat och förbättrat sin produktion, både kvantitet och kvalitet, genom tillgång till redskap, utsäde och utbildning.	Demokratiska Republiken Kongo
Stöd till ett projekt i Uganda har bidragit till att för deltagande jordbrukare och småföretagare har avkastningen ökat jämfört med icke-deltagande jordbrukare och småföretag; för kaffe en ökning med 102 % (från 250 kg till 504 kg/tunnland i genomsnitt), majs 62,5 % (från 800 kg till 1 300 kg/tunnland i genomsnitt) och sojaböner med 67 % (från 300 kg till 500 kg/tunnland i genomsnitt)	Uganda
Stöd till Zambia har bidragit till att 80 000 småskaliga bönder har fått ökad tillgång till tjänster och varor som ökar deras produktion, produktivitet och inkomst. Fler än 14 000 småbönder, varav en fjärdedel kvinnor, fick tillgång till lån för investeringar, vilket resulterade i att dessa bönder kunde utöka sina odlingar från 1,49 till 2,31 hektar.	Zambia
Sida har i samarbete med andra givare utvecklat ett globalt instrument för att öka förutsättningarna för näringslivet och forskarsamhället att bidra till lösningar på globala utvecklingsproblem genom innovationer. Instrumentet kallas Grand Challenges for Development och innebär ett globalt utlysningförfarande, det vill säga att företag från hela världen kan delta i upphandlingen.	Finansiering av utvecklingslån och garantier avseende miljöåtgärder
Stöd till det svenska forskningssamarbetet med Etiopien har bidragit till att höja kapaciteten på universitetet i Addis Ababa, Addis Ababa University (AAU). Universitetet attraherar numera internationella gästforskare för undervisning och handledning. Under 2013 har 101 forskare disputerat på AAU, fler än någonsin tidigare i universitetets historia. Genom stipendieprogram har antalet kvinnliga studenter på högre nivå och kvinnliga studenter med funktionsnedsättningar getts ökade möjligheter.	Forsknings-samarbete
The Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR) arbetar för fattigdomsminskning, såkrad livsmedelsförsörjning och hållbar utveckling. Sidas stöd om 250 miljoner kronor under 2012 bidrog till att CGIAR kunde utföra nästan en halv miljon forskningsstudier i syfte att utveckla ny teknologi för jordbruk, förvaltning av naturresurser och anpassning till klimatförändringar. Studierna har resulterat i att nästan 16 miljoner jordbrukare och andra har tillämpat nya tekniker eller metoder på ett urval av jordbrukssystem.	Forsknings-samarbete
Stöd till FAO:s program "Junior Farmer Field and Life Schools" i Tanzania och Malawi har lett till att utbildningsdeltagarnas omsättning ökade med över 60 % efter att de engagerats i kooperativ och därmed lättare fått tillgång till krediter, marknader och land.	Globala ämnes-strategiska utvecklings-insatser
Stöd till sociala skyddsnet har bidragit till att 78 350 individer fått förmåner inom det sociala skyddsnetet under 2013 och ytterligare 10 395 hushåll får stödkuponer à cirka 212 kronor. Totalt ingår nu 370 000 individer som förmånstagare.	Moçambique
Exempel på resultat från EU-biståndet	
I Rwanda har EU:s sektorbudgetstöd till decentraliserat jordbruk bidragit till att produktionsmålen för livsmedelstrygghetsgrödor överskreds med 69 % 2011 och där till att fattigdomen minskat från 57 % till 45 % under de senaste fem åren.	

I Somalia har EU:s bistånd bidragit till att 40 000 studenter på grundskolenivå har utbildats och 330 klassrum återuppbyggts.
I Bangladesh har EU:s bistånd bidragit till att inskrivningen av barn mellan 6 och 10 år i grundskolan ökat med 2,32 miljoner barn sedan 2010 och till att andelen barn som fullföljt grundskolan stigit från 49,5 % till 70 % 2011.
EU:s särskilda matfacilitet har bidragit till direkt förbättrad livsmedelstrygghet för 59 miljoner människor i 49 olika länder, indirekt för 93 miljoner människor.
I Nigeria har EU:s bistånd bidragit till ökad livsmedelstrygghet för två miljoner människor.

¹ Genom lån och garantier till banker, på kommersiella villkor, så möjliggörs export och import av varor för företag som är verksamma på svåra marknader.

² Bördeandelen gäller för svenska bidraget till institutionernas fönster för gåvomedel och utlåning på förmånliga villkor (IDA, AsDF, AfDF).

³ Mätt i antal människor som drar fördel av förbättrad tillgång till elektricitet.

Resultat av det multilaterala biståndet

Svenskt multilateralt stöd inom området går till Världsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB), Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB), Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD), Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), UNICEF, UNDP, UNESCO, United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), United Nations Capital Development Fund (UNCDF), United Nations Industrial Development Organisation (UNIDO), UN Women, Food and Agriculture Organisation (FAO), International Labour Organisation (ILO), International Trade Center (ITC), World Trade Organisation (WTO), Global Partnership for Education (GPE), Internationella migrationsorganisationen (IOM) och Global Forum on Migration and Development (GFMD).

Under 2013 antog AfDB en ny privatsektorutvecklingsstrategi. Som ett resultat av svenskt påverkansarbete fick strategin ett tydligare fokus på jämställdhet och åtgärder för att utveckla näringslivsfrämjande regelverk stärktes.

Under 2013 bidrog Sverige till att Världsbanken i sin nya strategi fokuserar på inkomstillväxt för de fattigaste 40 procenten av befolkningen. Därmed betonas fattiga människors möjligheter att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt.

Utvecklingsbankerna har under 2013 fortsatt sitt arbete med att stödja uppbyggnaden av central infrastruktur vilket är grundläggande för utveckling av den privata sektorn och skapandet av fler och bättre jobb. Insatserna omfattar bl.a. stöd till vägbyggnation, elektricitet och informations- och kommunikationsteknologi.

FN-systemet ger ett avgörande bidrag till fattiga länders arbete för ekonomisk tillväxt och grundläggande utbildning. UNDP bidrog bl.a. till resultat genom insatser för att öka

kapaciteten inom det makroekonomiska området i 52 länder samt till framtagande av policyer som främjar finansiella och juridiska marknadstjänster för fattiga hushåll och småföretagare i 37 länder.

UNCDF har genom småskaliga insatser i lokal förvaltning och finansiell infrastruktur bidragit till att ge människor i de 32 minst utvecklade länderna ökad förmåga att tillvarata ekonomiska möjligheter. Sverige ger också stöd till utvecklingsländers möjligheter att handla med omvärlden genom stöd till bl.a. WTO och ITC.

UNICEF är en central aktör på utbildningsområdet. Under 2013 genomfördes bl.a. insatser mot könsrelaterat våld i skolan samt insatser för att länder ska anta normer för trygg utbildning av god kvalitet.

Med svenskt stöd bedriver GPE också ett viktigt arbete på utbildningsområdet vilket har lett till ett ökat antal barn i skolan, ökad andel flickor i utbildning och bättre utbildade lärare.

Sverige var under perioden 1 januari 2013–30 juni 2014 ordförande i Globala forumet för migration och utveckling (GFMD). Genom ordförandeskapet och finansiellt bidrag till processen har Sverige bidragit till stärkt kapacitet att hantera de möjligheter och utmaningar som migration och rörlighet medför.

Resultat av det bilaterala biståndet

Inom det tematiska området bedriver Sverige, genom Sida, biståndsverksamhet i följande länder och områden: Botswana, Demokratiska Republiken Kongo, Etiopien, Liberia, Moçambique, Tanzania, Uganda, Zambia, Bangladesh, Kambodja, Afghanistan, Irak, Västbanken och Gaza, Bolivia, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo, Moldavien, Serbien, Ukraina och Vitryssland liksom regionalt i Asien samt Mellanöstern och Nordafrika.

Biståndsverksamheten inom området har bidragit till bättre utvecklade marknader och

friare handel. Forskning visar att öppna och inkluderande marknader skapar fler och bättre arbeten, högre inkomster och välstånd, vilket i sin tur leder till egenmakt och ekonomisk frihet. Biståndet inom området har också bidragit till att främja entreprenörskap, innovation och ett gynnsamt näringslivsklimat. Det handlar även om resultat kopplade till förbättrad livsmedelsförsörjning, social trygghet och tillgång till informations- och kommunikationsteknologi.

Även Svenska institutet bedriver biståndsverksamhet inom området. Bland resultaten återfinns bl.a. stärkt kompetens inom ekonomisk, social och miljömässig hållbar tillväxt genom stipendieprogram och utbildningar.

Resultat av EU-biståndet

EU bedriver verksamhet inom området i ett flertal länder och har ett omfattande bistånd till utbildningssektorn. 2012 uppgick det samlade utbildningsstödet till ca 6 miljarder kronor, vilket motsvarar 7 procent av det totala EU-biståndet. EU-biståndet har i flera länder bidragit till ökad kvalitet och förbättrad tillgång till utbildning. Under programperioden 2007-2013 fanns utbildning med som en fokalsektor för EU-biståndet i 45 partnerländer. Detta stöd uppgick till 265 miljarder kronor under perioden.

EU är en viktig bidragsgivare till GPE och ett samarbetsavtal med UNESCO skrevs under 2012, bl.a. för att gemensamt arbeta för ökad utbildning.

Resultat av biståndsfinansierad verksamhet som bedrivs av Swedfund

Swedfund är ett statligt bolag vars uppdrag är att bidra till fattigdomsminskning genom hållbart företagande. Bolaget investerar i företag i utvecklingsländer med syfte att bidra till en hållbar utveckling.

Swedfunds investeringar har i slutet av 2013 direkt bidragit till mer än 104 390 arbetstillfällen varav 13 571 i deras portföljbolag. Därutöver har investeringarna indirekt bidragit till ett mångdubbelt större antal arbetstillfällen i bolagets leverantörs- och distributionsled. Investeringarna har också genererat skatteintäkter i mottagarländerna om ca 367 miljoner kronor, varav ca 250 miljoner kronor från portföljbolagen. Swedfund bidrar genom sitt delägarande i portföljbolagen med kompetens i frågor om miljö, mänskliga rättigheter, antikorrupktion, ESG-styrning (Environment, Social and Governance) och erfarenheter av hur man samverkar med civilsamhället. Utöver detta har Swedfund arbetat aktivt med portföljbolagens sociala och miljömässiga hållbarhet vilket bl.a. bidragit till att:

- 79 procent av tillfrågade portföljbolag 2013 har en miljöpolicy till skillnad från 49 procent 2012,
- 60 procent av tillfrågade portföljbolag uppger att de har en anti-korrupktionsansvarig jämfört med 38 procent 2012, och
- 88 procent av bolagen har en ESG-ansvarig person på ledningsnivå jämfört med 86 procent 2012.

Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

Genom biståndet bidrar Sverige till goda miljöförhållanden, ett hållbart användande av naturresurser, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar och naturkatastrofer vilket ökar möjligheterna till en långsiktigt hållbar utveckling. Detta ligger i linje med de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen och generationsmålet.

Miljö- och klimatförändringar har störst påverkan på människor som lever i fattigdom och som själva har små möjligheter att hantera konsekvenserna. Klimatförändringarnas effekter ökar fattiga människors sårbarhet och påverkar redan i dag deras utvecklings- och försörjningsmöjligheter.

I tabell 2.10 redovisas ett urval resultatindikatorer för arbetet i de multilaterala organisationerna samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom det bilaterala biståndet och EU-biståndet.

Tabell 2.10 Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till

Resultatindikator	Institution	Resultat 2012	Resultat 2013	Sveriges bidrag som % av institutionens totala kärnstöd 2013
Antalet länder som integrerar katastrofriskhantering som en nationell prioritering	Världsbanken	21	29	2,95 % ¹
Antalet människor som blivit utbildade inom klimatanpassning	Least Developed Countries Fund	79 755 ²		
Minskade utsläpp av växthusgaser (CO ₂ -ekvivalenter)	Världsbanken	432 (miljoner ton)	903 (miljoner ton)	2,95 % ¹
	Afrikabanken	N.A.	0,524 (miljoner ton)	4,35 % ¹
	Global Environment Facility	48,8 (miljoner ton) ³	64,8 (miljoner ton) ⁴	3,55 %
Installerade Megawattimmar (MW) förnybar energi	Asienbanken	200 MW	110 MW	1,37 % ¹
	Afrikabanken	37	324	4,35 % ¹
	Global Environment Facility	0,46 GW ³	0,15 GW ⁴	3,55 %
Antal nationella plattformar för arbete med katastrofriskreducering som får vägledning av ISDR	United Nations International Strategy for Disaster Reduction (ISDR)	85 länder	88 länder	17%
Antal länder som inkorporerat principer för hållbar urbanisering i lagstiftning, policyer eller strategier.	UN-Habitat	56	63	11 %
Antalet individer med tillgång till miljövänlig grundläggande urban infrastruktur (t.ex. vatten och sanitet)	UN-Habitat	1 581 800	2 064 000	11 %
Effektivt bevarande och förvaltning av naturskyddsområden	GEF	56,6 miljoner ha ⁵	50,6 miljoner ha ⁶	3,55 %
Exempel på resultat från det bilaterala biståndet				Land/resultatstrategi
Stöd till Kambodja har bidragit till att stärka anpassningsförmågan i flera lokala samhällen och 77 % av de deltagande kommunerna har inkluderat klimatrelaterade insatser i sina utvecklingsplaner.				Kambodja
Stöd till lantbruket i Bolivia har bidragit till en ökad klimatanpassning och uthållighet vilket bidrar till säkrare livsmedelsproduktion i torra och halvtorra områden. Mer än 12 200 familjer, varav 25 % kvinnor och de flesta från urbefolkningen, använder nu någon form av modell för att bättre stå emot klimatförändringarnas påverkan.				Bolivia
Stöd till FN:s utvecklingsprogram i Bangladesh har bidragit till att en lag om katastrofhantering med proaktiv riskhantering antagits.				Bangladesh
Stöd till det serbiska miljödepartementet har bidragit till förstärkt kapacitet och kunnande kring planering och genomförande av miljöinvesteringar.				Serbien
I Kenya har stöd bidragit till att äganderätt för bostäder i städerna initierats tillsammans med socioekonomisk kartläggning, fysiska planer och uppgraderingsplaner samt aktiviteter för att uppgradera slumområden som bygger på handlingsplaner som utformats utifrån ett rättighetsperspektiv. Modeller för resursfördelning som gynnar fattiga människor i städerna har också utvecklats, vilket ger fattiga och missgynnade grupper tillgång till grundläggande sociala				Kenya

tjänster såsom vatten och sanitet.	
Regionalt i Asien har stöd bidragit till installationen av 100 146 sol-elsystem i 342 byar vilket har gett över en halv miljon boskapsskötare tillgång till elektricitet.	Regionalt Asien
Regionalt i Afrika har stöd bidragit till att 79 av 81 industrier har övergått till renare produktionsteknologier. I genomsnitt har dessa industrier minskat resursanvändandet med 30-35 % och utsläppen i Viktoriasjön med 60 %.	Regionalt Afrika
Stöd till Tanzania via Världsbanken har bidragit till ökade investeringar i elproduktion från förnyelsebara energikällor genom framtagandet av ett förbättrat regelverk och kapacitetshöjande insatser både inom den privata sektorn och bland myndigheter.	Tanzania
Sverige har bidragit till att utforma policyer och revidering av bl.a. skogs- och landrättighetslagstiftning, vilket lett till en minskning av illegal skogsavverkning och landgrabbing.	Myanmar
I Moldavien har stöd bidragit till utvecklandet av den nationella energistrategi som antogs av regeringen under våren 2013. Stödet har resulterat i att handlingsplaner och tekniska normer för energieffektivisering och förnyelsebar energi successivt utarbetas.	Moldavien
Sida tillsammans med den amerikanska biståndsmyndigheten USAID, Afrikanska utvecklingsbanken och det största amerikanska energiföretaget, Duke Energy, utvecklat och lanserat en utlysning för innovationer inom det tvärvetenskapliga området energi och matproduktion. Det identifierade problemet är att hälften av matproduktionen i länder söder om Sahara går till spillo genom att det saknas energi för bl.a. kylning och transport. Lösningarna förväntas, genom en miljömässigt hållbar matproduktion, kunna accelerera en tillväxt som minskar fattigdomen.	Finansiering av utvecklingslån och garantier avseende miljöåtgärder
Stöd till civilsamhället i Moçambique har bidragit till att befintlig lagstiftning för oljeindustrin reviderats så att landet kan förvalta utvinningen av olja på ett bättre sätt.	Moçambique
Stöd regionalt i Afrika har bidragit till att ekologiskt jordbruk har vuxit med 15-30 % i Östafrika.	Regionalt Afrika
Sida stödjer Programmet för uthålligt lantbruk i Bolivia: Programa de Desarrollo Agropecuario Sustentable (PROAGRO). Programmet syftar till att stödja fattiga småskaliga lantbrukare, män och kvinnor, i tre torra och halvtorra landsbygdsregioner. Sidas stöd till programmet har bidragit till att regionala förvaltningar, kommuner och avrinningsorganisationer liksom enskilda familjer har kunskaper och verktyg för bättre och mer hållbar vattentillgång.	Bolivia
Några av Naturskyddsföreningens samarbetsorganisationer har deltagit i och påverkat processer i samband med de riktlinjer som FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) har utformat för att säkerställa ett hållbart småskaligt fiske och reformeringen av EU:s fiskepolitik.	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället
Exempel på resultat från EU-biståndet	
EU har genom sitt program <i>Forest Law Enforcement, Governance and Trade</i> (FLEGT) bidragit till att flera utvecklingsländer förändrat sin lagstiftning för avverkning och export av skogsprodukter. Sedan 2009 har EU bl.a. stött Kameruns regering i antagandet och genomförandet av ny lagstiftning.	

¹Bördeandelen gäller för svenska bidraget till institutionernas fönster för gåvomedel och utlåning på förmånliga villkor (IDA, AsDF, AfDF)

²Kumulativa resultat sedan fondens start 2002

³Förväntade resultat för projekt beslutade under 2012

⁴Förväntade resultat för projekt beslutade under 2013

⁵Förväntade resultat för projekt beslutade under 2012. 18,8 miljoner ha nya skyddade områden + 37,8 miljoner ha existerande skyddade områden

⁶Förväntade resultat för projekt beslutade under 2013. 12,2 miljoner ha nya skyddade områden + 38,4 miljoner ha existerande skyddade områden

Resultat av det multilaterala biståndet

Även om Sverige har en lång historia av att integrera klimat i det bilaterala utvecklings-samarbetet, så är klimat ett förhållandevis nytt område inom det multilaterala utvecklings-samarbetet. Svenskt multilateralt stöd inom området går till Världsbanken, Världsbankens Climate Investment Funds (CIF), ADB, AfDB, Global Environment Facility (GEF), UNDP, UNEP, FAO, UN-Habitat, International Strategy for Disaster Reduction (ISDR), Green Climate Fund (GCF), Least Developed Countries Fund (LDCF), Nordiska utvecklings-fonden (NDF) m.fl.

Eftersom ett flertal av de befintliga multilaterala klimatfonderna befinner sig i ett tidigt skede och de projekt som bedrivs dessutom är fleråriga går det i de flesta fall inte

att rapportera relevanta resultat förrän efter ett antal år. Av den anledningen är kontinuitet och långsiktighet särskilt viktigt när det gäller stöd till klimatåtgärder.

Påfyllnadsförhandlingar i GEF inleddes 2013 och avslutades under våren 2014. Som ett resultat av svenskt påverkansarbete stärktes jämställdhetsperspektivet i GEF:s programmeringsstrategi avsevärt. Sverige fick även genomslag för en större allokering till förmån för de fattigaste länderna, ett ökat fokus på privatsektors-samverkan genom bl.a. utveckling av innovativa finansieringsinstrument samt ökade resurser på kemikalieområdet och för biologisk mångfald. Sverige är i dag den åttonde största givaren.

Sveriges påverkansarbete bidrog till att AfDB ska öka sitt stöd till förnyelsebar energi. Med regeringens stöd beviljade AfDB under 2013

bl.a. ett lån till Afrikas största vindkraftanläggning, vid Turkanasjön i Kenya; anläggningen ska öka tillgången på el på den kenyanska landsbygden med fem procentenheter till 2020.

Vidare drev Sverige ett framgångsrikt jämställdhetsarbete i CIF som resulterade i rekryteringen av en jämställdhetsspecialist under 2013. CIF:s verksamhet befinner sig i ett inledande skede, varför inga slutliga resultat kan rapporteras i detta läge. En av de två klimatfonderna räknar med att hittills beslutade projekt vid färdigställande kommer åstadkomma utsläppsminskningar på totalt 1,7 miljarder ton koldioxid, vilket motsvarar Rysslands årliga utsläpp eller ungefär 30 gånger Sveriges årliga utsläpp.

ISDR, som är en del av FN-sekretariatet, är ett centralt verktyg för det globala påverkansarbetet för katastrofriskreducering och är ansvarigt för att koordinera genomförandet av Hyogo Framework for Action (HFA). HFA stödjer länder och regioner med systematiskt katastrofförebyggande genom vägledning och riktlinjer för nationell lagstiftning, varningssystem och stärkt krishanteringskapacitet.

Under 2013 arbetade UNDP med anpassning till klimatförändringar bl.a. genom att stärka kapaciteten hos nationella och lokala förvaltningar i 62 länder och att tillhandahålla energitjänster som gynnar människor som lever i fattigdom.

Sverige lanserade år 2012 tillsammans med bl.a. UNEP den globala Climate and Clean Air Coalition (CCAC) som under 2013 har arbetat med att öka kunskapen om de kortlivade klimatpåverkande luftföroreningarnas effekter och bidra till att minska emissionerna från bl.a. transport-, avfalls- och jordbrukssektorerna.

Sverige är största givare till Anpassningsfonden som finansierar projekt och program i de mest sårbara länderna. Anpassningsfondens projekt ska bl.a. resultera i skydd mot erosion, att jordbruksmark skyddas mot försaltning, att information om klimatrisker och anpassningsåtgärder sprids samt att lämpliga regleringar för kusthantering implementeras.

Sverige sitter i styrelsen och deltar aktivt i uppbyggnaden av den gröna klimatfonden (GCF) som förväntas bli en central kanal för klimatfinansiering framöver.

Resultat av det bilaterala biståndet

Inom det tematiska området bedriver Sverige, genom Sida, biståndsverksamhet i följande länder och områden: Botswana, Kenya, Mali, Moçambique, Namibia, Rwanda, Tanzania, Bangladesh, Kambodja, Vietnam, Bolivia, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo, Moldavien, Serbien, Ukraina och Vitryssland samt regionalt i Afrika, Asien samt Mellanöstern och Nordamerika.

Biståndsverksamheten inom området består bl.a. av verksamhet som syftar till att förbättra miljö och begränsa klimatförändringar/klimatpåverkan, stärka institutionell kapacitet inom miljöförvaltande institutioner och förbättra tillgången till hållbara energialternativ och hållbart nyttjande av ekosystemtjänster.

Det svenska stödet för förbättrad miljö och minskad klimatpåverkan i ett land är ofta en kombination av stöd till den offentliga förvaltningen, till det civila samhället och olika former av samarbete med näringslivet. Den privata sektorn kan spela en viktig roll t.ex. när gäller att bidra med innovationer och nya lösningar för minskad miljö- och klimatpåverkan.

Sverige stödjer Internationella naturvårdsunionen (IUCN) som har medverkat till att flera länder tagit fram handlingsplaner för ökad jämställdhet i klimatfrågan. Organisationen har utvecklat metoder för att ta hänsyn till kvinnors behov samt inkludera kvinnor i arbetet med klimatanpassning. Detta har gjorts i Egypten, Haiti, Jordanien, Liberia, Nepal, Panama, Tanzania samt i två regioner, Centralamerika och Mellanöstern/Nordamerika.

Vidare har Sida gett stöd till Partnerskapet för energieffektivisering och miljö i Östeuropa (E5P). Sverige stödjer även Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP), vars insatser har förbättrat miljön i Östersjöområdet samt det nordiska miljöfinansieringsbolaget (NEFCO). Dessa program bidrar till att minska miljöpåverkan, att effektivisera energi-användning och att uppmuntra energi-diversifiering i Östeuropa.

Området inkluderar även verksamhet som handlar om utveckling av hållbara städer. I Kenya har Sida t.ex. bidragit till att utveckla en systematisk process för att förbättra levnadsförhållandena i slummen i 15 kommuner utifrån invånarnas egna prioriteringar.

Resultat av EU-biståndet

EU är en viktig givare inom miljö och klimat. Bl.a. står EU för över 50 procent av det globala biståndet för bevarande av biologisk mångfald. Ett av de större initiativen som EU drivit är Global Climate Change Alliance (GCCA) som vid slutet av 2012 finansierat 45 program i 35 länder. GCCA fungerar som en plattform för utbyte av erfarenheter mellan EU och låginkomstländerna avseende klimatförändringar. EU arbetar också för att skydda skog runt om i världen, främst genom dess program EU Forest Law Enforcement, Governance and Trade (FLEGT). Under 2012 var Laos, Guyana, Elfenbenskusten och Honduras på väg att skriva FLEGT-avtal med EU.

Vidare genomsyras flera av sektorerna inom EU:s bistånd bilateralt och regionalt av insatser för att förbättra miljö, begränsa klimatpåverkan samt öka motståndskraften mot klimatförändringar. Det generella stödet för miljöskydd uppgår för perioden 2012 till ca 2,7 miljarder kronor, vilket är 3 procent av den totala budgeten.

Sverige fortsätter att driva att EU:s förstärkta åtaganden om miljö- och klimathänsyn ska få genomslag och att målsättningen att EU:s bistånd ska bidra till att en miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling ska uppnås. Sverige fortsätter också att agera för att låg- och medelinkomstländers motståndskraft mot negativa klimatförändringar prioriteras inom EU-biståndet. Två initiativ med EU-finansiering, det ena i Sahel (AGIR) och det andra på Afrikas Horn (SHARE), har bl.a. bidragit till bättre samordning mellan det humanitära och det långsiktiga biståndet och ökat fattiga människors motståndskraft.

Förbättrad grundläggande hälsa

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjligheter att nå sin fulla potential och för att minska fattigdomen i världen. Investeringar i hälsa möjliggör ökad produktivitet och är en investering i samhällets utveckling i stort. Därtill är det en mänsklig rättighet att ha bästa möjliga hälsa. Förbättrad

hälsa är även ett resultat av arbete inom andra tematiska områden.

I tabell 2.11 redovisas ett urval resultatindikatorer för arbetet i de multilaterala organisationerna samt exempel på resultat från det bilaterala biståndet och EU-biståndet som Sverige har bidragit till inom området.

Tabell 2.11 Förbättrad grundläggande hälsa: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till

Resultatindikator	Institution	Resultat 2012	Resultat 2013	Sveriges bidrag som % av institutionens totala kärnstöd 2013
Antal hiv positiva behandlade med bromsmediciner	GFATM	4 200 000	6 000 000	2,9 %
Antal hiv positiva gravida kvinnor med tillgång till bromsmediciner för att hindra mödrar till barn smitta (PMTCT)	GFATM	400 000	670 000	2,9 %
Allmän förekomst av preventivmedel	UNFPA	56,5%	56,6%	14,3 %
Antal länder som genomför åldersanpassad sexualundervisning på nationell nivå efter skoltid	UNFPA	10	10	14,3 %
Antal personer med tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård ¹	Världsbanken	19 000 000	32 000 000	2,95 %
Antal gravida kvinnor som får förebyggande mödravård ¹	Världsbanken	50 000 000	47 000 000	2,95 %
Andel förlossningar genomförda av kunnig vårdpersonal	UNFPA WHO	67%(2011) 69% (2011)	-	14,3 %
Antal fullt vaccinerade barn	GAVI	46 500 000	48 000 000	2,9 %
Antal barn som fått 2 doser vitamin A tillskott	UNICEF	235 400 000		5,5 %
Antal behandlade för TB (DOTS)	GFATM	1 100 000	1 500 000	2,9 %
Antal behandlade myggnät som delats ut	GFATM	80 000 000	50 000 000	2,9 %
Antal personer med tillgång till rent vatten	UNICEF	7 300 000	7 900 000	5,5 %
Antal personer med tillgång till bättre sanitet	UNICEF	10 600 000	14 100 000	5,5 %
Exempel på resultat från det bilaterala biståndet				Land/resultatstrategi
Stöd till Somalia via FN och särskilda barnskyddskommittéer har bidragit till att 80 100 människor nåtts i kampanjer för att upphöra med kvinnlig könsstympning. 134 flickor kunde räddas från könsstympning och 57 unga kvinnor som utsatts fick medicinskt stöd. I Somaliland deklarerade 28 lokalsamhällen att man övergett kvinnlig könsstympning.				Somalia
Stöd till en ungdomsorganisation i Tanzania bidrog till att 23 760 ungdomar vid 182 grundskolor och gymnasieskolor utbildades i frågor kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.				Tanzania
I Bangladesh har svenskt stöd bidragit till att 61 385 kvinnor har fått säkra aborter, vilket motsvarade 96 % av målet för 2011-2012. Svenskt stöd har också bl.a. bidragit till att utbilda 596 barnmorskor.				Bangladesh
Stöd till International Planned Parenthood Federation (IPPF) har bidragit till främjande av sexuell och reproduktiv hälsa genom preventivmedelsrådgivning. IPPF har bidragit till 11,8 miljoner så kallade preventivmedelskyddade år mot graviditet, en ökning med 30 % från året innan. 4,9 miljoner oönskade graviditeter beräknas ha förebyggts och 550 000 osäkra aborter undvikits. IPPF medverkade till att 8,9 miljoner mödravårdskontroller genomförts och att mer än 200 000 förlossningar kunnat genomföras på kliniker med utbildad personal.				Globala ämnesstrategiska utvecklingsinsatser
Stöd till Internationella röda korskommitténs verksamhet i den Demokratiska Republiken Kongo har bidragit till att andelen förlossningar som sker med hjälp av utbildad personal ökade från 41 % (2010) till 63 % under 2012 i två hälsozoner i Katangaprovinsen.				Demokratiska Republiken Kongo
Svenskt stöd till Somalia via FN har bidragit till att totalt 1 186 672 barn vaccinerats mot mässling, 574 834 mot polio, 574 834 mot difteri och 37 004 barn fick stelkrampsvaccin. Därtill fick 432 368 barn vitamin A-tillskott.				Somalia
Stöd till FN:s befolkningsfond i Sudan/Sydsudan bidrog till att 65 152 kvinnor fick tillgång till preventiv mödravård, 17 412 kvinnor förlöstes på en hälsoinrättning, 1 873 fick tillgång till preventivmedel och 52 176 barn fick fullständig vaccination mot några av de vanligaste sjukdomarna.				Sudan/Sydsudan

Stöd till Mali har bidragit till att 57 400 personer på landsbygden fått tillgång till rent vatten. Därutöver har 370 000 personer tillfälligt erhållit rent vatten genom rening av hushållsvatten och förbättrad hygien, 10 vårdcentraler har fått tillgång till vatten och sanitet och 23 320 hushåll har fått hygienutrustning (såsom tvål, vattenkanna och handduk) och mer kunskap om hygien.	Mali
På Västbanken och i Gaza har stöd bidragit till att återställa 47 grundvattenbrunnar och upprusta 11 kilometer vattennätverk. I Gaza har exempelvis Sverige, genom Sida, också bidragit till att färdigställa en infiltrationsbassäng. Denna tjänar en befolkning på 150 000 personer och kan återföra ca 22 570 kubikmeter renat vatten per dag till grundvattnet. På så sätt bidrar den till att rehabilitera de svårt förorenade vattentäkterna.	Västbanken och Gaza
Sidas stöd till Water Supply and Sanitation Collaborative Council bidrog till omfattande resultat inom den Globala sanitetsfonden. 200 000 människor har fått tillgång till bättre toaletter, drygt 1 miljon personer har fått en renare närmiljö och 1,7 miljoner människor har fått information om hur viktigt det är att tvätta händerna.	Globala ämnesstrategiska utvecklingsinsatser
Exempel på resultat av EU-biståndet	
I Demokratiska Republiken Kongo har EU-biståndet bl.a. bidragit till att kostnaden för sjukvård halverades under 2012 samt till förbättrad sjukvård för 3 miljoner kongoleser.	
I Brasilien har EU-biståndet bl.a. bidragit till förbättrad offentlig hälsovård för 192 300 personer.	
I Afghanistan har EU-biståndet bl.a. bidragit till förbättrad vattenresurshantering för 50 000 människor genom färdigställandet av Khanabad bevattningsystem.	
På Samoa har EU-biståndet bl.a. bidragit till en ökad tillgång på drickbart vatten från 54 % till 72 %.	

¹Bördeandelen gäller för svenska bidraget till institutionernas fönster för gåvomedel och utlåning på förmånliga villkor (IDA)

Resultat av det multilaterala biståndet

Svenskt multilateralt stöd går till GAVI, Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria (GFATM), UNAIDS, UNICEF, UNFPA, Världsbanken och World Health Organisation (WHO).

Resultatindikatorerna ovan redovisar framför allt resultat som avser ökad tillgång till hälso- och sjukvårdsservice. Det ska dock framhållas att Sverige, genom dialog med multilaterala och bilaterala samarbetspartners, drivit att dessa stöd också ska bidra till stärkande av hälso- och sjukvårdssystem samt integrerad primärhälsovård.

Sverige intog en proaktiv roll i de hälsorelaterade multilaterala organisationerna under 2013. Med tydligt utvecklade positioner i ett flertal styrande organ (WHO, GFATM och GAVI) samt som en av de största bidragsgivarna (UNFPA, UNAIDS, UNICEF) utgjorde Sverige en pådrivande kraft för organisationernas utveckling, reformer och prioriteringar.

Som styrelsemedlem i GAVI drev Sverige under 2013 frågor rörande GAVI:s kommande strategi för 2016-2020, inklusive frågan om val av potentiellt nya vaccin, ny strategi för statusen för länder som övergår från låginkomst- till lägre medelinkomst samt vikten av effektiva hälsosystem. Sveriges arbete bidrog till att skapa samsyn i GAVI:s styrelse om vikten av att driva dessa frågor i den kommande strategin. Sverige stod även värd för GAVI:s halvtidsöversyn för

innevarande strategiperiod 2011-2015. De viktigaste resultaten från översynen var att GAVI beräknades nå målet att vaccinera 243 miljoner barn och att GAVI hade påverkat vaccinpriserna, men att detta arbete kan stärkas. I GFATM:s styrelse fokuserade Sverige på att säkerställa att systemen för intern styrning och kontroll fortsätter att stärkas, att det nationella ägarskapet ökar samt att investeringar gällande program mot hiv och aids ska ha en ännu större effekt på barn- och mödradödlighet. Under 2013 antog GFATM:s styrelse beslut som kommer att möjliggöra genomförandet av den nya finansieringsmodellen. Valkretsen som Sverige företräder var drivande bakom besluten som innebär att GFATM:s stöd framöver ska utgå från och anpassas till ländernas egna planer, system och processer.

Det svenska påverkansarbetet inom WHO var under 2012 och 2013 intensivt och Sverige var drivande i införandet av en ny finansieringsmodell och dialog med syfte att öka transparensen och effektiviteten i organisationen.

Sveriges arbete i de multilaterala organisationerna handlade även om att driva frågor om förbättrad transparens, SRHR och vikten av nationellt ägarskap.

Resultat av det bilaterala biståndet

Inom området bedriver Sverige, genom Sida, biståndsverksamhet i följande länder och områden: Demokratiska republiken Kongo,

Etiopien, Mali, Moçambique, Kenya, Somalia, Sudan/Sydsudan, Sydafrika, Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe, Bangladesh, Myanmar, Västbanken och Gaza, Bolivia och Guatemala samt regionalt i Afrika söder om Sahara.

Sidas verksamhet inom sektorn hälsa uppgick till drygt 1,6 miljarder kronor 2013. Stöd inom hälsosektorn ges på ett flertal olika sätt, allt från direkt stöd till hälsotjänster för fattiga människor till utveckling av hälso- och sjukvårdssystem i olika länder. Erfarenheter visar att det finns tydliga synergieffekter när påverkansarbete, kunskapsutveckling och bistånd för ökade hälsotjänster kombineras.

Fokus för verksamheten ligger framför allt på millenniemålen 4 och 5 som rör hälsa, dvs. minskad barn- och mödradödlighet samt sexuell och reproduktiv hälsa och hiv och aids.

En fördjupad redovisning av Sidas stöd till hälsa visar att Sida har bidragit till ett stort antal resultat inom såväl hälsotjänster, institutionell utveckling och påverkansarbete. De bästa resultaten har uppnåtts inom områden som

Sverige prioriterat och drivit under många år, t.ex. SRHR-frågor där insatserna bl.a. gäller tillgång till preventivmedel, barnmorskor och säkra aborter.

Svenskt bistånd har bidragit till de stora framsteg som skett inom kvinnors och barns hälsa i världen. Sida bidrar bl.a. till utbildning av barnmorskor i Bangladesh, Indien och Somalia, men även på global nivå, t.ex. genom stöd till FN:s befolkningsfond UNFPA.

I området ingår även verksamhet inom vatten och sanitet.

Resultat av EU-biståndet

EU:s utbetalade bistånd inom sektorerna hälsa, SRHR och vatten/sanitet uppgick under 2012 till ca 8 miljarder kronor, vilket motsvarar 9,7 procent av EU:s totala bistånd. Stödet till flera länder, främst i Afrika och Asien, har bidragit till utökad tillgång till sjukvård. Därtill ger EU bl.a. omfattande stöd till GAVI (se även det multilaterala biståndet).

Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld

Våld och konflikt är ett av de största hindren för fattigdomsbekämpning. Länder som befinner sig i konflikt- och postkonfliktsituationer är de minst utvecklade, mest fattiga och mest sårbara. Dessa länder präglas också av stora miljö- och klimatrelaterade problem. Det är även i dessa länder som fattigdomen troligen kommer att bestå under en lång tid framöver. Människor som bor i dessa länder har små möjligheter att åtnjuta sina friheter och rättigheter och få sina grundläggande behov tillgodosedda.

Utvecklingssamarbetet med konflikt- och postkonfliktländer är komplext och präglas av hög risk. Säkerhetsläget i dessa länder är instabilt och de institutionella och politiska strukturerna i dessa länder är dåligt utvecklade, om de ens existerar.

I tabell 2.12 redovisas ett urval resultatindikatorer för arbetet i de multilaterala organisationerna samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom det bilaterala biståndet och EU-biståndet.

Tabell 2.12 Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till

Resultatindikator	Institution	Resultat 2012	Resultat 2013	Sveriges bidrag som % av institutionens totala kärnstöd 2013
Antal länder som UNICEF bidragit till att alla former av sexuellt våld mot flickor och pojkar har strafflagts.	UNICEF	120	123	5,5 %
Antal barn som har säker tillgång till trygga omgivningar för socialisering, psykosocialt stöd, lek och lärande etc.	UNICEF	1,4 miljoner	2,5 miljoner	5,5 %
Antal barn som blivit födselregistrerade.	UNICEF	29,5 miljoner i 81 länder	30,6 miljoner i 76 länder	5,5 %
Antal lokalsamhällen som mottagit stöd av UNFPA och som därefter tillkännagivit att de tar avstånd från könsstämpning.	UNFPA	2,900	5,015	14,3%
Andel fredsavtal som inorporerat speciella skrivningar om vikten av att stärka säkerheten och statusen för kvinnor och flickor.	UN Women	22 %	30%	13%
Exempel på resultat från det bilaterala biståndet				Land/resultatstrategi
Stöd till en internationell enskild organisation har bidragit till att olika etniska grupper i Myanmar nu får delta i förhandlingarna kring fredsprocessen. En arbetsgrupp för konsultationer med etniska grupper har också etablerats.				Myanmar
Sverige har garanterat finansieringen av 80 % av personalen på Afrikanska Unionens kommissions (AUC:s) freds- och säkerhetsavdelning som arbetar med att genomföra AU:s freds- och säkerhetsarkitektur, det vill säga förebygga, hantera och lösa konflikter i Afrika.				Regionalt Afrika
FBA har genom kurser utbildat cirka 100 personer i dialog och medling respektive ekonomiska aktörers roll i konfliktförebyggande och medling, samt ytterligare 105 personer i facilitering av försoningsdialoger i Kenya.				Globalt
Stöd till ett projekt i Kenya genomfört av FBA har bl.a. bidragit till en ökad kapacitet för en hållbar nationell försoningsprocess och 57 kenyaner har utbildats i att facilitera försoningsdialoger.				Kenya
Stöd till ett projekt för konfliktlösning i Irak genomfört av FBA har bidragit till att utveckla nationella strategier för hur exempelvis inkomsterna från landets naturresurser kan bidra till en fredlig utveckling.				Irak
Stöd till Colombia har bidragit till att motverka tvångsrekrytering av barn och unga genom att 35 820 barn och unga (42 % flickor) har utvecklat sina möjligheter att nå en meningsfull livssituation och ha ett annat livsprojekt än att gå med i en illegal väpnad grupp.				Colombia
Stödet till implementeringen av vapenvila mellan El Salvadors två största kriminella ungdomsgäng bidrog till att landets dödstal sjönk med 60 %. Landet har gått från att vara världens näst mest våldsamma till en fyrtiofjärde plats.				El Salvador
Stöd till Internationella brottmålsdomstolens (ICC:s) Trust Fund for Victims har bidragit till återintegrering av barn och ungdomar associerade med väpnade grupper i sina lokalsamhällen, med specifik fokus på flickor som blivit mödrar under sin fångenskap. I DRK har 1200 direkta mottagare och 2478 indirekta mottagare (familjemedlemmar) erbjudits psykosocial rehabilitering samt ekonomiska insatser för att förbättra förutsättningarna för återvändandes självförsörjning.				Demokratiska Republiken Kongo
Stöd till ett projekt genomfört av Rikspolisstyrelsen har bidragit till att stärka den nationella polisens kapacitet				Liberia

och därmed öka säkerheten i landet genom den rådgivning svenska poliser har gett inom ramen för FN-missionen. Sverige bedriver också ett bilateralt polisreformprojekt som syftar till att stärka den liberianska polisens förmåga inom kriminalteknik och möjligheterna för kvinnor att få högre polischefstjänster.	
Stöd har bidragit till att 4150 aktörer (religiösa ledare, primärhälsoarbetare, ungdomar, oomsburna flickors klubbar, kvinnoleda sparöreningar, lokala samhällsledare, polisväsendet) har fått ökad kunskap om orsaker till och negativa följder av skadliga sedvänjor, särskilt kvinnlig könsstympning. Dessa aktörer har nått över 70 000 människor i de mest marginaliserade regionerna där bruket av skadliga sedvänjor är vanligast, vilket bl.a. har lett till att förövare har rapporterats till sociala domstolar och polis.	Etiopien
I Uganda har svenskt stöd bidragit till att Female Genital Mutilation Act förenklats för att öka människors kunskap om regelverket kring könsstympning.	Uganda
Sida bidrar till arbetet mot könsbaserat våld genom att stödja Action against Sexual Violence in Conflict, ett program som involverar 13 FN-organisationer. Arbetet har lett till att frågor kring sexuellt våld i konflikter uppmärksammas mer, exempelvis genom tre resolutioner i FN:s säkerhetsråd samt årliga rapporter från FN:s generalsekreterare. Som en följd har FN:s missioner i DRK, Elfenbenskusten och Liberia inkluderat arbete med frågan i sitt uppdrag.	Globala ämnesstrategiska utvecklingsinsatser
Genom stöd till ett projekt genomfört av Kriminalvården har kriminalvårdare utbildats och en särskild satsning med fokus på implementeringen av säkerhetsresolutionen 1325 genomförts. Detta genom ett sömnadsprojekt som ger kvinnor möjlighet till skydd under fängelsetiden och färdigheter inför frisläppandet. Projektet har varit så uppskattat att det nu övertagits och ingår i UNMISS reguljära verksamhet och därmed fått spridning till fler fångelser.	Sydsudan
Exempel på resultat av EU-biståndet	
I Mali bidrog EU tillsammans med afrikanska länder samt FN till att det politiska läget kunde stabiliseras och återuppbyggnaden av landet kunde komma igång.	
I Libanon bidrog EU:s bistånd till att stärka levnadsvillkoren för palestinska flyktingar.	
I Pakistan bidrog EU:s bistånd till förbättrad koordination mellan länderna inom säkerhet, demokrati, governance, mänskliga rättigheter, handel, energi samt ytterligare sektorer.	

Resultat av det multilaterala biståndet

Svenskt multilateralt stöd inom området går till UNDP, UNICEF, UN Women, UNFPA, FN:s fredsbyggande fond (PBF), Världsbanken och FN:s särskilda representant för förebyggande av våld mot barn (SRSG).

SRSG bidrar, med svenskt stöd, till att som en globalt oberoende aktör förebygga och eliminera våld mot barn genom information och opinionsbildning. Sverige har varit pådrivande till upprättandet av ett särskilt FN-mandat för detta. SRSG samarbetar nära med UNICEF samt ett stort antal samarbetspartners utanför FN-systemet. Stödet är viktigt för att ytterligare stärka frågan samt att verka för att SRSG:s arbete integreras i den reguljära budgeten.

UNDP har en betydande fältnärvaro i de värst konfliktdrabbade länderna. Under 2013 har UNDP bl.a. bidragit till att nationella och lokala förvaltningar har stärkt sin förmåga att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner i krissituationer samt förbättrad rättvisa och säkerhet. Även arbete för att motverka könsrelaterat våld och att öka kvinnors medborgerliga engagemang, deltagande och ledarskap i krissituationer har bedrivits. Genom den globala strategin för mänsklig säkerhet har Sverige bl.a. gett stöd till insatser för att stärka nationell konfliktförebyggande kapacitet.

Genom UNDP:s och FN:s Department of Political Affairs (DPA) gemensamma konfliktförebyggandeprogram har svenskt stöd bidragit till implementeringen av tidiga och katalytiska konfliktförebyggande åtgärder i 29 länder där spänningar riskerat att leda till väpnade sammandrabbningar.

Sverige har under 2013 varit en av de största givarna samt även ordförande för PBF. Genom ordförandeskapet har Sverige fått genomslag för att förtydliga PBF:s särskilda roll och mervärde, stärkt resultat- och utvärderingsramverk, ökat fondens fokus på kvinnor, samt ökat samarbete med andra finansiella organisationer.

PBF har under 2013 bistått Liberia med stöd till etablerandet av fem regionala säkerhets- och rättvisecenter som ska erbjuda säkerhet och rättvisa till invånarna oavsett var de bor i landet. Förtroendeskapande patrullering, förstärkning av polis vid oroligheter, psykosocial- och rättshjälp till offer för könsrelaterat våld var några av de aktiviteter som stöddes av fonden. PBF har också stött skapandet av ett alternativt tvistlösningsystem för landfrågor. I t.ex. Uganda, Nepal och Somalia har stöd givits för att underlätta de mycket komplexa politiska övergångsprocesser som pågår.

PBF-stödet gör att FN kan agera inom de politiskt mest känsliga områdena, såsom

genomförandet av landreform, statlig omvandling, säkerhetssektor- och rättsväsendereform.

Världsbanken har under senare år stärkt sitt arbete i sviktande stater med större administrativa resurser och mer personal i fält. En särskild enhet har inrättats i Nairobi med syfte att erbjuda metodstöd till Världsbankens landkontor i sviktande stater om hur man bäst arbetar i dessa kontexter. Världsbankens oberoende utvärderingsorgan IEG (Independent Evaluation Group) konstaterar att Världsbankens resultat i sviktande stater förbättrats under 2013.

Resultat av det bilaterala biståndet

Inom det tematiska området bedriver Sverige biståndsverksamhet genom ett flertal myndigheter. Sida bedriver främst biståndsverksamhet i följande konflikt- och postkonfliktländer och områden: Demokratiska republiken Kongo, Etiopien, Liberia, Mali, Rwanda, Somalia, Sudan, Sydsudan, Uganda, Zimbabwe, Afghanistan, Guatemala, Myanmar, Irak, Västbanken och Gaza och Colombia samt regionalt Afrika och Mellanöstern och Nordafrika.

Sidas insatser inom området består bl.a. av verksamhet för att minska sårbarhet för konflikt och återfall i konflikt, öka mänsklig säkerhet och minska könsrelaterat våld.

Sverige har även via medel som hanteras av Utrikesdepartementet stött konflikthantering, civil krishantering, fredsbyggande och statsbyggande via ett antal strategiska insatser. Under 2013 fokuserades stödet framför allt till Syrien och Somalia. Sverige bidrog bl.a. till att ge röst åt det civila samhället i konflikt- och postkonfliktländer i arbetet kring frihet från våld i den nya internationella utvecklingsagendan (post-2015).

Inom ramen för den så kallade "New Deal for Engagement in fragile states" inleddes under våren 2012 ett pilotsamarbete med Liberia där Sverige och USA tillsammans leder arbetet. Fokus har varit på att stärka svaga strukturer och skapa förutsättningar för säkerhetssektorreform och nationell försoning.

Sverige har under 2013 arbetat för att stärka genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet, genom aktivt deltagande inom ett antal internationella forum såsom EU, FN, Nato och Organisationen

för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Exempelvis slutförde Folke Bernadotteakademien (FBA) under 2013 en studie om hur resolution 1325 implementeras i EU:s krishanteringsinsatser. Resultaten kommer att användas för att stärka EU i att genomföra 1325, dvs. att möjliggöra att kvinnor aktivt bidrar till fredsarbetet och att särskilda hänsyn tas till kvinnors och flickors särskilda skyddsbehov i konfliktsituationer.

Den svenska handlingsplanen för 1325 fastställer tre övergripande mål: att öka antalet kvinnor i internationella freds- och säkerhetsfrämjande insatser, att stärka skyddet av kvinnor och flickor i konfliktsituationer, samt att kvinnor i konfliktområden deltar fullt ut i freds- och statsbyggande. Under 2013 har de sex myndigheterna; FBA, Rikskriminalpolisen, MSB, Sida, Försvarsmakten och Kriminalvården, som årligen rapporterar om hur de bidrar till att genomföra den svenska handlingsplanen, bedrivit verksamhet som på olika sätt bidragit till att både stärka kvinnors aktiva deltagande och skydd för kvinnor och flickor i konflikt- och postkonfliktsituationer.

Inom det s.k. Genderforce-samarbetet, har olika myndigheter genomfört ett Gender Coach-program, vilket riktar sig till högre chefer. Under 2013 genomförde chefer inom MSB, FBA och Försvarsmakten Gender Coach-programmet. Programmet bidrog till att deltagarna uppmuntrats och själva arbetat för att integrera genusperspektiv på sina respektive myndigheter. Det har dessutom lett till en ökad kontakt med kvinnoorganisationer vid t.ex. insatsbesök.

Under 2013 har FBA, Rikspolisstyrelsen, Kriminalvården, MSB, Kustbevakningen, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten bidragit med personal till närmare 40 fredsfrämjande insatser under ledning av FN, EU och OSSE samt vissa ad hoc-insatser. De största svenska personalbidragen till FN-insatser är till UNMIL Liberia och UNMISS Sydsudan. De tre största EU-insatserna från svensk sida har varit EULEX Kosovo, EUMM Georgien och EUPOL Afghanistan. De krishanteringsinsatser som Sverige deltar i under utgiftsområde 7 bidrar till ökad fred, frihet, säkerhet, rättvisa och utveckling för människorna i landet. Den utsända personalen har bl.a. bidragit till de olika insatsernas arbete med polis- och

rättstatsreformer, utbildningsinsatser, gender-rådgivning, förtroendeskapande åtgärder, fredsbyggande och konfliktlösning. Genom att insatserna också motverkat organiserad brottslighet, vapen- och narkotikasmuggling har de bidragit till att minska våldsnivån i de samhällen där de verkar. För en komplett redogörelse av svenska myndigheters deltagande i krishanteringsinsatser redogör regeringen samlat för dessa under utgiftsområde 5.

FBA:s uppgift är att stödja internationell fredsfrämjande verksamhet. Förutom att sända ut civil personal, genomför FBA utbildnings- och övningsverksamhet. Utbildningarna har bidragit till att de utsända snabbt kan anpassa sig till arbetet i insatserna och dess utmaningar, vilket bidrar till en ökad förmåga för insatsen att nå sina mål.

Resultat av EU-biståndet

Sverige har genom aktivt påverkansarbete bidragit till att EU har beslutat om en samlad ansats (s.k. Comprehensive Approach) i dess yttre förbindelser, vilken är tänkt att knyta ihop EU:s olika politikområden för ett enat EU-agerande. Vidare är det en central uppgift för EU att ansatsen i New Deal reflekteras i EU:s utvecklingssamarbete. Det pågår ett aktivt arbete inom EU att verka för synergier mellan Agenda for Change (AfC) och en samlad ansats å ena sidan och New Deal å andra sidan i de länder där New Deal genomförs. Det görs bl. a. genom att bevaka genomförandet av EU:s agenda för att stärka motståndskraft, som syftar till att stärka kopplingen mellan politiskt engagemang, långsiktigt bistånd och humanitärt bistånd. EU verkar även för att FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 och de efterföljande resolutionerna om kvinnor, fred och säkerhet får genomslag i EU:s bistånd.

Den Afrikanska fredsfaciliteten (APF), som finansieras genom den Europeiska utvecklingsfonden, stödjer den Afrikanska unionens fredsbevarande operationer. Stöd har getts till fredsbevarande operationer i Somalia, Mali, Centralafrikanska republiken och Comoros. APF är en central del i samarbetet mellan EU och Afrika.

Genom Stabiliseringsinstrumentet (Instrument for Stability) finansierar EU projekt på kort varsel för att förebygga, stabilisera och lösa krissituationer. Under 2012 användes 203 miljoner euro för ca 40 kortsiktiga projekt.

Projekt stödde bl.a. fredsprocessen på Filippinerna och transitionsprocessen i Burma/Myanmar. En rad projekt finansierades också i MENA-regionen till följd av den arabiska våren. Genom Stabiliseringsinstrumentet har EU gett stöd till utvecklandet inom bl.a. Afrikanska Unionen och ASEAN (Association of South East Asian Nations) av kapacitet för att tidigt varna om utbrytande konflikter.

Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet

Det humanitära biståndet styrs av humanitära behov och därför tar det olika form beroende på krisens natur. Till följd av utdragna kriser och fler naturkatastrofer fortsätter de humanitära behoven. Årligen drabbas 260 miljoner människor av naturkatastrofer som jordbävningar, tsunamier, översvämningar och torka. I flera komplexa kriser har det blivit svårare att nå fram med det humanitära biståndet till den nödlidande befolkningen. Även antalet internflyktingar och flyktingar ökar på grund av

att de väpnade konflikterna och flyktingsituationerna blir alltmer utdragna. I slutet av 2012 beräknades antalet konfliktdrabbade flyktingar och internflyktingar till 45,2 miljoner, den högsta siffran sedan 1994.

Det är viktigt att förebygga katastrofer och stärka både människors och samhällets motståndskraft. I tabell 2.13 redovisas ett urval resultatindikatorer för arbetet i de multilaterala humanitära organisationerna samt exempel på resultat som Sverige har bidragit till genom det bilaterala biståndet och EU-biståndet.

Tabell 2.13 Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet: Resultatindikatorer för det multilaterala biståndet samt exempel på resultat från EU-biståndet och det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit till

Resultatindikator	Institution	Resultat 2012	Resultat 2013	Sveriges bidrag som % av institutionens totala kärnstöd 2013
Antal undernärda barn som fått näringstillskott	WFP	9 800 000	7 800 000	20%
Antal nödlidande människor som fått tillgång till rent vatten och sanitet	ICRC	22 030 000	28 707 000	5%
Antal nödlidande människor som mottagit matbistånd	WFP	97 200 000 (19% kvinnor, 15% män, 66% barn)	80 900 000 (20% kvinnor, 16% män, 64% barn)	20%
	ICRC	6 283 000	6 786 000	5%
Antal skolbarn som fått utbildningsmöjligheter	UNRWA	491 641	476 323	8%
	UNHCR	1 058 850	1 450 572	19%
Antal nödlidande människor som mottagit förnödenheter (Non-food items)	ICRC	2 772 000	3 466 000	5%
	UNHCR	3 500 000	5 000 000	19%
Antal nödlidande människor som har fått tillgång till primärvård	ICRC	7 168 000	8 223 000	5%
	UNHCR	Ca 28 000 000	Ca 32 000 000	19%
Antal nödlidande människor som tagit del av ett samordnat humanitärt bistånd	OCHA	54 000 000	81 200 000	17%
Antal nödlidande människor som mottagit försörjningsstöd (ex. arbete, lån, vouchers och jordbruk (ej utsäde).	WFP	6 000 000	7 900 000	20%
	ICRC	5 730 000	8 145 000	5%
	UNRWA	590 714	607 938	8%
Exempel på resultat från det bilaterala biståndet				Land/resultatstrategi
Stöd har beviljats inom 24 timmar till 239 humanitära insatser i 49 länder/regioner för plötsligt uppkomna eller nya kriser.				Globalt
Stöd bidrog till att mer än 315 000 barn fick behandling för akut undernäring, att mer än 1,9 miljoner behövande människor fick tillgång till primärhälsovård, att drygt 3,8 miljoner behövande människor fick tillgång till rent vatten och sanitet, att drygt 214 000 behövande barn fick förbättrade utbildningsmöjligheter genom nytt skolmaterial, nya och upprustade skollokaler, fler utbildade lärare samt att drygt 639 000 behövande människor fick mottaga basala förnödenheter som hygienartiklar, madrasser, filter, köksredskap, kläder och myggnät.				Globalt
Stöd bidrog till att drygt 1,6 miljoner behövande människor fick hjälp att försörja sig inom jordbruk.				Globalt
Stöd bidrog till att 530 000 flyktingar och mer än 348 000 internflyktingar samt 175 000 andra människor drabbade av kris har fått skydd och stöd.				Globalt
Exempel på resultat av EU-biståndet				
Under 2012 har EU:s humanitära bistånd använts för att lindra nöden vid följande naturkatastrofer:				
- Jordbävningar i Costa Rica, Guatemala och i Filippinerna;				

- Torka i länder i västra Afrika och i Afghanistan;
- Översvämningar i 18 länder, inkl. i södra delarna av Afrika,
- Cykloner/orkaner/stormar i Indien, sydöstra Asien, Karibien och i Indiska Oceanen,
- Epidemier främst i västra Afrika, Demokratiska Republiken Kongo, Sudan, Sydsudan, Haiti, El Salvador, Laos och Pakistan.

Resultat av det multilaterala biståndet

Inom området ger Sverige kärnstöd till UNHCR, OCHA, UNRWA, WFP, samt till Internationella rödakorskommittén (ICRC). Sverige är även en av de största givarna till FN:s fond för katastrofbistånd (CERF), som syftar till att ge snabb och effektiv finansiering till plötsligt uppkomna eller underfinansierade humanitära kriser. Genom kärnstöden bidrar Sverige indirekt till humanitära insatser i världens samtliga humanitära kriser. 2013 omfattade kärnstödet 2 029 000 000 kronor. Kärnstöden syftar till att stödja organisationernas kärnmandat och till att ge utrymme för organisationerna att prioritera de kriser där de humanitära behoven är som störst. Sverige har under 2013 fortsatt att bidra till att mildra effekterna av den allvarliga humanitära krisen i Syrien och dess grannländer. Riktat stöd har gått till FN-organisationer, Röda korsrörelsen och enskilda organisationer. Nästan 16 procent av det svenska kärnstödet till WFP gick till Syrienkrisen vilket var WFP:s största humanitära krisinsats under 2013. Svenskt kärnstöd till WFP har bidragit till att organisationen har kunnat hjälpa 4,5 miljoner människor i Syrien under 2013. Sverige var även fjärde största givare till FN:s flyktingorgan (UNHCR). Under 2013 har UNHCR bistått 3,4 miljoner internflyktingar i Syrien med förnödenheter och försett 991 350 med sjukvård. Svenskt stöd till IOM (den Internationella migrationsorganisationen) har bl.a. bidragit till att stärka IOM:s kapacitet som globalt klusteransvarig för hantering av flyktingläger vid naturkatastrofer.

Sverige driver varje år utvecklingen av den centrala humanitära resolutionen i FN:s generalförsamling genom att samordna förhandlingarna. Resolutionen är ett grunddokument som varje år bekräftar global konsensus kring de humanitära resolutionerna. 2013 utvecklades resolutionen bl.a. i fråga om skydd för medicinsk humanitär personal.

Sverige är även aktivt i diverse fora för att stärka det humanitära systemets operationella kapacitet. Bl.a. har Sverige en ledande roll i arbetet kring den humanitära reformen,

(Transformative Agenda), där Sverige driver på för förbättrade samordningsmekanismer, tydligare ansvarsutkrävande och starkare ledarskap i katastrofsituationer. Likaså driver Sverige aktivt att kvinnors och barns humanitära behov särskilt ska beaktas.

Det humanitära systemets förmåga att planera och allokera resurser utifrån humanitära behov har stärkts tack vare Sveriges aktiva engagemang i förbättrade humanitära behovsbedömningar. Kopplat till detta driver Sverige frågan kring jämställdhet för att stärka det humanitära samfundets kapacitet att beakta kvinnors, flickors, mäns och pojkars olika behov inom appellerna genom s.k. gender markers.

Sverige har verkat för att FN:s fonder och program i sin verksamhet länkar till humanitärt arbete när så är relevant. UN Women bildade under 2012 en humanitär enhet och under 2013 har UN Women arbetat med att ta fram en humanitär strategi med syfte att stärka kvinnors och flickors roll och skydd i humanitära kriser.

Sverige har fått genomslag för att integrera humanitärt arbete och utvecklingssamarbete i UNICEF:s nya strategiska plan för perioden 2014-2017.

Resultat av det bilaterala biståndet

Inom området bedriver Sverige, genom Sida, humanitär verksamhet framför allt i Syrien och de flyktingmottagande grannländerna, samt Demokratiska republiken Kongo, Sydsudan, Filippinerna, Somalia, Afghanistan, Sudan, Myanmar, Jemen och Sahel i Saharas södra gränsområde.

Det humanitära biståndet anpassas till de drabbades behov och utgörs exempelvis av nutrition, hälsa, skydd, vatten, sanitet eller mat.

Humanitär verksamhet syftar även till att förebygga katastrofer och arbeta mer långsiktigt under en kris, exempelvis genom att stärka den lokala kapaciteten i länderna att förbereda sig och minska risken för naturkatastrofer.

Sverige har i sitt påverkansarbete bidragit till att stärka länken mellan det humanitära och det långsiktiga arbetet genom att integrera ett riskperspektiv och att bygga in resonemang kring motståndskraft i analyser och strategier.

Detta har även gjorts genom att verka för att humanitära och långsiktiga insatser kompletteras varandra.

Resultat av EU-biståndet

EU:s humanitära bistånd förmedlas av Directorate-General for Humanitarian Aid and Civil Protection (ECHO) som är en del av Kommissionen. ECHO är en finansiär med ett tydligt humanitärt mandat och förmedlar det humanitära biståndet genom olika FN-organ och andra humanitära organisationer.

Under 2012 uppgick EU:s humanitära bistånd till ca 1,2 miljarder kronor, vilket är 14 procent av det totala EU-biståndet. Biståndet hjälpte ca 122 miljoner människor i över 90 icke-EU länder. Budgeten utökades under året till följd av nya kriser och naturkatastrofer, exempelvis konflikterna i Syrien och Mali.

Sverige verkar kontinuerligt för ökad samordning av EU:s humanitära bistånd och utvecklingsbistånd. Ett resultat av bättre samordning är ett ökat fokus på motståndskraft inom samhällen utsatta för naturkatastrofer och väpnad konflikt. Exempel på detta är Alliance Globale pour l'Initiative Résilience:s (AGIR-Sahel) projekt som verkat för ökad samordning mellan det humanitära biståndet och utvecklingsarbetet.

Resultat från verksamhet som täcker samtliga tematiska områden

Förutom redovisade resultat från den operativa verksamheten inom respektive område bör noteras följande resultat från det svenska påverkansarbetet inom de multilaterala organisationer som får svenskt stöd samt EU.

Svenskt påverkansarbete inom ramen för post-2015

Arbetet med att utforma en ny utvecklingsdagordning efter 2015 har tagit olika former under 2013. En svensk position om post-2015 utarbetades under 2013 med förslag på hållbara utvecklingsmål och exempel på delmål och indikatorer. Sverige bidrog till utformningen av EU:s rådslutsatser om post-2015, där Sverige också fick genomslag för svenska prioriteringar så som jämställdhet, fred och säkerhet, demokratisk samhällsstyrning, respekten för mänskliga rättigheter, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), hållbar

konsumtion och produktion, miljömässigt hållbar utveckling inklusive resurseffektivitet, begränsa klimatförändringarna samt vikten av samstämmig politik för genomförandet av agendan. De svenska positionerna har styrt svenskt påverkansarbete och agerande i FN:s öppna arbetsgrupp om hållbara utvecklingsmål. Arbetet skedde i nära samarbete med likasinnade länder och med fokus på frågor som är avgörande för att åstadkomma en transformativ dagordning för post-2015 arbetet.

Påverkansarbete när det gäller multilaterala

organisationers reform- och effektiviseringsarbete

Sverige har fortsatt att verka för ett resultatorienterat arbetssätt, bl.a. frågorna om förbättrad resultatredovisning, ökad kostnadseffektivitet, ökad transparens, förbättrat anti-korruptionsarbete samt ökat ansvarsutkrävande i det multilaterala biståndet. Detta arbete har framför allt drivits genom Sveriges fortsatta deltagande i processen "Senior Level Donor Meeting on Multilateral Reform" som syftar till reform av multilaterala organisationer och som består av 18 stora givare i nära kontakt med OECD/DAC. Sverige har en ledande roll vad gäller ökad kostnadseffektivitet och antikorrupktion. Under 2013 enades länderna om gemensamma handlingslinjer för antikorrupktion som Sverige tillsammans med likasinnade givare ska ha som underlag för fortsatt påverkansarbete. Man enades också om principer för att mäta kostnadseffektivitet inom det multilaterala systemet som kommer att ligga till grund för fortsatt dialog med de multilaterala organisationerna.

Ökad kostnadseffektivitet och ökat fokus på antikorrupktion är också aspekter som Sverige fått gehör för i MOPAN (Multilateral Organisations Performance Assessment Network) – ett samarbete mellan knappt 20 länder varigenom multilaterala organisationers interna och externa effektivitet bedöms. MOPAN ser för närvarande över möjligheten att tydligare integrera dessa aspekter i sina bedömningar av multilaterala organisationer.

I samtliga utvecklingsbanker har Sverige verkat för ökat resultatfokus, ökad transparens och minskad korrupktion. Sverige har t.ex. verkat för att Världsbanken ska anta ett övergripande resultatramverk för hela Världsbankgruppen där allt fler indikatorer har könsuppdelad statistik.

Sverige har under 2013 aktivt medverkat i uppbyggnaden av den nya Gröna klimatfonden, vilket bl.a. bidragit till utformningen av ett resultatramverk med könsfördelade indikatorer för att säkerställa att både kvinnor och män inkluderas i fondens verksamhet.

Under 2013 fick Sverige genom sitt påverkansarbete gehör för integrering av jämställdhet samt miljö och klimat i Världsbankens och AfDB:s nya långsiktiga strategier. Under 2013 förhandlades påfyllnader för Världsbankens och AfDB:s fonder för låginkomstländer. Sverige fick i båda fallen bra genomslag för integrering av jämställdhet, stärkt resultatstyrning i fonderna samt att ökade resurser tillförs arbetet i sviktande stater.

Under 2013 har UNDP, UNFPA, UN Women och UNICEF antagit nya strategiska planer för perioden 2014-2017. Sverige var pådrivande i processen, vilket gav resultat i form av planer som ger stärkta förutsättningar för fokuserad och effektiviserad verksamhet, och därmed förbättrade utvecklingsresultat för respektive organisation. Sverige har också varit pådrivande för att de nya resultatramverken, som är kopplade till organisationernas strategiska planer, ska utformas så att resultaten av verksamheten ytterligare ska tydliggöras. Vad gäller könsuppdelad statistik och resultatredovisning har organisationerna varierande resultat. Det är en fråga som organisationerna arbetar med och som Sverige varit pådrivande för i FN-organisationernas styrelser. Förhoppningen är att redovisningen på detta område ska bli bättre i och med implementeringen av nya strategier och resultatramverk för perioden 2014-2017.

Under 2013 hölls den första finansieringsdialogen i WHO där givarna (både statliga och icke-statliga) gemensamt i en öppen process synliggjorde tänkt resurstilldelning kopplad till målen i WHO:s tvååriga budget. Sverige var initiativtagare till finansieringsdialogen och var även aktiv inför och under genomförandet. Delar av modellen kommer att användas för de strukturerade finansieringsdialoger som ska genomföras i FN:s fonder och program under 2014 och som Sverige har varit drivande bakom.

Påverkansarbete när det gäller EU-biståndets reform- och effektiviseringsarbete

Sverige påverkar EU:s övergripande utvecklingsamarbete genom deltagande i rådsmöten i Bryssel. Sverige var under 2012 och 2013 pådrivande i antagandet och genomförandet av EU:s uppdaterade biståndspolitik (Agenda for Change, AfC). Med det övergripande målet att stärka EU som global utvecklingsaktör verkar Sverige för att svenska prioriteringar får genomslag.

I enlighet med EU:s fördragsbundna åtagande om s.k. samstämmighet för utveckling har Sverige bl.a. arbetat för utvecklingsperspektivets genomslag i jordbruks- och fiskeripolitiken samt i EU:s bredare handelsagenda. Vidare har Sverige varit pådrivande inom EU för att utveckla EU:s s.k. samlade ansats (Comprehensive Approach). Sverige har bidragit till rådsslutsatser om samstämmighet för utveckling där bl.a. bättre resultatuppföljning betonas. Sverige arbetar för att rådet oftare ska diskutera utvecklingsperspektivet inom EU:s olika politikområden.

Exempel på svenska prioriteringar som återfinns i EU:s biståndsgenda AfC är ökad biståndseffektivitet med tydligare fokus på resultat och transparens. Kommissionen arbetar nu med att konkretisera delar av AfC. Bl.a. har man under 2013-2014 arbetat med att utveckla ett resultatramverk för en mer effektiv uppföljning och styrning av verksamheten. Sverige har deltagit i arbetet genom en rådgivande expertgrupp. Sverige har i detta arbete fått genomslag för flera prioriterade frågor som t.ex. vikten av att resultatramverket kompletteras med kvalitativ analys, att indikatorer i möjligaste mån ska vara fördelade på kön och att utvärderingar ses som en integrerad del i uppföljningen.

En annan svensk prioritering i AfC är ett ökat fokus på mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning. Sverige har varit pådrivande för att få till stånd införandet av ett rättighetsperspektiv samt det metodverktyg som förnärvarande tas fram för att integrera ett rättighetsperspektiv i EU-biståndet.

En viktig del av EU:s effektivitetsagenda är EU-gemensam programmering av biståndet som inlets i ett 40-tal länder. Detta syftar till att ta fram gemensamma strategier för EU:s och medlemsstaternas bistånd till ett land och har lett till minskad fragmentering och ökad biståndseffektivitet. Sverige deltar aktivt i arbetet, som genomförs främst i samarbetsländerna, och får gott genomslag för regeringens prioriteringar i form av ökat fokus på resultat och jämställdhet i EU:s gemensamma strategier.

Strategiska utvärderingar inom det bilaterala biståndet

Utvärderingar utgör ett viktigt komplement till den löpande resultatredovisningen. Inom det bilaterala biståndet görs utvärderingar på insatsnivå men också på en mer övergripande strategisk nivå.

Under 2013 har Sverige genom Sida, tillsammans med en grupp andra länder, genomfört en utvärdering som analyserade stöd till reformer av samarbetsländers statsförvaltningar. Genom denna kunde Sida dra viktiga lärdomar för sin verksamhet, t.ex. att offentlig finansiell styrning och en oberoende revisionsmyndighet är avgörande för att förbättra ansvarstagande och kontrollfunktioner inom staten.

En annan utvärdering med fokus på länderna Bangladesh, Moçambique och Uganda analyserade hur enskilda civilsamhällesorganisationer genomför påverkansarbete och policydialog samt vad det är som möjliggör eller hindrar dess genomslag.

Strategiska utvärderingar inom det multilaterala biståndet

Multilaterala organisationer har i allmänhet sina egna oberoende utvärderingsorgan. Under 2013 publicerade FN-organens respektive utvärderingsorgan flera utvärderingar av strategisk karaktär. Slutsatserna från utvärderingarna spelade en roll i framtagandet av de nya strategiska planerna för perioden 2014-2017, som antogs i styrelsemötena i september 2013. Exempelvis utvärderades UNDP:s verksamhet inom fattigdomsbekämpning och stöd till genomförande av val. Utvärderingarna konstaterar att det finns utmaningar i UNDP:s stöd till nationell policyutveckling vad gäller fattigdomsbekämpning. Framgångar beror ofta

på väl utvecklade kontakter med nationella regeringar och ett brett angreppssätt vad gäller deltagande i beslutsprocesser. Potentialen att integrera fattigdomsbekämpning i andra tematiska områden kunde generellt nyttjas bättre. Avseende utvärderingen av stöd till valsystem och valprocesser kan det konstateras att UNDP ger ett starkt och effektivt tekniskt stöd till genomförandet av val, men kan förbättra hur långsiktigt och välintegrerat detta stöd blir i respektive programlands egen politik. UNDP har också blivit bättre på inkluderande valprocesser, framför allt gentemot kvinnor och utsatta grupper.

Även de multilaterala utvecklingsbankernas respektive utvärderingsorgan publicerade flera utvärderingar av strategisk karaktär under 2013. Exempelvis utvärderades AsDB:s verksamhet inom området inkluderande tillväxt. Därtill gjordes en översyn av AsDB:s långsiktiga strategi "Strategy 2020". Utvärderingarna konstaterar att ojämlikheten på senare år ökat i många länder i Asien och Stilla Havsregionen, vilket lett till att fattiga människor och andra marginaliserade grupper lämnats alltmer utsatta. Studierna visar bl.a. att det stora fokus som varit på investeringar inom infrastruktur har lett till underinvestering i sociala sektorer, särskilt utbildning och hälsa, men även system för social trygghet.

Vidare har Världsbankens oberoende utvärderingsorgan IEG under 2013 utvärderat Världsbanksgruppens samlade resultat. IEG är optimistiska till att Världsbankens nya strategi möjliggör ett intensifierat samarbete mellan de olika organisationerna inom Världsbanksgruppen samt förbättrade utvecklingsresultat på landnivå. IEG bedömer också att Världsbanksgruppens nya resultatramverk kommer att bidra till tydligare resultatfokus i verksamheten. Sverige har aktivt drivit resultatfrågorna i Världsbanken och välkomnar inte minst den utökade användningen av könsuppdelad statistik i resultatramverken. En annan utvärdering studerade Världsbankens verksamhet i sviktande eller konfliktutsatta låginkomstländer. Utvärderingen drar slutsatsen att mer vikt behöver läggas vid inkluderande samt jobbskapande insatser. Medan jämställdhetsaspekter har berörts tillfredsställande inom sociala sektorer, krävs ökade insatser för att motverka våld mot kvinnor. Arbetet med det

civila samhället behöver också finna former som borgar för hållbarhet bortom projektens slut.

AfDB publicerade 2013 en utvärdering kring verksamheten i sviktande stater. Studien konstaterar att ett antal organisatoriska förändringar krävs för att AfDB bättre ska kunna svara upp mot de särskilda behov som finns i denna typ av länder. En mer flexibel och situationsanpassad ansats föreslås.

Strategiska utvärderingar av EU-biståndet

I över tio år har EU-Kommissionens ROM-utvärderingar (Results Oriented Monitoring) genomförts för att bedöma resultaten av EU-finansierade biståndsprojekt. Under 2012 täckte ROM-utvärderingarna cirka en tredjedel av EU:s biståndsinsatser. Enligt en bedömningsskala ansågs majoriteten vara ”mycket bra” eller ”bra”. Utöver de geografiskt fokuserade ROM-utvärderingarna genomfördes under 2012 också en rad tematiska utvärderingar. En utvärdering av EU:s stöd till decentraliseringsprocesser 2000-2009 visar att man varit framgångsrik bl.a. i att stärka lokalregeringars administrativa kapacitet. Utmaningar kvarstår dock, bl.a. för att öka det civila samhällets medverkan.

EU:s stöd till hälsosektorn 2001-2010 var också föremål för en utvärdering. Denna visade att projekt varit effektiva överlag. Utvecklande av en global strategi för hälsostöd efterlystes i utvärderingen.

Ytterligare en utvärdering analyserade EU:s stöd för ökad respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter 2000-2010. Denna visade att EU gett betydande bidrag i många länder både finansiellt, politiskt och diplomatiskt.

2.4.3 Analys och slutsatser

Som redovisats i tidigare avsnitt har det svenska biståndet under 2013 bidragit till viktiga resultat för människor som lever i fattigdom.

Biståndsverksamheten kan i vissa fall mötas av motgångar i form av försenade eller uteblivna resultat. I flertalet av de bilaterala geografiska strategierna uppfylls strategimålen endast delvis trots att insatserna genomförts enligt plan. Externa hinder så som väpnad konflikt, instabilt säkerhetsläge, svag politisk vilja och kapacitet att genomföra reformer liksom utbredd korruption försvårar många gånger genomförandet av

insatser och därmed möjligheten att uppnå planerade resultat. Samtidigt är det ofta dessa utmaningar som motiverar utvecklings-samarbetet i flertalet länder.

Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck

Utvecklingen inom demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter har över tid generellt sett gått i rätt riktning. Andelen auktoritära stater har de senaste 30 åren minskat betydligt och det finns i dag fler demokratiska stater än någonsin tidigare. Trots detta kvarstår stora utmaningar då situationen i ett antal länder har försämrats gällande respekten för politiska och medborgerliga rättigheter, särskilt yttrandefrihet, organisations- och mötesfrihet, och rättstatens principer. I flera av Sveriges samarbetsländer brister respekten för de mänskliga rättigheterna och möjligheten till politiskt deltagande och ansvarsutkrävande är fortsatt svag.

Regeringen gör bedömningen att demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet har fått tydligt genomslag i genomförandet av biståndet, både bilateralt via Sida och inom de multilaterala organisationerna som Sverige prioriterar samt i EU-biståndet. Regeringens bedömning är att genomslaget kan ses både genom de resultat som biståndsverksamheten uppnår men också som ett resultat av det påverkansarbete som Sverige bedriver i förhållande till EU och multilaterala organisationer.

När det gäller detta område är det regeringens bedömning att såväl Sidas insatser som stödet till multilaterala organisationer och stödet via EU har bidragit till stärkt demokrati och jämställdhet samt minskat olika former av utsatthet och förtryck.

När det gäller möjligheten att hävda medborgerliga och politiska rättigheter har det svenska biståndet bidragit till flera goda resultat som redovisats i tidigare avsnitt. Exempelvis har UNDP med stöd från Sverige stärkt valprocesserna i 68 länder under 2013 varav flertalet i närvaro av internationella valobservatörer. Även dessa har i många fall erhållit svenskt stöd.

En stor del av biståndet inom området går till att stärka statliga demokratiska institutioner vilka är en förutsättning för att den enskilda

individen ska kunna hävda sina rättigheter. Inte minst stöden genom UNDP och Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) har bidragit till att förbättra kapaciteten i olika demokratiska institutioner, statliga organ samt institutioner för mänskliga rättigheter.

Korruption är ett betydande problem i många länder, vilket försvårar arbetet med att uppnå resultat inom biståndsverksamheten. Det fortsatta arbetet mot korruption inom det bilaterala och multilaterala biståndet är därför fortsatt prioriterat. Demokratiska institutioner och demokratins aktörer ska stärkas.

Regeringen gör bedömningen att svenskt bistånd har bidragit till att många människor som lever i fattigdom och förtryck har fått ökad kunskap och medvetenhet om sina rättigheter samt kapacitet att individuellt och kollektivt agera och organisera sig för att utkräva sina rättigheter. Det svenska stödet har gett förändringsaktörer i utsatta miljöer verktyg och kunskap att kunna kommunicera säkert och använda sig av ny teknik för att bättre bedriva sitt arbete.

Huvudsyftet med det svenska biståndet till Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet har varit att främja ländernas närmande till EU. Stödet har bidragit till att stärka kapaciteten i den offentliga förvaltningen för att genomföra reformer för EU-närmande, bl.a. genom insatser som stärker demokratin och ökar respekten för mänskliga rättigheter. Under 2013 togs flera steg i EU-närmandeprocesserna för länderna på Västra Balkan samt för Turkiet. Även vissa länder inom Östliga partnerskapet har gjort framsteg. Samtidigt kvarstår många utmaningar i EU-närmandeprocessen.

En prioriterad verksamhet i biståndet är ökad jämställdhet och stärkt egenmakt för kvinnor och flickor. En grundläggande förutsättning för ökad jämställdhet är förändrade attityder och värderingar samt en ökad medvetenhet om hur kvinnor och flickor diskrimineras. En viktig del i detta långsiktiga förändringsarbete är att stärka länders lagstiftning samt att öka kapaciteten hos statliga institutioner att implementera och upprätthålla dessa lagar. Svenska institutets långsiktiga arbete med dialog kring könsstereotypa attityder och fördomar har varit framgångsrikt. Det är regeringens bedömning att det svenska biståndet inom jämställdhets-

området fått stort genomslag och bidragit till flera goda resultat.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd har bidragit till viktiga resultat inom området genom att exempelvis bidra till att stärka möjligheter för människor att tillgodogöra sig sina medborgerliga och politiska rättigheter, till stärkta demokratiska processer och till ökad jämställdhet. Dock kvarstår utmaningar inom området demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet för det stora flertalet av Sveriges samarbetsländer.

Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning

Trots en ekonomisk recession i världens rikare länder så har tillväxten varit hög i många låg- och medelinkomstländer och fattigdomen i världen har minskat drastiskt. De regioner med flest människor som lever i fattigdom är Afrika söder om Sahara och Sydasien. Fyra av fem människor som lever i extrem fattigdom lever i dessa regioner.

Andelen anställda som är sysselsatta i otrygga anställningar har också minskat. Detta är särskilt viktigt för kvinnor som oftare än män har otrygga anställningar. Arbetslösheten är dock ett fortsatt problem i många länder, inte minst för ungdomar.

Betydligt fler barn (90 procent) skrivs in i grundskola än tidigare. I Afrika söder om Sahara går dock fortfarande 24 procent av barnen inte i skolan. De stora kvarstående utmaningarna gällande utbildning är att nå de fattigaste och mest utsatta barnen, förbättra kvalitén på utbildning, att fler barn slutför grundskolan, inte minst flickor då de ofta slutar skolan tidigare än pojkar.

Regeringen bedömer att svenskt bistånd har bidragit till förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning. Inom detta område utgörs svenskt stöd i ett land många gånger av en kombination av stöd till den offentliga förvaltningen, till det civila samhället och till näringslivet. Regeringen bedömer att dessa aktörers olika kunskap, kompetens och kapacitet bidrar till att det svenska biståndet

används effektivt för att bekämpa fattigdom och förtryck.

Även icke-traditionella finansieringskällor såsom remitteringar och diasporagrupperns bidrag till att nå utvecklingsmålen bör tas tillvara.

En väl utbyggd och fungerande infrastruktur är en förutsättning för näringslivsutveckling. Det ger ökade möjligheter för såväl stora aktörer som småbrukare att kunna bedriva handel och utvecklas. Detta skapar förutsättningar för en inkluderande hållbar tillväxt. Sveriges stöd via multilaterala organisationer som tidigare redovisats bidrar till att utveckla denna infrastruktur.

När det gäller mer inkluderande och effektiva marknader samt friare handel har biståndet gett goda resultat genom att exempelvis ge tillgång till finansiella tjänster och mikrokrediter till människor som lever i fattigdom, många gånger särskilt riktade mot kvinnliga företagare. Vidare har svenskt bistånd bidragit till mer inkluderande och mer effektiva marknader vilket i sin tur bidrar till ökad produktion och möjliggör ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Svenskt bistånd har i flera länder verkat för att säkra rättigheter till mark vilket i många fall ger möjligheter till lån och investeringar för enskilda och företag.

En hållbar produktivitetsoökning inom lantbruket är en förutsättning för att uppnå en tryggad livsmedelsförsörjning och därmed även en hållbar ekonomisk utveckling. Inom de multilaterala organisationerna som Sverige prioriterar samt för EU-biståndet är tryggad livsmedelsförsörjning en viktig verksamhet, som uppvisar goda resultat.

Inom området är social trygghet också en central fråga. Stödet till social trygghet har bidragit till att uppnå ekonomisk och social utveckling.

Utbildning är en mänsklig rättighet, och tillgång till utbildning av god kvalitet är av central betydelse för såväl den enskilda individens som samhällets utveckling. Utbildning är en förutsättning för fattigdomsminskning och för att kvinnor och män ska kunna bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt. Utbildning av god kvalitet är också en nyckel för att bygga demokratiska samhällen och främja jämlikhet och jämställdhet.

När det gäller tillgång till utbildning av god kvalitet är det regeringens bedömning att det svenska biståndet har bidragit till flera positiva

resultat. Svenskt kärnstöd till UNICEF har bl.a. bidragit till att ett ökat antal barn i utsatta situationer, exempelvis i konflikter eller naturkatastrofer, fått tillgång till utbildning av god kvalitet. De omfattande stipendieprogram som Svenska institutet bedriver har inneburit stärkt kapacitet och kompetens inom en rad områden hos studenter i samband med studier i Sverige.

Det svenska biståndet har också bidragit till goda resultat gällande forskning av hög kvalitet och relevans för fattigdom. Sida har bl.a. i samarbete med andra givare utvecklat ett globalt instrument (Grand Challenges for Development) för att öka förutsättningarna för näringslivet och forskarsamhället att bidra till lösningar på globala utvecklingsproblem genom innovationer.

Staten bedriver genom Swedfunds investeringsverksamhet ett aktivt ägande i bolag och fonder. Engagemanget berör frågor som styrelseformer, kostnadskontroll, samt andra operationella och strategiska frågor. Det innebär även att hållbarhets- och biståndsrelaterade frågor omfattas. Utvärderingar av internationell investeringsverksamhet visar att aktivt ägande har goda effekter i form av kunskapsöverföring och långsiktig ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Riksrevisionen (2014:16) slår fast att Swedfund har förbättrat sina uppföljningssystem av resultat och utvecklings-effekter. Regeringen noterar utvecklingen och ser positivt på arbetet med att stärka bolagets öppenhet och hållbarhetsredovisning.

Ytterligare ett bidrag till att stärka fattiga människors och länders kapacitet att hantera de möjligheter och utmaningar som migration och rörlighet medför har skett genom det svenska ordförandeskapet i Globala forumet för migration och utveckling. Därtill har Sverige verkat för att inkludera migration i post-2015-agendan vilket skulle kunna bidra till ökad samstämmighet inom politikområdena. Det är viktigt att fortsätta utveckla arbetet med att stärka utvecklingseffekterna av migration genom biståndet.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att verksamheten inom området har bidragit till flera goda resultat.

Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

Samtidigt som det görs stora framsteg på det ekonomiska och sociala området världen över fortsätter flertalet miljöindikatorer att peka åt fel håll. De negativa effekterna av klimatförändringar är redan kännbara världen över. Utarmningen av biologisk mångfald samt spridningen av kemikalier i naturen fortsätter att hota de ekosystem som utgör basen för bl.a. livsmedelsförsörjningen. Stöd för miljö- och klimatrelaterade insatser förblir därför av central betydelse för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning.

En av regeringens prioriteringar, miljö och klimat, gör sig särskilt gällande inom detta område. Regeringen bedömer att såväl Sidas insatser som stödet till multilaterala organisationer har fått fortsatt genomslag och har bidragit till goda resultat när det gäller miljö och klimat. EU är, som tidigare nämnts, också en viktig aktör inom detta område och har bl.a. bidragit till stärkt lagstiftning i utvecklingsländer kring avverkning och export av skogsprodukter.

Klimat är ett förhållandevis nytt område inom biståndet. Flertalet befintliga multilaterala klimatfonder och program har etablerats så sent som 2009 och framåt. Många projekt och program inom området har fleråriga genomförandecykler och uppvisar ofta sina slutresultat först på medellång eller lång sikt. Detta påverkar i sin tur analys och uppföljning av resultat inom området.

Miljöförstöring- och klimatförändringar har störst påverkan på människor som lever i fattigdom och som själva har små möjligheter att hantera detta. Stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer är därför viktiga aspekter i arbetet att minska fattigdom.

Institutionell kapacitet är en förutsättning för stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer men också för att uppnå minskad påverkan på miljö och klimat. Regeringen betonar därför vikten av stärkt institutionell kapacitet inom miljöförvaltande och miljörelaterade institutioner.

Biståndet ska stärka städernas hållbara utveckling, riskhantering och fattigdomsminskning och därmed bidra till hållbara städer.

Svenskt kärnstöd till UN-Habitat har bidragit till en ökning av antalet länder som inorporerat principer för hållbar urbanisering i lagstiftning, policyer och strategier.

Förbättrad tillgång till hållbara energialternativ, hållbar förvaltning av ekosystem och hållbart nyttjande av ekosystemstjänster, inklusive insatser för att säkerställa en biologisk mångfald är också viktiga och prioriterade frågor inom detta område. Här gör regeringen bedömningen att både det bilaterala biståndet och kärnstödet till multilaterala organisationer har bidragit till positiva resultat.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd inom miljö och klimatområdet under 2013 har bidragit till stärkt miljö- och klimatområdes hållbarhet inom områden som Sverige prioriterar. Samtidigt konstaterar regeringen att klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Klimatförändringarna drabbar de fattigaste hårdast, av vilka en majoritet är kvinnor. Det krävs stora ansträngningar, både politiska och finansiella, för att åstadkomma utsläpps begränsningar, anpassning till redan pågående klimatförändringar och katastrofriskreduceringar. Därför är Sveriges åtaganden om utsläppsminskningar och det arbete som Sverige driver inom EU och internationellt för att minska utsläppen helt centralt, samtidigt som Sverige genom bistånd och klimatfinansiering ger fattiga länder stöd till omställning och anpassning.

Förbättrad grundläggande hälsa

Den globala hälsan förbättras i snabb takt. Mödradödligheten globalt har reducerats med nästan 50 procent på 20 år och antalet barn som dör före fem års ålder har gått ner från 12 miljoner 1990 till 7,6 miljoner 2010.

Utvecklingen mellan länder är dock ojämn och det går som sämst i Afrika söder om Sahara samt i konflikt- och postkonfliktländer. Eftersom det svenska biståndet ska fokuseras där behoven är som störst riktas det svenska hälsostödet främst till dessa länder.

Regeringen bedömer att Sidas stöd inom detta område har bidragit till goda resultat inom hälsotjänster, institutionell utveckling och påverkansarbete. Det svenska biståndet kan även fortsättningsvis bidra till förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), med

fokus på minskad mödra- och barnadödlighet samt minskad utsatthet för hiv och aids. Särskilt goda resultat har uppnåtts inom områden som Sverige prioriterat och drivit under många år, t.ex. SRHR-frågor där insatserna bl.a. gäller tillgång till preventivmedel, barnmorskor och säkra aborter. Stödet har varit framgångsrikt då det finns ett klart samband mellan kvinnors möjligheter att bestämma över sin egen kropp, exempelvis genom tillgång till preventivmedel, och minskad mödradödlighet.

Det svenska hälsobiståndet har bidragit till att miljontals kvinnor och barn i fattiga länder fått tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård. Exempel på detta finns från både det bilaterala och det multilaterala biståndet.

Inom detta område är även vatten och sanitet viktiga och prioriterade områden eftersom rent vatten och sanitet är en förutsättning för ett drägligt liv och en grundläggande hörnsten i fattigdomsbekämpning. Också inom detta område konstaterar regeringen att viktiga resultat uppnåtts så väl i det bilaterala biståndet som genom det multilaterala stödet och EU-biståndet.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd för grundläggande hälsa under 2013 bidrog till en positiv hälsoutveckling i många länder samt att detta var ett resultat av ökade finansiella bidrag och en proaktiv dialog såväl inom de multilaterala organisationerna som på landnivå.

Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld

Flertalet konflikt- och postkonfliktländer är fortsatt långt ifrån att uppnå millenniemålen. Sex av de sju länder som är längst ifrån att uppnå något av millenniemålen till 2015 är konflikt- eller postkonfliktländer. Befolkningen i dessa länder lever under ständigt hot om våld och tillhör de fattigaste med små eller inga möjligheter att få sina mest grundläggande rättigheter tillgodosedda. Vidare visar OECD/DAC:s statistik att biståndet till dessa länder på en global nivå kontinuerligt sjunkit. Samtidigt är de ofta mer beroende av bistånd än andra utvecklingsländer då de har liten tillgång till andra finansieringskällor som exempelvis utländska direktinvesteringar eller inhemska skatteintäkter.

Regeringen bedömer att Sidas och Folke Bernadotteakademins (FBA:s) verksamhet, samt stödet genom myndigheterna för civil krishantering, såväl som stödet till multilaterala organisationer och via EU, har bidragit till att minska länders och individers sårbarhet för konflikt och återfall i konflikt, ökat mänsklig säkerhet i konflikt- och postkonfliktsituationer samt minskat könsrelaterat våld.

Inom detta område genomförs verksamheten med en konfliktkänslig ansats som bygger på en konfliktanalys. Verksamheten präglas av högt risktagande då dessa länder ofta är instabila och har svaga institutionella strukturer. Hantering av dessa risker är därför en förutsättning för att uppnå resultat i konflikt- och postkonfliktmiljöer. Erfarenhet från biståndet i konflikt- och postkonfliktländer har visat på vikten av att arbeta med känsliga frågor som försoning, säkerhetssektorreform och institutionsbyggande, kombinerat med en nära politisk dialog med samarbetslandet.

Verksamhet som bidrar till minskat könsrelaterat våld är prioriterat. Exempelvis arbetar UNICEF med att skydda flickor och pojkar mot skadliga sedvänjor, våld och exploatering. UNFPA arbetar med lokalsamhällen för att de ska ta avstånd från könsstympling. Sveriges påverkansarbete gällande könsrelaterat våld har även bidragit till att frågorna har uppmärksamats mer. Exempelvis har FN:s säkerhetsråd antagit tre resolutioner runt dessa frågor och årliga rapporter från FN:s generalsekreterare har tagits fram.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd inom området mänsklig säkerhet och frihet från våld har bidragit till flera positiva resultat för en stor mängd människor som lever i utsatthet. Det återstår dock stora utmaningar i konflikt- och postkonfliktländer och det finns mycket kvar att göra vilket kräver fortsatt engagemang från det internationella samfundet.

Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet

De humanitära behoven har kontinuerligt ökat under senare år till följd av att allt fler människor drabbas av naturkatastrofer och komplexa humanitära kriser. Antalet flyktingar och

internflyktingar beräknades under 2012 uppgå till 45,2 miljoner vilket är den högsta siffran sedan 1994. Denna trend har befasts under 2013, främst på grund av den pågående konflikten i Syrien. Det har dessutom i flera fall blivit svårare att nå fram med det humanitära biståndet till den behövande befolkningen på grund av ett försämrat säkerhetsläge och i vissa fall ökat våld även mot humanitär personal.

Sveriges humanitära bistånd kanaliseras via UD i form av kärnstöd framför allt till FN:s humanitära organisationer, samt via Sida som finansierar olika partnerorganisationers verksamheter i specifika länder och regioner.

Det svenska humanitära biståndet har bidragit till att rädda liv och lindra nöd i många humanitära kriser i världen genom att förse nödlidande människor med matbistånd, försörjningsstöd samt näringstillskott till undernärda barn.

Inom området är flyktingar och internflyktingar ett viktigt och prioriterat område. Det humanitära biståndet ska möjliggöra för humanitära aktörer att bistå flyktingar och internflyktingar med effektivt stöd oavsett om människor tagit sin tillflykt till flyktingläger, värdfamiljer eller urbana områden. Svenskt bistånd via Sida möjliggjorde att drygt 530 000 flyktingar och 348 000 internflyktingar som drabbats av kris fick skydd och stöd.

Regeringen gör bedömningen att det svenska påverkansarbetet inom det humanitära arbetet har bidragit till positiva resultat, inte minst i form av att integrera jämställdhet på ett bättre sätt inom det humanitära biståndet. Sverige har fått genomslag för arbetet för förbättrade humanitära behovsbedömningar, d.v.s. att drabbade människors olika humanitära behov bättre ska bedömas och kunna ligga till grund för planering och finansieringsbeslut inom det humanitära biståndet. Vidare har Sverige bidragit till mer effektiv samordning vid humanitära kriser genom sitt engagemang i humanitära reformfrågor, främst inom ramen för Transformative Agenda som syftar till att förbättra ledarskap, samordning och ansvarsutkrävande vid stora humanitära kriser. Sverige har också fått genomslag för att integrera humanitärt arbete och bistånd i UNICEF:s strategiska plan för perioden 2014-2017. Detta ligger i linje med regeringens ambition att bidra till en ökad samverkan mellan humanitärt bistånd och långsiktiga former av bistånd för att

lindra nöd och skapa förutsättningar för att överbrygga från humanitära insatser till långsiktig utveckling. Inom EU verkar Sverige också för en ökad samordning av EU:s humanitära bistånd och utvecklingsbistånd. Ett resultat av detta är ett ökat fokus på motståndskraft inom samhällen utsatta för naturkatastrofer och väpnad konflikt.

Ett annat viktigt område inom det humanitära biståndet är förebyggande av katastrofer och kapacitetsutveckling för att minimera framtida sårbarhet hos människor och samhällen.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges humanitära bistånd under 2013 bidragit till att rädda liv och lindra nöd i världen. Humanitära behov förväntas öka även i framtiden. Detta kräver fortsatt omfattande humanitära resurser och insatser.

Analys och slutsatser från påverkansarbete

Svenskt påverkansarbete inom ramen för post-2015

Sverige har bidragit till och fått gott genomslag för svenska prioriteringar i utarbetandet av EU:s rådsslutsatser om post-2015 liksom i generalsekreterarens högnivåpanel om post-2015. Sverige verkade också för svenska prioriteringar, utifrån den svenska positionen för post-2015, inom ramen för FN:s öppna arbetsgrupp för framtagande av hållbara utvecklingsmål. Slutsatser och erfarenheter från arbetsgruppen kommer att vara centrala i det slutgiltiga utformandet av hållbara utvecklingsmål (SDG:s). Fortsatt påverkansarbete med andra aktörer, inte minst genom EU, kommer att vara viktigt för den kommande processen.

Påverkansarbete när det gäller multilaterala organisationers reform- och effektiviseringsarbete

Det är regeringens bedömning att resultatorienteringen i de multilaterala organisationerna har förbättrats, mycket tack vare aktivt och fokuserat svenskt påverkansarbete. Sverige har i flertalet organisationer med framgång kunnat driva vikten av förbättrad resultatrapportering, förstärkt resultatfokusering och betoning på kostnadseffektivitet, inte minst i de regelbundna påfyllnader som görs i de multilaterala utvecklingsbankerna. Flertalet multilaterala organisationer har utvecklat sin resultatstyrning

med tydligare och mer fokuserade strategiska planer och resultatramverk på organisationsnivå. Trots att framsteg har gjorts finns det utrymme för förbättringar. En särskilt stor utmaning för multilaterala organisationer och andra givare är att redovisa effekter på medellång och lång sikt samt att inkludera könsuppdelad statistik i resultatrapporteringen.

Rutiner för uppföljning och utvärdering har överlag stärkts, men i många fall behöver kopplingen mellan resultat och resursfördelning stärkas. Ökad kostnadseffektivitet, samt mer fokus på antikorruption, behövs inom flertalet multilaterala organisationer.

Svenskt påverkansarbete när det gäller

EU-biståndet

Sverige verkar för att EU-gemensamma grundläggande politiska värderingar i så stor utsträckning som möjligt genomsyrar genomförandet av EU:s utvecklingssamarbete och att EU stärker rollen som global utvecklingspolitisk aktör. EU:s uppdaterade biståndspolicy, Agenda for Change (AfC), har fått ett tydligt genomslag i genomförandet av EU-biståndet. EU:s bistånd omfattar i dag färre sektorer per samarbetsland och fokuseras tydligare inom två tematiska pelare: mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning samt hållbar tillväxt för mänsklig utveckling. En tydligare differentiering av samarbetsländer har lett till ökat fokus på de fattigaste länderna. Samstämmigheten mellan EU:s politikområden förbättras kontinuerligt och ett rättighetsperspektiv är på väg att införas i EU-biståndet. AfC har också lett till en ökad resultatorientering och mer transparens.

Analys och slutsatser från strategiska utvärderingar

Strategiska utvärderingar inom det multilaterala biståndet

Regeringen lägger stor vikt vid oberoende utvärdering och lärande inom det multilaterala systemet. De flesta multilaterala organisationer har oberoende utvärderingsfunktioner på plats. Dessa måste dock tillsättas med adekvata resurser vilket Sverige aktivt driver.

Utvärderingar av multilaterala organisationers verksamhet visar generellt att programmen varit effektiva och levererat goda utvecklingsresultat.

Det finns dock fortfarande betydande förbättringspotential. För att Sverige och andra givare ska få en bättre bild av vilka långsiktiga resultat som uppnås bör resultatrapporteringen i större utsträckning utgå från strategiska utvärderingar. Likaså behöver utvärderingar bättre integreras i de multilaterala organisationernas löpande verksamhet. Kopplingen mellan de multilaterala organisationernas resultat, verksamhet och budgetar bör stärkas för att säkerställa att resurserna används så effektivt som möjligt.

2.5 Politikens inriktning

Det budgetförslag för 2015 som nu lämnas till riksdagen har utformats under den korta tid som enligt riksdagsordningen står till en ny regerings förfogande. Det har inneburit att en fullständig omarbetning av samtliga delar av budgeten i enlighet med regeringens politik inte har varit möjlig. Regeringen redovisar heller ingen indikativ fördelning per anslagspost av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*. Regeringen kommer i sedvanlig ordning att ta beslut om fördelning på anslagspostnivå i regleringsbrev och i samband med dessa beslut redovisa fördelning för 2015.

Sveriges utvecklingssamarbete tar sin utgångspunkt i Gemensamt ansvar - Sveriges politik för global utveckling (PGU). Sverige var ett av de första länderna som presenterade en sammanhållen politik för en rättvis och hållbar global utveckling som bygger på en helhetssyn på utvecklingens drivkrafter. Enligt PGU ska samstämmigheten mellan olika svenska politikområden stärkas i syfte att göra den samlade politiken mer utvecklingsfrämjande. Alla regeringens politikområden ska därmed bidra till PGU:s mål om en rättvis och hållbar global utveckling. Politiken ska genomsyras av ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling.

I dag diskuteras på internationell nivå en global utvecklingsdagordning efter millenniemålen, den s.k. post-2015 agendan. I likhet med den svenska politiken för global utveckling handlar post-2015 agendan om flera politikområdets bidrag till mål som länkar samman social, ekonomisk och miljömässig utveckling. Den nya globala utvecklingsagendan ska vara universell, d.v.s. gälla för alla aktörer och

länder. Detta återspeglar det ökade ömsesidiga beroendet mellan länder och en ökad insikt om behovet av samstämmiga åtgärder för att uppnå global utveckling. Den nya utvecklingsagendans mål gäller alla länder – såväl fattiga som rika länder. Agendan är inte en lista på vad de fattiga länderna måste göra och uppnå utan också vilka åtaganden det innebär för oss, t.ex. vad gäller minskade klimatutsläpp, hållbara konsumtions- och produktionsmönster eller hur vi hindrar skatteflykt och negativa effekter för arbetstagare. Våra åtaganden handlar om hur vi kan vända utvecklingen för att inte överskrida planetens gränser.

Bistånd kan inte på egen hand åstadkomma den förändring som behövs för att alla människor och länder ska vara en del av en rättvis och hållbar global utveckling. Men biståndet har en viktig roll att fylla för att bidra till bättre levnadsvillkor för de hundratals miljoner människor som lever i fattigdom världen över.

Utvecklingen i omvärlden

Världen har förändrats sedan Millenniedeklarationen antogs och millenniemålen definierades år 2000. Länder och världsdelar är mer sammanlänkade, och vi är mer beroende av varandra än vi någonsin varit. Nationella beslut har i växande omfattning internationella effekter, vilket ställer krav på ökad samstämmighet i politiken på nationell, regional och internationell nivå. Gränsöverskridande utmaningar kan inte hanteras inom nationsgränser. Gemensamma internationella och multilaterala fora måste stärkas.

Arbetet med millenniemålen har inneburit att många länder – såväl låg- och medelinkomstländer som rika länder – har gjort kraftanstängningar för att minska fattigdomen i världen. Som följd av dessa ansträngningar och en god ekonomisk utveckling i många låg- och medelinkomstländer har antalet människor som lever i extrem fattigdom halverats sedan år 2000.

Trots att fattigdomen minskat påtagligt i världen är den alltjämt utbredd, och betydande orättvisor råder både mellan och inom länder. Framstegen i förhållande till vissa av millenniemålen går långsamt, framför allt i Afrika söder om Sahara och i konfliktdrabbade

länder. Samma år som millenniemålen ska vara uppfyllda beräknas fortfarande cirka en miljard människor leva i extrem fattigdom, och cirka 800 miljoner människor går hungriga. Trots en god ekonomisk tillväxt på många håll ökar de sociala och ekonomiska klyftorna liksom hoten mot klimat och miljö. Krig och väpnade konflikter utgör också ett hot mot fortsatta framsteg i ansträngningarna att minska fattigdomen. De mycket allvarliga konflikterna i Syrien, Irak och Ukraina utgör exempel på detta.

Utmaningarna är alltså stora inom alla tre dimensioner av hållbar utveckling: de sociala, de ekonomiska och de ekologiska. Miljöförstöring och klimatförändringar ökar utsattheten för människor som lever i fattigdom, särskilt kvinnor, och riskerar att omintetgöra många av de ekonomiska och sociala framsteg som har uppnåtts i låg- och medelinkomstländer under de senaste decennierna. Halten av koldioxid i atmosfären fortsätter att öka. Om utsläppen fortsätter att öka i den takt som sker kommer den globala temperaturökningen att överstiga det internationellt överenskomna målet om mindre än två graders ökning jämfört med 1990 års nivå. Jordens biologiska mångfald minskar stadigt. Överfiske, landdegradering och avskogning till annan markanvändning utgör endast några exempel där den globala konsumtionen överstiger våra planetära gränser.

Att vända dessa negativa trender kräver en omställning av världens ekonomier och energisystem i en koldioxidsnål riktning. Det kräver hållbar konsumtion och produktion samt resurseffektivitet samtidigt som fattiga länders motståndskraft och klimatanpassningsförmåga behöver stärkas. Det är således angeläget att Sveriges utvecklingssamarbete i ökad utsträckning kan bidra till en miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling.

Under de senaste åren har ekonomiska kriser drabbat världen med stora konsekvenser. Fattigdom, arbetslöshet och sociala spänningar följer i deras spår. Hårdast drabbas de fattigaste. Kriserna har också lett till att många länder inte lever upp till gjorda åtaganden gällande biståndet och att andra finansiella flöden minskat, så som handel och investeringar. Däremot har remitteringar, de pengar som migranter sänder till familjen i hemlandet, ökat.

De flesta människor i Afrika söder om Sahara som lever i fattigdom är beroende av lantbruket för sin inkomst. En långsiktig utveckling av ett

hållbart jordbruk är därför avgörande. Bristande investeringar har lett till att produktiviteten ökar för långsamt både för att möta livsmedelsbehoven och för att möjliggöra en omvandling av ekonomin och därigenom en ökad hållbar inkluderande tillväxt. Sambandet mellan utveckling i jordbruket och fattigdomsminskning är tydligt.

Den humanitära situationen i världen har förvärrats allvarligt, inte minst i Mellanöstern. Fler människor än någonsin är på flykt och i behov av en fristad. Sveriges generösa och solidariska flyktingpolitik innebär ökande flyktingströmmar, också till Sverige. Klimatförändringar riskerar att ytterligare förvärra situationen då torka, mer frekventa naturkatastrofer och stigande havsnivåer riskerar att leda till fler flyktingar och ökad migration.

Hälsosituationen i världen har förbättrats påtagligt de senaste åren men många länder kommer trots detta inte att nå de uppsatta millenniemålen. Fortfarande dör varje år nära sju miljoner barn före fem års ålder av sjukdomar och näringsbrist och 280 000 kvinnor dör varje år i samband med graviditet och förlossning. Framstegen inom hälsoområdet har varit minst i Afrika söder om Sahara. Det som framför allt har bidragit till att denna region släpar efter är hiv-epidemierna. Stora utmaningar finns när det gäller att minska mödradödligheten i världen och även när det gäller kvinnors och ungdomars sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter (SRHR). Vi vet i dag att kvinnors tillgång till utbildning och möjlighet till en egen inkomst, liksom även infrastruktur och miljöfaktorer, påverkar kvinnors hälsa. Det finns också en växande oro över att klimatförändringar kommer att leda till en snabbare och ökad spridning av sjukdomar samt att nya sjukdomar etableras. Det pågående ebolautbrottet i Västafrika utgör en mångdimensionell kris vars effekter ännu inte är fullt överblickbara. Ebolautbrottet har blottlagt sköra samhällen och svaga samhällsstrukturer i de drabbade länderna, och satt ljuset på behovet av att bygga starka och hållbara hälsosystem.

De flesta kvinnor och män som lever i extrem fattigdom är sysselsatta i den informella sektorn. Kvinnor har en markant sämre ställning än män på arbetsmarknaden. Även om jämställdheten på arbetsmarknaden har förbättrats under de senaste 15 åren så återstår stora utmaningar vad gäller kvinnors egenförsörjning. Kvinnor har

fortfarande lägre lön, mer osäkra anställningsvillkor och sämre sociala förmåner än män. Kvinnors tillgång till arbetstillfällen och en egen inkomst är centralt för att stärka deras ekonomiska situation och sociala ställning och bidrar dessutom till att stärka en inkluderande ekonomisk utveckling. I många fattiga länder är befolkningen mycket ung och den arbetsföra andelen av befolkningen ökar. Av stor vikt framöver är således att skapa fler och bättre jobb, särskilt i Afrika söder om Sahara och särskilt för kvinnor och unga människor.

Nystart för en gemensam politik för en rättvis och hållbar global utveckling

Sverige var unikt i världen när en ny sammanhållande politik, Gemensamt ansvar - Sveriges politik för global utveckling (PGU), antogs av riksdagen 2003. Internationellt sett ligger Sverige fortfarande långt framme vad gäller samstämmighet mellan politikområden för att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Men mycket mer kan göras.

Globala utmaningar kräver gemensamma lösningar där alla tar ansvar. Gränsöverskridande frågor måste hanteras effektivare och mer kraftfullt.

Regeringen vill se en nystart för en gemensam politik för en rättvis och hållbar global utveckling. Politiken ska ha en central plats i regeringens arbete. Arbetet med och genomförandet av den nya globala utvecklingsdagordningen post-2015 utgör ramen för detta arbete. Detta innebär bl.a. att den nya agendan ska integrera de tre dimensionerna av hållbar utveckling (den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga) och genomsyras av ett samstämmighetstänkande. Ett nationellt arbete kommer att påbörjas kring hur Sverige ska genomföra den globala utvecklingsagendan.

Regeringen kommer att fortsätta inriktningen inom PGU på viktiga globala utmaningar. Regeringen kommer även att fortsatt stärka arbetet med s.k. mål- och intressekonflikter där motsättningar mellan politikområden identifieras i bidraget till en rättvis och hållbar global utveckling. Arbetsformer och arbetssätt ska utvecklas inom Regeringskansliet för att ytterligare stärka genomförandet av politiken. Det finns ett stort samhällsengagemang i

utvecklingsfrågor och regeringen avser bedriva arbetet med politiken för en rättvis och hållbar global utveckling i bred och öppen dialog med berörda aktörer.

Biståndspolitiska prioriteringar 2015

Svenskt utvecklingssamarbete ska prioritera fattiga länder. Det finns dock behov av insatser även i vissa medelinkomstländer, där de flesta av världens fattiga i dag bor. I de fattigaste länderna ska fokus vara på att mer direkt stödja ländernas utveckling av grundläggande samhällsfunktioner och strukturer, vid sidan av det demokrati- och institutionsuppbyggande stöd som även är av vikt i medelinkomstländer.

För att kunna göra verklig skillnad måste det svenska utvecklingssamarbetet baseras på en förståelse för de strukturella orsakerna till fattigdom och ojämlikhet. Fokus ska ligga på fattigdomsbekämpning genom att bidra till ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling och en jämlik fördelning av välstånd.

Mot bakgrund av utvecklingen i omvärlden och resultatet av det svenska biståndet avser regeringen att göra följande biståndspolitiska prioriteringar under 2015: Regeringen ska leva upp till de internationella åtagandena om klimatfinansiering. Regeringen avser därför genomföra en omfattande klimatsatsning, samtidigt som ett miljö- och klimatperspektiv ska vara en central utgångspunkt för allt utvecklingssamarbete. Regeringen avser också göra en ökad satsning på de länder som drabbas av Syrienkrisen. Regeringen avser därutöver arbeta för ett stärkt FN som kan möta de globala utvecklingsutmaningarna och de omfattande humanitära behoven. Sverige ska föra en feministisk utrikespolitik. Regeringen har för avsikt att särskilt driva frågor rörande kvinnors rättigheter och SRHR-frågor. Regeringen fäster därför stor vikt vid insatser till stöd för kvinnors rättigheter, egenförsörjning och självbestämmande. Kvinnors och flickors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter samt insatser mot könsrelaterat våld och människohandel prioriteras. Ett jämställdhetsperspektiv ska systematiskt integreras i biståndet och i de nya klimatinsatserna. Regeringen fäster också vikt vid stärkta institutioner som möjliggör fattiga länders genomförande och

uppföljning av internationella avtal, t.ex. inom fisket eller handel.

Regeringen kommer i en öppen process att se över den biståndspolitiska inriktningen i syfte att ersätta den tidigare s.k. biståndspolitiska plattformen och i det arbetet utgå från politiken för en hållbar och rättvis global utveckling (PGU). I övrigt kommer de prioriteringar som anges nedan förverkligas genom de strategier för bistånd till länder, tematiska områden eller genom multilaterala organisationer som regeringen avser besluta om.

Förbättrad miljö, minskad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

Sverige ska visa globalt ledarskap vad gäller klimat och miljö inom utvecklingssamarbetet. Betydande stöd kommer att ges till klimatanpassning och utsläppsbegränsningar i utvecklingsländer. Vattenförsörjning, fiske, jord- och skogsbruk, hälsa, infrastruktur, energi samt industri- och stadsutveckling utgör exempel på viktiga sektorer där miljö- och klimatomfattig hållbarhet ska vara vägledande.

Sverige höjer också ambitionsnivån vad gäller multilateral klimatfinansiering som ett led i att utveckla vårt ledarskap inför FN:s tjugoförsta partsmöte under klimatkonventionen (COP21) i Paris 2015 och därmed ger möjligheter till hållbar utveckling för fattiga länder. Särskild fokus kommer att riktas mot den Gröna klimatfonden som förväntas bli den mest framträdande aktören i den framtida klimatfinansieringsarkitekturen. Sverige avser ge ett betydande bidrag till fondens verksamhet och kommer att delta aktivt i fondens styrelsearbete.

Sverige ska använda sitt inflytande i det multilaterala samarbetet och de internationella finansiella institutionerna för att verka för investeringar i förnybar energi.

Sverige kommer också att öka sitt stöd till andra multilaterala miljö- och klimatkanaler. En viktig samarbetspartner är den Globala miljöfaciliteten (GEF) som kanaliserar finansiella medel inom ramen för ett antal miljökonventioner, såsom konventionerna för klimat, biologisk mångfald, kemikalier och landdegradering. Stöd till de minst utvecklade länderna kommer fortsatt att vara viktigt genom exempelvis GEF:s fond för de minst utvecklade

länderna (LDCF). Även Anpassningsfonden där Sverige är den största givaren kommer fortsatt att utgöra en central kanal för Sveriges multilaterala klimatfinansiering.

Sverige ska bidra till att de goda erfarenheterna som finns inom ramen för biståndseffektivitetsagendan också ska användas i systemen för klimatfinansiering. Utgångspunkten är lokalt ägarskap, anpassning till lokala system, givarharmonisering genom att procedurer för biståndet samordnas och förenklas, fokus på resultat och ett ömsesidigt ansvar.

Även inom det bilaterala biståndet kommer det strategistyrda miljö- och klimatarbetet fortsatt att prioriteras, inte minst genom globala insatser för en miljömässigt hållbar utveckling.

Stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter

Demokrati, jämställdhet, respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer är både mål i sig och medel för att uppnå andra mål. En central utgångspunkt för svenskt bistånd är att de mänskliga rättigheterna är universella, ömsesidigt samverkande och odelbara. I de strategier som styr det svenska bilaterala biståndet är främjande av demokrati och jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter prioriterat.

Svenskt bistånd ska bidra till att kvinnors och flickors systematiska underordning i samhället motverkas. Målet är ett jämställt samhälle där kvinnor och män, liksom flickor och pojkar, har lika rättigheter, villkor, möjligheter, förutsättningar för självbestämmande, inflytande och makt att påverka samhället, forma sina liv och uppnå sin fulla potential. Frånvaron av alla former av våld mot kvinnor och flickor är centralt i detta.

Under 2015 avser regeringen att prioritera arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Sverige ska bidra till att kvinnor och män under hela sin livscykel har möjlighet och frihet att påverka sina levnadsvillkor genom att utöva inflytande i politiska processer och beslut, samt att kunna organisera sig för detta genom det civila samhällets organisationer och politiska partier. Insatser för att främja homo- och bisexuellas, transpersoners och queera personers

(hbtq) rättigheter är viktiga i arbetet för mänskliga rättigheter och demokrati. Svenskt bistånd ska också främja unga människors organisering och meningsfulla deltagande i beslutsfattande och ansvarsutkrävande. Barns rättigheter ska vara centrala i biståndspolitikerna.

Väl fungerande och oberoende institutioner och procedurer är centrala för demokratisk utveckling, för respekten för rättsstatens principer samt för att individer ska kunna hävda sina rättigheter. Utvecklingen av institutioner och procedurer samt en effektiv, öppen och väl fungerande offentlig förvaltning på central, regional och lokal nivå spelar därför en framträdande roll inom svenskt bistånd. Detta har även betydelse för ett lands möjligheter att öka den inhemska resursmobiliseringen. Institutionsutveckling och institutionsuppbyggnad är ett område där svenska myndigheter har omfattande erfarenhet, inklusive inom biståndet. Kampen mot korruption utgör en central fråga i utvecklingssamarbetets bidrag till en demokratisk samhällsstyrning.

Respekten för medborgerliga och politiska rättigheter liksom för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt rättsstatens principer är avgörande för att bygga fungerande demokratier och minska fattigdomen i alla dess dimensioner. Därför ges dessa rättigheter och de institutioner som garanterar dem en framskjuten plats i svenskt bistånd. Insatser görs för att bekämpa diskriminering av exempelvis nationella minoriteter och personer med funktionsnedsättning. Fackliga rättigheter utgör en central del i hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning och kommer därför att ges ökad uppmärksamhet.

Respekten för de olika opinionsfriheterna – yttrandefriheten, informationsfriheten, mötesfriheten, demonstrationsfriheten, föreningsfriheten och religionsfriheten – utgör en stomme i det demokratifrämjande arbetet. Tillgång till fria och oberoende nya och traditionella medier är av vikt i detta arbete. Svenskt bistånd ska verka för lagstiftning och politik som möjliggör fria och oberoende medier, rätt till kulturella uttryck och användande av fri, öppen och säker informations- och kommunikationsteknologi. Insatser för kvinnors, mäns och unga människors demokratiska deltagande ska utgöra en väsentlig del i svenskt demokratibistånd. Det civila samhällets aktörer har en särskild betydelse

och potential för att bidra till demokratisk utveckling och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna. Samarbete mellan aktörer på kommunal och regional nivå utgör ett viktigt bidrag till utvecklandet av lokal demokrati.

Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor

Den ekonomiska utvecklingen i många låg- och medelinkomstländer är positiv men fattigdomen är fortfarande utbredd. Trots den höga tillväxten så lever fortfarande mer än hälften av befolkningen i Afrika söder om Sahara i extrem fattigdom och stora delar av arbetskraften är sysselsatt inom den informella sektorn, med otrygga arbetsförhållanden och låga och oregelbundna inkomster. Särskilt svår är situationen för kvinnor och unga människor. En majoritet av alla arbetstagare saknar grundläggande skydd för sina mänskliga rättigheter i arbetslivet och de fackliga rättigheterna är eftersatta.

För att öka möjligheten för kvinnor och män som lever i fattigdom att bidra till och dra nytta av den ekonomiska utvecklingen inriktas det bilaterala biståndet mot en mer inkluderande utveckling och fler och bättre jobb, med fokus på kvinnor och unga människor. Med bättre jobb avser regeringen bl.a. goda arbetsvillkor och rätten att organisera sig fackligt. Samtidigt måste också fördelningen av tillväxten uppmärksammas, där exempelvis investeringar i sociala trygghetssystem spelar en viktig roll.

De flesta kvinnor och män som lever i fattigdom är beroende av jord- och skogsbruk eller fiske för sin försörjning. Regeringen fäster därför vikt vid dessa sektorer, inte minst vad gäller en stärkt förvaltning, t.ex. vad gäller landrättigheter. Detta är betydelsefullt för både den enskilda människans försörjning, en inkluderande hållbar ekonomisk utveckling och en tryggad hållbar livsmedelsförsörjning.

Tillgång till utbildning av god kvalitet för alla och utveckling av kapacitet för forskning av hög kvalitet är centrala hörnstenar i en politik för inkluderande ekonomisk tillväxt och ett hållbart samhälle.

Insatser för en friare och mer rättvis handel, bättre fungerande marknader och institutioner samt tryggad hållbar livsmedelsförsörjning är viktiga för att bidra till en ekonomiskt hållbar

utveckling. I detta arbete är samverkan med den privata sektorn av stor vikt. Av betydelse är också arbetet med hållbart företagande och ett ökat engagemang inom den privata sektorn för mänskliga rättigheter, miljöhänsyn och arbetstagares rättigheter. Regeringen ser positivt på framväxten av innovativa modeller för finansiering av hållbar utveckling, i synnerhet för miljö- och klimatinvesteringar. Regeringen avser se över Swedfunds möjligheter att förstärka miljö- och klimatinvesteringar. Insatser för hållbart företagande för fattigdomsbekämpning berör både Swedfunds och Sidas verksamhet.

Regeringen prioriterar insatser för att öka tillgången till och användningen av informations- och kommunikationsteknologi (ICT) bland människor, särskilt kvinnor och flickor, som lever i fattigdom och förtryck.

Det bilaterala biståndet till Afghanistan kommer att vara omfattande under perioden fram till 2019. Vid sidan av demokrati, mänskliga rättigheter och utbildning kommer biståndet att innefatta ett ökat fokus på sysselsättning, försörjning, landsbygdsutveckling och privatsektorutveckling. Syftet är att stödja en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i landet, samtidigt som landets känsliga miljö värnas.

Förbättrad grundläggande hälsa

Framsteg har skett inom hälsoområdet men det krävs extraordinära insatser för att stödja de länder som är längst ifrån att nå de uppsatta millenniemålen. Regeringen har därför för avsikt att fortsatt prioritera förbättrad grundläggande hälso- och sjukvård i de mest utsatta samarbetsländerna i Afrika söder om Sahara. Regionala insatser i samverkan med FN-systemet och Världsbanken kompletterar bilaterala insatser som görs i specifika länder.

Av särskild vikt är att insatserna når de mest behövande kvinnorna och barnen och att insatserna bidrar till en väl utvecklad och integrerad primärhälsovård och till bärkraftiga hälso- och sjukvårdssystem. Vidare är tillgången till rent vatten och god sanitet av stor vikt.

Tillgång till grundvaccinationer har avgörande betydelse för förbättrad grundläggande hälsa. Den globala vaccinalliansen, GAVI, är här en viktig aktör. Härutöver kommer regeringen att lyfta behovet av prevention och arbete med

folkhälsofrågorna. Av särskild vikt är att lyfta de uppenbara länkarna som finns mellan miljö- och klimatarbete och hälsa.

Stora utmaningar finns för kvinnor och flickor vad gäller sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. I detta ingår t.ex. tillgång till preventivmedel, sexualundervisning, tillgång till säkra och lagliga aborter och att motverka sexuellt överförda infektioner, inklusive hiv, samt ohälsa till följd av sexuellt våld. Sverige har både ett mervärde och ett moraliskt ansvar att driva dessa frågor. Sverige har lång erfarenhet av att arbeta med frågor som rör sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter både nationellt och internationellt. SRHR-frågorna har en tydlig politisk förankring i den svenska riksdagen och en rad svenska aktörer arbetar på olika sätt med att stärka och främja sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Regeringen har också för avsikt att särskilt driva de så kallade motvindsfrågorna som av kulturella eller religiösa skäl är kontroversiella i flera länder, t.ex. tillgång till säker och laglig abort, sexualundervisning för alla samt ökad tillgång till preventivmedel även för unga kvinnor och män. Policy- och påverkansarbete, bl.a. genom civila samhället, är fortsatt viktigt för att öka tillgången till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld

Våld och väpnad konflikt är ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling. I dag lever cirka 1,5 miljarder människor i sviktande stater, dvs. områden som är, har varit eller riskerar att bli påverkade av konflikt eller organiserat kriminellt våld. Dessa människor utgör cirka 60 procent av världens undernärda och cirka 37 procent av världens befolkning som lever i extrem fattigdom. År 2030 beräknas tre fjärdedelar av världens fattigaste leva i sviktande stater. En stor del av Sveriges bistånd bedrivs i dessa länder. Förmågan att förebygga och hantera sviktande situationer och konflikt är en avgörande faktor för en hållbar utveckling.

Sex av de sju länder som inte kommer att nå något millenniemål är sviktande stater. Sverige kommer fortsatt att verka för att frihet från våld får genomslag i den globala utvecklingsagendan post-2015. Detta görs både direkt och indirekt genom svenskt stöd till aktörer som bedriver

kunskapsspridning och påverkansarbete och som främjar dialog kring frågorna. Behoven i sviktande stater kommer att vara fortsatt stora och regeringen kommer därför fortsatt prioritera konflikt- och postkonfliktländer i det svenska biståndet.

Inbördeskriget i Syrien fortgår med oförminskad styrka. Antalet registrerade flyktingar från Syrien i närliggande länder uppgår till omkring 3 miljoner. Det omfattande flyktinginflödet är en svårhanterlig utmaning för berörda länder, särskilt för Libanon och Jordanien. Sverige ger ett omfattande humanitärt bistånd till nödlidande i Syrien och för att bistå syriska flyktingar. Regeringen avser komplettera de humanitära insatserna med stöd till de flyktingmottagande grannländer som bedöms vara i störst behov av bistånd.

Den allvarliga utvecklingen i Ukraina, vilket påtagligt har en destabiliserande inverkan på hela det östliga närområdet, kommer fortsatt vara en prioriterad fråga. Regeringen har ett särskilt fokus vad gäller utsatta människor framför allt i östra Ukraina. Ukraina har under det gångna året varit utsatt för främst politiska, men även påtagliga ekonomiska, påfrestningar. Trots detta genomför landets regering nu med stor beslutsamhet reformer för EU-närmande. Av stor vikt är en mer effektiv och transparent offentlig förvaltning som ska närma sig europeisk standard. EU:s påverkansarbete har en särskild roll i det här arbetet.

Sedan april 2012 har Sverige varit ledande i en pilotsatsning i Liberia inom ramen för New Deal som syftar till att pröva vägar för ett nytt bistånd i och politisk dialog med sviktande länder. Utbrottet av ebola har emellertid gjort att New Deal har pausats temporärt. När epidemin är över är det viktigt att fortsätta att omsätta New Deals principer samt att använda lärdomar och erfarenheter i policy för svenskt agerande i FN, EU, Världsbanken och gentemot andra bilaterala givare.

Sverige kommer under 2015 att ta fram en ny handlingsplan för säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet och dess efterföljande resolutioner. Under 2014 har regeringen en inkluderande process med konsultationer med civila samhället, myndigheter, departement och riksdagen, som ska ligga till grund för den nya handlingsplanen.

Regeringen har gett Folke Bernadotteakademien (FBA) i uppdrag att

genomföra en studie av efterlevnaden av resolution 1325 i EU:s insatser. Rekommendationerna från FBA:s rapport kommer under 2015 att användas för att fortsätta påverka och reformera EU:s implementering av resolution 1325 i sina insatser. Vidare görs insatser för minhantering och för att förhindra illegal spridning av små och lätta vapen.

Genom svensk medverkan i internationella fredsfrämjande insatser kan Sverige bidra till att förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter samt bidra till fredsbyggande. Kvinnors aktiva deltagande och ledarskap i fredsprocesser och försoningsarbete är en förutsättning för hållbara lösningar. Efterfrågan på civila fredsinsatser i världen är stor och ökar alltjämt. Regeringen har ambitionen att bidra till civila insatser i Ukraina och fortsätter samtidigt med insatser på Balkan, Afghanistan, Georgien och i Afrika söder om Sahara. Sveriges huvudsakliga inriktning ska möjliggöra ett långsiktigt engagemang och bestående resultat.

Sverige kommer även att följa upp arbetet som ordförandeland i FN:s fredsbyggande fonds rådgivande grupp. Fokus kommer fortsatt att ligga på fondens strategiska nisch och mervärde globalt, dess samverkan framför allt med internationella finansiella institutioner och dess arbete med översyn och utvärdering.

Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållande av mänsklig värdighet

De senaste åren har miljontals människor drabbats av allvarliga humanitära kriser och katastrofer som kriget i Syrien, tyfonen på Filippinerna och svälten på Afrikas horn. Gapet mellan de humanitära behoven och biståndsfinansieringen ökar. Sverige är en av världens största humanitära biståndsgivare. Regeringen ser ett stort värde i att fortsatt värna de humanitära principerna och principerna om ett gott humanitärt givarskap. Sverige är fortsatt pådrivande inom det internationella reformarbetet för att stärka resultatarbetet och humanitärt ledarskap och samordning i fält för att det humanitära biståndet ska bli så effektivt som möjligt. En central fråga för effektivt humanitärt bistånd, där Sverige även fortsättningsvis ska arbeta aktivt, är de

humanitära aktörernas möjlighet att nå fram till drabbade människor.

Den svåra och utdragna konflikten i Syrien drabbar den civila befolkningen, inte minst kvinnor och unga människor, särskilt hårt. Omkring 10,8 miljoner människor är nu i behov av humanitärt stöd inom landet. Under 2014 har den regionala situationen ytterligare komplicerats genom oroligheterna i Irak. Krisen har lett till att omkring 1,2 miljoner människor tvingats lämna sina hem. Mycket talar för att krisen i Irak blir utdragen och att omfattande humanitära insatser kommer krävas i Irak under en lång period. Ebolautbrottet i Västafrika utgör en multidimensionell kris som bl. a. kräver en omfattande humanitär respons.

Medan konflikten i Syrien får mycket uppmärksamhet pågår andra kriser i världen som inte är lika synliga och där de humanitära behoven är omfattande. I t.ex. den Centralafrikanska republiken är behovet av skydd för civilbefolkningen omfattande, och berör direkt eller indirekt landets 4,6 miljoner invånare.

Människor som lever i Sahelregionen lider fortfarande av den svåra torkans efterverkningar. Över 11 miljoner människor saknar en tryggad livsmedelsförsörjning men siffran förväntas stiga till 20 miljoner under 2014. Konflikten i Mali har förvärrat den humanitära situationen. Tchad är ett annat land i regionen med stora humanitära behov.

I Sydsudan har stridigheter och våld lett till en ny humanitär krissituation. Hjälporganisationer uppskattar att över 1,3 miljoner människor lever som internflyktingar som en följd av stridigheterna. Uppskattningsvis saknar 3,9 miljoner människor i landet en tryggad livsmedelsförsörjning.

Den svåra torka som drabbade Afrikas horn 2011 ledde till att tusentals människor svält ihjäl. I Somalia bidrar konflikter och höga livsmedelspriser till att befolkningen fortsatt är mycket utsatt, även om antalet akut drabbade har minskat. I landet finns enligt FN:s flyktigorgan UNHCR mer än 1 miljon internflyktingar. Den humanitära situationen i Jemen har varit mycket allvarlig under en lång period men har förvärrats de senaste åren genom politisk instabilitet, interna konflikter, stridigheter och terrorism. Klimatförändringar riskerar att långsiktigt ytterligare förvärra den humanitära situationen i världen till följd av bl.a.

ökande torka i vissa regioner och översvämningar i andra.

Sveriges särställning på det humanitära området bygger på ett långvarigt och aktivt påverkansarbete för att utveckla den humanitära politiken i kombination med stora finansiella bidrag. Denna särställning är ett viktigt verktyg för att bidra till den internationella politikutvecklingen på ett innovativt och ansvarsfullt sätt. Sveriges särställning bör värnas och vidareutvecklas. Vad gäller det icke-finansiella engagemanget finns det stora möjligheter och förväntningar på Sverige som humanitär aktör.

Svenskt humanitärt bistånd ska riktas dit de akuta behoven av hjälp är som störst. Regeringen anser att det humanitära biståndet ska möjliggöra för humanitära aktörer att bistå flyktingar och internflyktingar med effektivt skydd och stöd, oavsett om människor tar sin tillflykt till flyktingläger, städer eller värdfamiljer. Sverige tar ett stort ansvar när det gäller att ta emot människor som flyr från förtryck, krig eller förföljelse. I enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer ska Sverige kunna hjälpa en person som är i behov av skydd genom att bekosta omhändertagandet första året som personen befinner sig i Sverige som flykting.

Nya globala utvecklings- och hållbarhetsmål bortom 2015

Sverige ska bidra aktivt till en ambitiös och bred post-2015 dagordning inom FN för att utrota fattigdom och främja hållbar utveckling. De mellanstatliga förhandlingarna förväntas inledas under början av 2015. Samstämmighet mellan politikområden i syfte att bidra till global utveckling bör präglade den nya utvecklingsdagordningen. Sverige kommer därför att i enlighet med Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling (PGU) arbeta för att de tre dimensionerna av hållbar utveckling (den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga) integreras och uttrycks i en uppsättning universella mål giltiga för alla, såväl på nationell nivå som på regional och global nivå. Sverige kommer aktivt att delta i EU-arbetet för att säkra genomslag för svenska prioriteringar, bl.a. jämställdhet, miljö- och klimathänsyn och hållbar användning av naturresurser och tryggad livsmedelsförsörjning.

En central fråga i de internationella förhandlingarna gäller medel för genomförande. Det är av yttersta vikt att mer kapital genereras för att finansiera global utveckling. Sverige kommer därför att verka för att konkreta åtgärder identifieras som gör det möjligt att uppnå dessa nya mål.

Multilateral utvecklingspolitik och humanitär politik – en stark svensk röst i FN

Många globala utmaningar hanteras bäst genom att länder tar ett gemensamt globalt ansvar i ett multilateralt samarbete; så som i FN:s olika organ, Världsbanken, de regionala utvecklingsbankerna och andra multilaterala organisationer. Det gäller såväl fattigdomsbekämpning, jämställdhet och hot från konflikter som klimatförändringar, hållbar utveckling och globala gemensamma nyttigheter. Detsamma gäller arbetet för effektiva humanitära insatser och för ett väl fungerande humanitärt system som bidrar till att rädda liv och lindra nöd.

En betydande del av Sveriges medel till internationellt utvecklingssamarbete och humanitärt stöd går därför genom multilaterala samarbeten, så som olika FN-organ samt EU. Därför ska det bilaterala och det multilaterala utvecklingssamarbetet baseras på samma prioriteringar och liksom när det gäller bilateralt utvecklingssamarbete är det viktigt att även det multilaterala utvecklingssamarbetet bygger på partnerländernas ägarskap. Det är också viktigt att låg- och medelinkomstländerns inflytande i de multilaterala organisationerna stärks så att deras perspektiv på utvecklingssamarbetet hörs.

FN utgör navet i det internationella samfundet. Därför måste organisationen genom fortsatt reformarbete rustas för att kunna hantera de globala utmaningarna. En av grundpelarna i det internationella utvecklingssystemet är FN:s utvecklingsprogram (UNDP), vars omfattande närvaro och kapacitet på landnivå i många avseenden är en förutsättning för att andra organisationer framgångsrikt ska kunna genomföra sin verksamhet. För att organisationer som GAVI och GFATM ska kunna leverera konkreta resultat är också WHO:s normativa arbete en grundbult. På samma sätt är GAVI beroende av FN:s barnfond (Unicef). UNDP har även en

central roll i arbetet med att stärka FN-organisationernas samarbete på landnivå. Dessa uppdrag kommer att bli än viktigare när den nya globala utvecklingsdagordningen post-2015 har antagits och världen har nya gemensamma hållbarhetsmål. Regeringen avser därför prioritera arbetet med att stärka FN:s förmåga och kapacitet att möta de globala utvecklingsutmaningarna, liksom de omfattande humanitära behoven. I detta arbete är UNDP:s och UNOCHA:s (FN:s kontor för humanitär samordning) samordnande uppdrag centrala.

Sverige ska ge fortsatt starkt stöd till arbetet via multilaterala organisationer för ökad jämställdhet och kvinnors rättigheter, inte minst på SRHR-området. FN:s befolkningsorgan UNFPA och FN:s jämställdhetsorgan UN Women gör viktiga insatser. Regeringen avser prioritera dessa organisationers arbete.

Många gånger är det effektivt att samordna insatser genom det multilaterala systemet och ofta har FN genom sin unika legitimitet en trovärdighet som skapar möjligheter att nå resultat. Därför ska Sverige verka för att FN:s normativa arbete stärks inom utvecklingspolitikens olika områden.

Sverige är en stor multilateral givare. Sveriges inflytandegrad och påverkansmöjligheter inom utvecklingspolitiken och den humanitära verksamheten ska stå i proportion till storleken på biståndet. Detta genom de styrelseposter Sverige har och genom påverkande arbete i olika forum. Sverige ska också verka för att fler svenskar ska vara verksamma i internationella organisationer. Regeringen avser att utarbeta en FN-strategi och arbeta för att Sveriges inflytande i FN stärks.

Arbetet med att stärka de multilaterala organisationernas arbete med resultat, jämställdhetsintegrering, antikorrupcion, transparens och effektivitet ska fortsätta. Kopplingen mellan transparens och ansvarsutkrävande ska betonas.

Insatser för EU-närmande genom ökad ekonomisk integrering, stärkt demokrati och miljö- och klimatinsatser

De sex länder som ingår i Östliga partnerskapet står fortsatt inför stora utmaningar. Målsättningen att politiskt och ekonomiskt närma sig den Europeiska unionen utgör en

viktig drivkraft i en stor del av regionen. Insatser behövs för ökad ekonomisk integrering med EU, för stärkt demokrati samt för förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan.

Trots de påtagliga påfrestningarna som Ukraina under året har varit utsatt för, både politiskt och ekonomiskt, fortsätter landets regering att med stor beslutsamhet genomdriva reformer för EU-närmande. Under våren och sommaren har tre nya associeringsavtal undertecknats mellan EU och Ukraina, Moldavien och Georgien, vilket innebär att djupgående frihandelsområden upprättats mellan unionen och de tre länderna. EU har även s.k. viseringsdialoger med partnerländerna, där viseringsfrihet kopplats till genomförandet av viktiga reformer. Armenien, Azerbajdzjan och Vitryssland har ett fortsatt intresse av att utveckla samarbetet med EU, men har generellt uppvisat en lägre ambitionsnivå i sitt reformarbete.

Serbiens inledande av förhandlingar om EU-medlemskap i januari 2014 innebar ett viktigt steg för den fortsatta EU-integrationen av länderna på Västra Balkan. En överenskommelse 2013 om normalisering av relationerna mellan Serbien och Kosovo banade väg för den serbiska förhandlingsstarten. Även utvecklingen i Albanien har i viss mån gått framåt och landet erhöll kandidatlandsstatus i juni 2014. Utvecklingen i Bosnien och Hercegovina visar få framsteg. Detta har inneburit att EU genomfört en kraftig neddragning av sitt förmedlemskapsstöd, vilket också kan få följder för det svenska biståndet. Översvämningarna i Bosnien och Hercegovina och Serbien sommaren 2014 orsakade stort mänskligt lidande och omfattande skador på ländernas infrastruktur. Ett långsiktigt återuppbyggnadsarbete kommer att krävas, till vilket EU och flera länder, däribland Sverige, utlovade stöd vid en givarkonferens i juli 2014.

Turkiets EU-närmande visade vissa framsteg, såsom öppnandet av kapitel 22 regionalpolitik och påbörjandet av dialogen om visaliberalisering under hösten 2013. Sedan dess har landet befunnit sig i en turbulent inrikespolitisk situation med lokal- och presidentval under 2014 samt parlamentsval 2015, vilket medfört en negativ inverkan på reformagendan.

EU:s utvecklingsamarbete

Sverige ska verka för att EU-gemensamma grundläggande politiska värderingar i så stor utsträckning som möjligt genomsyrar genomförandet av EU:s bistånd och att EU stärker rollen som global utvecklingspolitisk aktör. EU är en tongivande aktör inom flera politikområden som påverkar global utveckling. I enlighet med Sveriges politik för global utveckling (PGU) kommer Sverige att aktivt verka för ökad samstämmighet mellan EU:s politikområden i syfte att bidra till rättvis och hållbar global utveckling. EU-kommissionens ambition att tillämpa ett mer integrerat arbetssätt är positivt i detta syfte. Sverige ska bl.a. verka för att ett nytt arbetsprogram för samstämmighet tas fram inom EU.

Sverige ska bedriva ett aktivt påverkansarbete för att få genomslag för EU:s biståndsagenda (Agenda for Change) i EU:s utvecklingsamarbete, dels på ett övergripande plan, dels inom ett antal för Sverige biståndspolitiskt prioriterade sakfrågor. Inom ramen för EU-gemensam programmering ska Sverige bl.a. verka för att programmeringen är baserad på och anpassad till samarbetsländernas utvecklingsplaner för att uppnå ökat ägarskap och att utlandsmyndigheterna deltar aktivt i genomförandet av EU:s nya biståndsagenda med fokus på EU-gemensam programmering. Vad gäller de prioriterade sakfrågorna ska Sverige framför allt verka för tydligare fokus på i) mål och resultat, ökad biståndseffektivitet och transparens, ii) mänskliga rättigheter, demokrati och rättighetsperspektivet, iii) säkerhet, instabilitet och transition, iv) jämställdhet och kvinnors rättigheter, v) miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling, och vi) privatsektorutveckling. En viktig process för regeringen det kommande året blir framtagandet av en ny handlingsplan för ökad jämställdhet inom EU:s utvecklingsamarbete.

På många håll i världen förändrar klimatet människors levnadsvillkor helt. Det ligger en djup orättvisa i att de som bidragit minst till den globala uppvärmningen är de som drabbas värst av klimatförändringarna. FN:s klimattoppmöte i Paris nästa år anses av många vara sista chansen för världen att enas om ett klimatavtal som gör att tvågradersmålet kan nås. EU:s nya politik kommer att vara ribban för övriga länder. Sverige

ska därför vara en förebild och en pådrivande kraft i EU gällande klimaträttvisa.

Det svenska biståndets förvaltning

För att effektivt bidra till en rättvis och hållbar global utveckling ska svenskt bistånd utgöra en integrerad del i politiken för global utveckling. Biståndet ska ha en långsiktig och strategisk inriktning, ett sammanhållet policyramverk och en tydlig styrning. Biståndet ska hanteras av en modern och väl fungerande förvaltning, med tydliga roller och god ordning och öppenhet.

En ny biståndspolitisk plattform tas fram för att säkerställa att centrala erfarenheter från biståndets genomförande och perspektiv finns med. Syftet är bl. a. att i processen fånga centrala delar av den internationella utvecklingsagendan som formas under 2015. Arbetet kommer att bedrivas i bred dialog med biståndets aktörer för att vidga debatten i Sverige om biståndets bidrag till utveckling och om samspelet med andra politikområden till stöd för en hållbar utveckling och kampen mot fattigdom.

Nya strategier

Regeringen avser att under 2015 fortsätta arbetet med att besluta om och genomföra strategier (tidigare resultatstrategier) för biståndsverksamhet i länder och regioner, för samarbetet med multilaterala organisationer och för tematiskt inriktad biståndsverksamhet. Regeringen avser inom ramen för detta arbete att avbryta den utfasning av det bilaterala biståndet till Burkina Faso och Bolivia som påbörjades 2013 respektive 2014. Det bilaterala biståndet med de två länderna ska återupptas.

Strategier är de styrintstrument som operationaliserar den svenska biståndspolitiken. Strategierna ska fortsatt tydligt beskriva vilka resultat det svenska biståndet ska vara med och bidra till. Regeringen avser att under 2015 förstärka förutsättningarna för en kvalitativ resultatuppföljning. Det är viktigt att tillräckliga resurser avsätts för uppföljning, utvärdering och analys av biståndets genomförande, resultat och effektivitet.

Fortsatt arbete med öppenhet och transparens

Transparens och öppenhet är förutsättningar för ett effektivt bistånd och ansvarsutkrävande, såväl i Sverige som i våra samarbetsländer. Hela biståndskedjan – från politikens utformning och budgetering till resultat och analys – ska präglas av insyn och öppenhet. Därigenom främjas även delaktighet, nytänkande och bättre beslutsunderlag. Samtidigt minskar risken för korruption och ineffektivt resursutnyttjande. Sverige ska också vara drivande inom givarsamfundet på detta område.

Som ett led i arbetet för öppenhet och transparens inom biståndet har Sida tidigare fått i uppdrag att vidareutveckla den webbaserade informationstjänsten Openaid.se i syfte att förbättra datakvaliteten, utöka informationen, samt göra den mer lättillgänglig och öka användbarheten. Uppdraget ska redovisas till regeringen i januari 2015.

På det internationella planet arbetar Sverige inom International Aid Transparency Initiative (IATI) för att givarländer, civilsamhällesorganisationer, privata aktörer m.fl. ska publicera information om sina utvecklingsflöden enligt en internationellt överenskommen standard. Regeringen kommer fortsätta att aktivt driva frågor om biståndstransparens inom EU och multilaterala organisationer.

Sverige deltar även i Open Government Partnership (OGP), ett globalt partnerskap mellan regeringar, civilsamhällesorganisationer och privata aktörer för att stärka öppenhet, transparensfrågor och ansvarsutkrävande inom nationell förvaltning. I den svenska handlingsplanen för 2014-2016 har Sverige gjort flera åtaganden om fortsatta insatser för ökad biståndstransparens.

Informations-, opinions- och påverkansarbete

Civilsamhällesorganisationer (CSO:s) har en viktig roll inte bara i genomförandet av biståndet utan också när det gäller att skapa opinion kring och förmedla sina och samarbetspartnerns

erfarenheter från biståndet och vad som hindrar och driver utveckling. Regeringen avser därför att se över förutsättningarna för stödet till informations-, opinions- och påverkansarbete inför att en ny strategi för informations- och kommunikationsverksamheten inom biståndet tas fram. Synergier med andra strategier som omfattar civilsamhällets aktörer ska tas tillvara, inte minst strategin för Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering.

Ett tydligare fattigdomsfokus i det samlade globala biståndet

Inom OECD/DAC förs diskussioner kring en eventuell förändring av definitionen av bistånd i ljuset av att omvärlden har förändrats sedan begreppet Official Development Assistance (ODA) myntades 1969. I många givarländer som i dag inte når upp till FN:s mål om att minst 0,7 procent av BNI ska gå till bistånd finns en önskan att utvidga själva ODA-begreppet så att fler typer av finansiella flöden ska kunna räknas som ODA. För regeringen är det viktigt att ODA har ett tydligt fattigdomsfokus och definieras på ett sätt som bibehåller en trovärdighet kring begreppet. Andra finansieringsflöden som gynnar utveckling bör stimuleras, mätas och följas upp, men separat från ODA för att inte urvattna ODA-begreppet.

Ett innovativt bistånd

För att kunna bedriva ett effektivt och resultatriktat bistånd i den alltmer komplexa miljön som biståndet verkar i krävs en kontinuerlig utveckling av samarbetsformer och finansieringslösningar. Det innebär att engagera och söka kunskap från såväl traditionella som icke-traditionella aktörer i biståndet för att nå bästa resultat i varje insats. Ett innovativt bistånd kan spela en viktig roll för att generera andra större flöden för att hantera de globala utmaningar som världen står inför, inte minst på klimatområdet.

2.6 Beskrivning av anslagsposterna

I tabellerna nedan redovisas utfall 2013 samt fördelning av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* per anslagspost 2014.

Tabell 2.14 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	Utfall 2013	Budget 2014 ¹
Humanitära insatser	2 804 704	2 877 500
Informations- och kommunikationsverksamhet	91 746	91 471
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 522 128	1 672 128
Regional och bilaterala strategier för Asien	1 553 738	1 480 000
Bilaterala strategier för Latinamerika	557 116	510 000
Regionala och bilaterala strategier för Afrika	5 121 079	5 198 579
Regional och bilaterala strategier för Mellanöstern och Nordafrika	798 165	835 000
Reformsamarbete i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet ²	-	1 116 760
Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering	765 103	909 603
Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling	587 321	729 500
Globala insatser för socialt hållbar utveckling	834 562	1 287 000
Globala insatser för ekonomiskt hållbar utveckling	695 802	684 724
Globala insatser för mänsklig säkerhet	200 104	200 000
Kapacitetsutveckling och utbyten	420 218	473 000
Forskningssamarbete	841 932	835 879
SUMMA	16 793 718	18 901 144

¹ Inklusive vår- och höständringsbudgetar 2014. Regeringen beslutar om fördelning på anslagspostnivå i regleringsbrev.

² Anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* ingår från 2014 i anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*.

Tabell 2.15 Reformsamarbete i Östeuropa genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	Utfall 2013
Reformsamarbete i Östeuropa ¹	1 023 213
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället ²	49 882
SUMMA	1 073 095

¹ Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, anslagspost Reformsamarbete i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.

² Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, anslagspost Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället.

Tabell 2.16 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl.

Tusental kronor

	Utfall 2013	Budget 2014 ¹
Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	3 993 072	3 724 354
Multilaterala och internationella organisationer och fonder	6 774 187	5 968 786
Strategiskt inriktade bidrag	247 277	269 279
Konferenser, seminarier, utredningar och projekt	15 831	34 400
Svenska institutet i Alexandria	11 622	13 900
Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul	-	7 000
SUMMA UD	11 041 989	10 017 719
Rikspolisstyrelsen	167 084	184 000
Kriminalvården	22 899	29 000
Åklagarmyndigheten	1 941	4 000
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	38 233	41 000
Domstolsverket	1 692	4 000
Folke Bernadotteakademin	106 607	77 720
Svenska institutet	115 757	226 150
Nordiska Afrikainstitutet	13 525	14 000
Strålsäkerhetsmyndigheten		13 000
Kammarkollegiet	34 741	34 000
Vetenskapsrådet	165 849	170 000
Riksgäldskontoret	7 500	5 539
	675 828	805 409
SUMMA	28 511 533	29 724 272

¹ Inklusive vår- och höständringsbudget 2014.**Tabell 2.17 Reformsamarbete i Östeuropa genom UD m.fl.**

Tusental kronor

	Utfall 2013
Reformsamarbete i Östeuropa ¹	36 516
Konferenser, seminarier och utredningar ²	327
Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul ³	7 415
SUMMA UD	44 258
Svenska institutet ⁴	25 631
Strålsäkerhetsmyndigheten ⁵	12 025
Folke Bernadotteakademin ⁶	6 470
	44 126
SUMMA	88 384

¹ Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, anslagspost Strategiskt inriktade bidrag.² Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, anslagspost Konferenser, seminarier, utredningar och projekt.³ Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, anslagspost Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul⁴ Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, disponeras av Svenska institutet.⁵ Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, disponeras av Strålsäkerhetsmyndigheten.⁶ Medel har från och med 2014 förts till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* disponeras av Folke Bernadotteakademin.

Tabell 2.18 De 10 största kärnstöden till multilaterala organisationer 2013-2014¹*Tusental kronor*

	Årsbidrag 2013	Budget 2014
Globala fonden mot hiv, tuberkulos och malaria (GFATM)	750 000	500 000
FN:s flyktingkommissarie (UNHCR)	582 360	640 000
FN:s världslivsmedelsprogram (WFP)	511 980	550 000
FN:s barnfond (Unicef)	464 600	550 000
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	427 800	485 000
FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)	569 200	410 000
Globala vaccinalliansen (GAVI)	468 000	350 000
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	561 200	495 000
FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar (UNRWA)	282 000	282 000
FN:s samlade program mot hiv och aids (UNAIDS)	244 720	230 000
SUMMA	4 861 860	4 492 000

¹ Avser ap.31 Multilaterala och internationella organisationer och fonder, exklusive stöd till Europeiska utvecklingsfonden (EUF).

2.7 Budgetförslag

2.7.1 1:1 Biståndsverksamhet

Tabell 2.19 Anslagsutveckling för 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

2013	Utfall	28 511 533	Anslags- sparande	510 567
2014	Anslag	29 724 272 ¹	Utgifts- prognos	29 924 272
2015	Förslag	28 851 579		
2016	Beräknat	31 841 063		
2017	Beräknat	36 442 477		
2018	Beräknat	39 082 763		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för internationellt bistånd. Medlen från anslaget får även användas för att subventionera premier för avgifter avseende statens garantier för Nordiska investeringsbankens låneanordning för miljöinvesteringar som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition och för viss verksamhet vid Sida Partnership forum i Härnösand. Anslaget får även användas för viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner samt temporär verksamhet inom avgränsade projekt.

Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter som beräknas uppgå till ca 90 miljoner kronor, vid myndigheter som genomför internationellt bistånd.

Kompletterande information

Medel från anslaget får användas för att subventionera premier för garantier i enlighet med förordningen (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklings-samarbete.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 000 000 kronor 2016–2026.

Skälen för regeringens förslag: För att främja en högre grad av förutsägbarhet i biståndsgivningen behöver ekonomiska avtal inom biståndsverksamheten kunna ingås. Nya åtaganden beräknas uppgå till drygt 20 miljarder kronor. Myndigheter som disponerar bemyndiganden under anslaget är bland andra Regeringskansliet, Sida, Svenska institutet, Vetenskapsrådet och Strålsäkerhetsmyndigheten.

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som Regeringskansliet beslutar om beräknas nya åtaganden göras 2015 till ett belopp om ca 2,5 miljarder kronor. Framför allt rör det sig om den globala vaccinalliansen (GAVI) och 12:e påfyllnaden i Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF). År 2016 beräknas infriade åtaganden uppgå till drygt 8 miljarder kronor och 2017 till drygt 5 miljarder kronor. Mellan 2018 och 2025 beräknas infriade åtaganden uppgå till ca drygt 23 miljarder.

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som Sida disponerar beräknas nya åtaganden göras 2015 till ett belopp om knappt 18 miljarder kronor. Åtagandena består av insatser som löper under flera år och som berör alla Sidas verksamheter. Nya och tidigare gjorda ekonomiska åtaganden medför behov av framtida anslag t.o.m. 2022. År 2016 beräknas infriade åtaganden uppgå till drygt 14 miljarder kronor, 2017 till drygt 9 miljarder kronor. Mellan 2018 och 2022 beräknas infriade åtaganden uppgå till drygt 8 miljarder kronor. De angivna beloppen är osäkra. Utfallet kan bl.a. komma att påverkas av att avtal tecknas senare än beräknat samt att det i mottagarländerna inträffar oförutsedda händelser som inverkar på planerade beslut om projekt och program. Förändringar kan även inträffa på grund av att utbetalningar av redan beslutade insatser förskjuts över tiden.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda

åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 000 000 kronor 2016–2026.

Tabell 2.20 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet

miljoner kronor

	Utfall 2013	Prognos ¹ 2014	Förslag 2015	Beräknat 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018–2026
Ingående åtaganden	37 018	45 610	69 153			
Nya åtaganden	21 261	41 797	20 588			
Infriade åtaganden	-13 976	-18 253	-19 528	-23 279	-15 096	-31 838
Utestående åtaganden	44 308	69 153	70 213			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	60 250	69 221	71 071			

¹ Utfall utestående åtaganden 2013 för anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* om 1 302 miljoner kronor ingår fr.o.m. 2014 i ingående åtaganden i anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*. Ingående åtaganden 2013 på anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* uppgick till 1 566 miljoner kronor. Anslaget 2:1 upphörde fr.o.m. 2014.

Garantigivning

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Bemyndigandet omfattar ett statligt garantiåtagande avseende Sidas garantigivning. Denna innefattar såväl äldre system för biståndsgarantier och fristående garantier som garantier enligt det system som infördes 2009. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor.

Bemyndigande att besluta om deltagande i stiftelse inom andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer i främst Afrika inom området klinisk prövning (EDCTP2)

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att besluta om deltagande i den stiftelse som bildats som genomförandestruktur för det andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP2).

Skälen för regeringens förslag: Partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP) inrättades 2003 för att hantera den globala hälsokris som orsakas av de tre största fattigdomsrelaterade sjukdomarna – hiv/aids, malaria och tuberkulos – och för att fullgöra EU:s åtagande att uppnå FN:s millennieutvecklingsmål till 2015. Sverige har genom Sida under åren 2006 – 2013 bidragit med ca 95 miljoner kronor från biståndsmedel till EDCTP under det första programmet. Europaparlamentet och rådet beslutade den 24 april 2014 om unionens deltagande i ett andra program för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP2) inom ramen för Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020). För genomförande av det andra programmet har en stiftelse med säte i Haag, Nederländerna, bildats. Medverkande stater ska utse en myndighet/institution som företrädare och medlem i stiftelsen. Sverige har aviserat sin avsikt om ett fortsatt stöd under andra programmet (EDCTP2). Finansiering av det svenska deltagandet sker genom Sida. Finansiering görs inom ramen för de medel och ramar som anslås för anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*. Regeringen välkomnar ett deltagande i EDCTP2 och föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om deltagande i den stiftelse som inrättats för ändamålet.

Regeringens överväganden

Anslaget tillförs 500 000 000 kronor för att finansiera klimatinsatser i utvecklingsländer.

För 2015 föreslår regeringen att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* anvisas 28 851 579 000 kronor, vilket är en minskning med 872 693 000 kronor jämfört med anslagna medel för 2014 (inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014). För 2016, 2017 och 2018 beräknas anslaget till 31 841 063 000 kronor, 36 442 477 000 kronor respektive 39 082 763 000 kronor.

Tabell 2.21 Härlledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014¹	30 678 462	30 678 462	30 678 462	30 678 462
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	487 159	487 659	487 659	488 659
Övriga makro-ekonomiska förutsättningar	2 074 800	4 033 200	6 097 200	8 103 600
Volym	15 000	15 000	15 000	15 000
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	-4 403 842	-3 373 258	-835 844	-202 958
Förslag/beräknat anslag	28 851 579	31 841 063	36 442 477	39 082 763

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet 2013/14:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.7.2 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 2.22 Anslagsutveckling för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Övrigt	Totalt
2013	Utfall	979 699	Anslags-sparande	25 498
2014	Anslag	977 379 ¹	Utgifts-prognos	977 853
2015	Förslag	988 393		
2016	Beräknat	992 543 ²		
2017	Beräknat	1 008 562 ³		
2018	Beräknat	1 035 051 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 985 918 tkr i 2015 års prispivå.

³ Motsvarar 985 976 tkr i 2015 års prispivå.

⁴ Motsvarar 986 059 tkr i 2015 års prispivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter för samarbete inom Östersjöregionen, som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition.

Regeringens överväganden

Sida har fortsatt att utveckla myndighetens förmåga och effektivitet i biståndet. En förbättrad intern styrning och kontroll har etablerats inom myndigheten. Samtidigt som myndigheten stärker sin förmåga innebär prioriteringarna för biståndet ökade krav i myndighetens uppdrag. Regeringen prioriterar ett modernt och katalytiskt bistånd.

För 2015 föreslår regeringen att anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* anvisas 988 393 000 kronor, varav 5 000 000 kronor inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition. För 2016, 2017 och 2018 beräknas anslaget till 992 543 000 kronor, 1 008 562 000 kronor respektive 1 035 051 000 kronor.

Tabell 2.23 Härlledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Tusental kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014¹				
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	4 079	10 727	26 740	53 231
Beslut ³	-875	-3 373	-3 367	-3 369
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	988 393	992 543	1 008 562	1 035 051

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet. 2013/14:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2014. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2016–2018 är preliminär.

³ Syftet med åtgärden är att bidra med finansiering till prioriterade satsningar.

2.7.3 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tabell 2.24 Anslagsutveckling för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2013	14 332		3
2014	14 319 ¹		13 962
2015	Förslag	14 353	
2016	Beräknat	14 392 ²	
2017	Beräknat	14 618 ³	
2018	Beräknat	15 001 ⁴	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 14 317 tkr i 2015 års prisnivå.

³ Motsvarar 14 318 tkr i 2015 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 14 319 tkr i 2015 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Nordiska Afrikainstitutets förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

Nordiska Afrikainstitutet (NAI) har, enligt förordningen (2007:1222) med instruktion för Nordiska Afrikainstitutet, som uppgift att främja och bedriva vetenskaplig forskning om Afrika, sprida kvalificerad och relevant information inklusive föra en aktiv policydialog samt bevaka och tillgängliggöra litteratur om det moderna Afrika. Arbete utförs inom tre verksamhetsområden: forskning, kommunikation och bibliotek.

Regeringens överväganden

Mot bakgrund av den översyn av Nordiska Afrikainstitutets verksamhet och roll som Statskontoret presenterade 2013 har myndigheten under 2013 vidtagit åtgärder för att stärka verksamhetens fokus på resultat. Myndigheten har fortsatt att utveckla verksamheten genom ett ökat antal forskartjänster, ett ökat utbyte med afrikanska och nordiska länder och en alltmer aktiv policydialog.

Regeringen bereder fortsatt de förslag som Statskontoret presenterade.

För 2015 föreslår regeringen att anslaget 1:3 Nordiska Afrikainstitutet anvisas 14 353 000 kronor. För 2016, 2017 och 2018 beräknas anslaget till 14 392 000 kronor, 14 618 000 kronor respektive 15 001 000 kronor.

Tabell 2.25 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014 ¹	14 319	14 319	14 319	14 319
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	47	122	348	731
Beslut ³	-13	-49	-49	-49
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	14 353	14 392	14 618	15 001

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet. 2013/14:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2014. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2016–2018 är preliminär.

³ Syftet med åtgärden är att bidra med finansiering till prioriterade satsningar.

2.7.4 1:4 Folke Bernadotteakademin

Tabell 2.26 Anslagsutveckling 1:4 Folke Bernadotteakademin

Tusental kronor

2013	Utfall	62 240	Anslags- sparande	743
2014	Anslag	98 018 ¹	Utgifts- prognos	96 326
2015	Förslag	99 651		
2016	Beräknat	100 219 ²		
2017	Beräknat	101 888 ³		
2018	Beräknat	104 578 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 99 402 tkr i 2015 års prisnivå.

³ Motsvarar 99 408 tkr i 2015 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 99 417 tkr i 2015 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas till Folke Bernadotteakademinns förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

Folke Bernadotteakademin har i uppgift att stödja internationell fredsfrämjande verksamhet.

Regeringens överväganden

Folke Bernadotteakademin har rekryterat och sänt ut civil personal till internationella fredsinsatser, bedrivit utbildning och övning, samt främjat och bedrivit erfarenhetshantering, doktrin- och metodutveckling och forskning inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten har fortsatt att utveckla och konsolidera instrument och verktyg inom civilt fredsfrämjande, såsom

bl.a. genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet, säkerhetssektorreform (SSR), avvapning och återanpassning av före detta kombattanter (DDR) och multifunktionell samverkan.

Från och med den 1 januari 2014 har Folke Bernadotteakademin en ny och renodlad instruktion som definierar myndighetens grunduppdrag, samt en ny och förenklad anslagsstruktur. Den nya anslagsstrukturen innebär bl.a. att myndighetens förvaltningskostnader samlas i ett utökat förvaltningsanslag.

För 2015 föreslår regeringen att anslaget 1:4 *Folke Bernadotteakademin* anvisas 99 651 000 kronor. För 2016, 2017 och 2018 beräknas anslaget till 100 219 000 kronor, 101 888 000 kronor respektive 104 578 000 kronor.

Tabell 2.27 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:4 Folke Bernadotteakademin

Tusental kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014 ¹	98 018	98 018	98 018	98 018
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	1 721	2 541	4 209	6 899
Beslut ³	-88	-340	-339	-339
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	99 651	100 219	101 888	104 578

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet. 2013/14:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2014. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2016–2018 är preliminär.

³ Syftet med åtgärden är att bidra med finansiering till prioriterade satsningar.

2.7.5 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 2.28 Anslagsutveckling för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

2013	Utfall	38 424	Anslags- sparande	528
2014	Anslag	40 000 ¹	Utgifts- prognos	40 500
2015	Förslag	40 000		
2016	Beräknat	40 000		
2017	Beräknat	40 000		
2018	Beräknat	40 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete. Medlen används i överensstämmelse med OECD/DAC:s definition av bistånd och inom ramen för målen för svensk biståndspolitik.

Kompletterande information

Enligt lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska Riksrevisionen bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen beslutat

Tabell 2.29 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	Utfall 2013	Prognos 2014	Förslag 2015	Beräknat 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018
Ingående åtaganden	19 505	17 325	11 632			
Nya åtaganden	8 184	8 000	19 500			
Infriade åtaganden	-10 364	-13 693	-8 510	-9 391	-6 500	-6 731
Utestående åtaganden	17 325	11 632	22 622			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	20 000	20 000	25 000			

Riksrevisionens överväganden

Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete utgör en viktig del av Sveriges internationella utvecklingssamarbete.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksrevisionens förslag: Riksrevisionen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2016–2018.

Skälen för Riksrevisionens förslag: De samarbetsavtal om internationellt utvecklingssamarbete som Riksrevisionen ingår förutsätter fleråriga åtaganden. Flera större avtal löper ut under kommande år och behöver förnyas eller ersättas. Behovet av beställningsbemyndigande ökar därför något. Riksrevisionen bör därför bemyndigas att under 2015 ingå avtal om fleråriga samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2016–2018.

Huvudinriktningen bör vara långsiktigt institutionellt samarbete. Utvecklingssamarbetet initieras, planeras och genomförs i direkt samverkan med samarbetslandets nationella revisionsmyndighet.

Under 2013 bedrevs verksamheten enligt plan trots politisk turbulens och bristande mottagningskapacitet i några av samarbetsländerna. Riksrevisionen bedömer att efterfrågan på myndighetens insatser inom utvecklingssamarbete även fortsättningsvis kommer att vara hög och prognostiserar därför ett fortsatt högt anslagsutnyttjande. Den periodvis turbulenta arbetsmiljön och samarbetspartnerns begränsade absorptionsförmåga innebär oftast omplaneringar och förskjutningar i verksamheten. Även om verksamheten bedrivs med god kontroll varierar anslagsbelastningen sett över en flerårsperiod.

Tabell 2.30 Härlledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014¹	40 000	40 000	40 000	40 000
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Övriga makro-ekonomiska förutsättningar				
Volym				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	40 000	40 000	40 000	40 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet. 2013/14:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Riksrevisionen föreslår att anslag 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* för budgetåret 2015 ska anvisas med 40 000 000 kronor. Även för 2016, 2017 och 2018 bör anslaget beräknas till 40 000 000 kronor.

2.7.6 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tabell 2.31 Anslagsutveckling 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tusental kronor

2013	Utfall	7 852	Anslags-sparande	15 168
2014	Anslag	15 000 ¹	Utgifts-prognos	14 626
2015	Förslag	15 080		
2016	Beräknat	15 186 ²		
2017	Beräknat	15 445 ³		
2018	Beräknat	15 855 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2014 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 15 042 tkr i 2015 års prisnivå.

³ Motsvarar 15 042 tkr i 2015 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 15 044 tkr i 2015 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) och för EBA:s förvaltningsuppgifter.

Regeringens överväganden

Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd har enligt kommittédirektivet (Dir. 2013:11) uppdrag att beställa, sammanställa, genomföra och kommunicera utvärderingar, analyser och studier om biståndets genomförande, resultat och effektivitet.

Regeringen lägger stor vikt vid uppföljning och utvärdering som grund för den framtida utformningen av Sveriges internationella bistånd. Expertgruppen har därför en mycket viktig roll när det gäller att utvärdera Sveriges internationella bistånd för att på så vis utveckla biståndet och bygga upp en långsiktig kunskapsbas av hög kvalitet.

För 2015 föreslår regeringen att anslaget 1:6 *Utvärdering av internationellt bistånd* anvisas 15 080 000 kronor. För 2016, 2017 och 2018 beräknas anslaget till 15 186 000 kronor, 15 445 000 kronor respektive 15 855 000 kronor.

Tabell 2.32 Härledning av anslagsnivån 2015–2018, för 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tusental kronor

	2015	2016	2017	2018
Anvisat 2014¹	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	93	238	497	907
Beslut ³	-13	-52	-52	-52
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	15 080	15 186	15 445	15 855

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2013 (bet. 2013/14:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2014. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2016–2018 är preliminär.

³ Syftet med åtgärden är att bidra med finansiering till prioriterade satsningar.

Bilaga 1

Samarbetsstrategier

Logotyp
infogas
vid
samling

Bilaga 1

Samarbetsstrategier

Innehållsförteckning

Samarbetsstrategier.....	5
--------------------------	---

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier	5
--------------------------------------	---

Samarbetsstrategier

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier

tusental kronor

	Ursprunglig tidsperiod för gällande strategi	Kommentar	Utbetalat stöd 2013 ¹
AFRIKA			
Regional strategi Afrika söder om Sahara ¹	2010–2015		810 525
Botswana	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	41 152
Burkina Faso	2004–2010	Utfasningen avslutas och tidigare samarbetsstrategi förlängs.	153 829
Demokratiska Republiken Kongo	2009–2012	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	300 994
Etiopien	2003–2010	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	72 444
Kenya	2009–2013	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	407 341
Liberia	2008–2013	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	207 607
Mali	2004–2010	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	174 213
Moçambique	2008–2012	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	762 295
Namibia	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	23 447
Rwanda	2010–2013	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	145 555
Somalia	2013-2017		225 727
Sudan ²	2008–2011	Ny strategi beslutad för Sudan respektive Sydsudan 2014-2016.	209 920
Sydafrika	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	76 532
Tanzania	2013–2019		748 863
Uganda	2009–2013	Ny strategi beslutad 2014–2018.	169 966
Zambia	2013-2017		295 878
Zimbabwe	2011–2012	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	203 276
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA			
Regional strategi Asien	2010–2015		299 699
Regional strategi Mellanöstern och Nordafrika	2010–2015		256 103
Afghanistan	2012-2014	Ny strategi beslutad 2014-2019.	622 841
Bangladesh	2008–2012	Ny strategi beslutad 2014-2020.	239 372
Indien	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	36 975
Indonesien	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	20 153
Irak	2009–2014	Utfasning pågår t o m 2015.	123 810
Kambodja	2012-2013	Ny strategi beslutad 2014-2018..	219 298
Kina	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	41 362
Vietnam	2009–2013	Strategin upphörde 2013.	70 058
Västbanken och Gaza	2008–2011	Strategi förlängd att gälla under 2013 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	200 311
Östtimor	2009–2011	Utfasning pågår.	4 806

¹ Summan består av regionalt stöd avseende Regionalt Afrika, Afrika Söder om Sahara, Afrikas horn, Centralafrika, Södra Afrika, Viktoriasjön, Västra Afrika samt Östra Afrika.

LATINAMERIKA OCH KARIBIEN

Regional strategi Latinamerika		Utfasning pågår.	16 700
Bolivia	2009–2013	Utfasningen avslutas och tidigare samarbetsstrategi förlängs.	176 872
Colombia	2009–2013	Strategi förlängd att gälla under 2014 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	159 222
Guatemala	2008–2012	Strategi förlängd att gälla under 2013 eller till dess att regeringen har fattat beslut om ny strategi.	199 770

ÖSTEUROPA OCH CENTRALASIEN

Ny strategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014-2020 ersätter tidigare samarbetsstrategier nedan.

Albanien	2009–2012		74 550
Bosnien och Hercegovina	2011–2014		191 695
Kosovo	2009–2012		87 841
Makedonien	2010–2012		3 172
Moldavien	2011-2014		76 294
Georgien	2010–2013		109 914
Serbien	2009–2012		83 140
Turkiet	2010–2013		79 540
Ukraina	2009–2013		160 453
Vitryssland	2011-2014		71 547

¹ Utbetalat stöd till Sudan uppgick till -3 379 000 kronor. Utbetalat stöd till Sydsudan uppgick 213 299 000 kronor.

² Summorna består av bilateralt utvecklingssamarbete. Forskningssamarbete, Globala utvecklingsprogram, Humanitära insatser och konflikthantering, Informationsinsatser, Stöd genom svenska organisationer i det civila samhälle samt Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering är inte inkluderade.